

št. 273 (21.206) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Žažir nad Cerknem, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

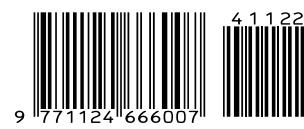
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in Abbonamento Postale - D.L. 353/2003 convertito in Legge 27/02/2004 n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

SOBOTA, 22. NOVEMBRA 2014

sledi nam na twitterju
@primorskiD



4 1 1 2 2
9 771124 666007

1,20 €

Brez dobrih povezav razvoj zgolj utopija

RADO GRUDEN

V obdobju velike gospodarske krize vzbudijo novice o uspešnem poslovanju še dodatno pozornost. To še posebej velja za majhne države, kot je Slovenija, ki si že leta prizadeva, da bi s svojim gospodarstvom spet zlezla na zeleno vejo. Ena od takih vesti je nedvomno včeraj objavljeni devetmesečni obračun poslovanja Luke Koper. V zadnjih letih Luka stalno izboljšuje svoje poslovanje, vlagava v razvoj in žanje rezultate vloženega truda. Vsi ključni kazalci poslovanja kažejo izboljšanje, narašča pretvor in tudi dobiček.

Klub temu pa razlogov za evforijo ni. Prav lahko se zgodi, da se bo rast prometa in prihodkov postopno ustavila zaradi premajhnih kapacitet železniških povezav med Loko in zaledjem. Brez hitrih in učinkovitih investicij v infrastrukturne projekte se lahko konkretni načrti o nadaljnji rasti hitro spremenojo v utopistično zidanje gradov v oblakih, ki z resnostjo nima veliko zveze.

Zato se ne sme dovoliti, da prevlada miselnost, da si Slovenija drugega tira med Koprom in Divačo ne more privoščiti, kot je še tik pred prevzemom ministrstva za infrastrukturo govoril Peter Gašperšič. Da bi bilo to pogubno, ne govorijo samo v Luki Koper. Ve se, kdo je največji lastnik Luke in njegova naloga je, da v dogovoru z vodstvom Luke poišče zainteresirane investitorje. Glede na rezultate, ki jih v zadnjem času pristaniše dosega, to ne bi smel biti nedosegljiv cilj. Zadnji, ki so »vrgli oči« na slovensko okno v svet in z njim povezano železniško infrastrukturo, so bili v teh dneh kitajski gospodarstveniki, ki so jasno povedali, da je ta prostor za največjo državo na svetu gospodarsko še kako zanimiv.

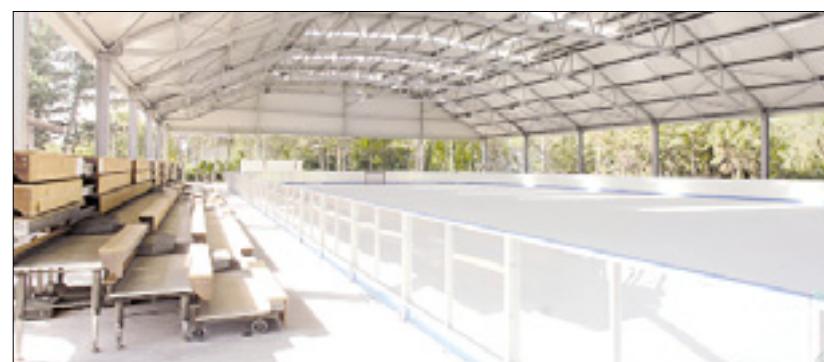
NEAPELJ - V DS užaljeni zaradi ostre izjave sekretarja Fiom Landinija

O reformi dela napetost med vlado in sindikati

Cgil in Uil potrjujeta stavko 12. decembra, Renzi pa gre svojo pot

TRST - Predlog tržaške občinske uprave

V rebalansu proračuna Občine Trst postavki za ureditev športnih objektov



RIM - Včeraj Podpisali dogovor o železarni

RIM, TRST - V palači Chiugi v Rimu je včeraj ob soudeležbi italijanskega premierja Mattea Renzija in predsednice Dežele FJK Debore Serracchiani prišlo do podpisa programskega dogovora, ki bo omogočil izpeljavo načrta o preoblikovanju in posodobitvi škedenjske železarne, ohranitev in celo napovedano povečanje števila delovnih mest ter ponoven zagon jeklarske industrije.

Na 4. strani

TRST - Tržaška občinska uprava je v predlog o rebalansu proračuna, o katerem bo prihodnji teden razpravljal občinski svet, vključila tudi postavki, s katerima bodo lahko dokončali dela v športnem centru Ervatti pri Briščikih in na kotalkališču ŠD Polet na Općinah. Vsega skupaj gre za milijon in 420 tisoč evrov, od katerih bo osemsto tisoč namenjenih delom v centru Ervatti, 620 tisoč pa delom na openškem kotalkališču.

Na 5. strani

DOBERDOB - Pred koncem leta

Nov razpis za upravitelja Gradine in rezervata



NEAPELJ - Klimo napetosti, ki se je ob raznih izjavah v zadnjih tednih ustvarila med vlado in sindikati, je bilo občutiti tudi včeraj, zlasti potem ko je sekretar sindikata kovinarjev Fiom Maurizio Landini na povorki kovinarjev v Neaplju izjavil, da Renzi ne uživa podporo poštenih ljudi.

Cim so bile izjave objavljene v medijih, je bil takoj ogenj v strehi. Prvi je Landiniju odgovoril predsednik Demokratske stranke Matteo Orfini, rekoč, da tako izjava žali milijone delovnih ljudi, ki verjamejo v Demokratsko stranko. Kasneje se je Landini opravičil, rekoč, da se ni jasno izrazil. Pojasnil je, da je hotel povrediti le to, da se večina delovnih ljudi, prekernih delavcev in brezposelnih ne strinja s političnimi izbirami te vlade glede trga dela in sprememb zakonskih predpisov o delovnih razmerjih.

Na 18. strani

V Vidmu predstavili knjige Zadruge Most

Na 3. strani

Elektrificirane ograde učinkovite proti divjadi

Na 6. strani

48. Kraški pust bo v znamenju zaljubljenih

Na 7. strani

Tatovi v Laškem ne mirujejo

Na 14. strani

UMETNOST - V Trevisu zanimiva razstava

Safet Zec, ko je slikarstvo kot rudnik



10

slovensko stalno gledališče sezona 2014 - 2015

Marko Sosič/ Carlo Tolazzi
TRST, MESTO V VOJNI
režiser Igor Pison



DANES-sobota, 22. novembra, ob 20.30 - red B nedelja, 23. novembra, ob 16.00 - red C iz Sedljan

zaradi velikega povpraševanja sta potrditev in rezervacija obvezni
BLAGAJNA SSG: od ponedeljka do petka
10.00-15.00 in uro in pol pred začetkom predstav
Tel. 040 2452616/ brezplačna številka 800214302
www.teaterssg.com

NOVE IDEJE IDEJA TURIZEM

SUPER UGOĐNO

Pariz z letalom iz Ljubljane 5.12.2014

3 dni od 399€

Počitnice v Sharm el Sheiku in Hurgadi

Vsako soboto z letalom iz Ljubljane

hotel 5* all inclusive do 519€

(brezplačno parkiranje na letališču Brnik)

Počitnice na Malti 29.12. 5 dni od 473€

Počitnice na Cipru 28.12. 8 dni od 749€

Z avtobusom, predviden odhod iz Sežane

Praga 30.12. 4 dni od 259€

Budimpešta 30.12. 4 dni od 216€

Na izlet ali počitnice z letalom:

Andaluzija 29.12. 5 dni od 839€

Madrid in Kastilia 29.12. 5 dni od 699€

Portugalska 29.12. 5 dni od 659€

London 30.12. 4 dni od 575€

Pariz 26.12. 3 dni od 419€

+386 5 7305 050
Partizanska cesta 37, SEŽANA

NE ZAMUDITE

VELIKA IRANSKA TURA

23.04.2015 - 12 dni 2.120 €

(vključeni tudi polni penzioni, iranska viza in notranji let Teheran - Kerman)

Velika izbira božično - novoletnih ponudb v slovenskih zdraviliških in Istri

Carigrad 30.12. 5 dni od 565€
Maroko 26.12. 8 dni od 1115€
Kuba 30.12. 10 dni od 2.090€
Jordanija 27. In 29.12. 8 dni od 989€
Abu Dhabi in Dubaj 30.12. 6 dni od 1.069€

Za več informacij nam pišite na info@ideja-turizem.si



LJUBLJANA - Ustavno sodišče sprejelo pritožbo nekdanjega premierja

Janez Janša se za zdaj vrača v poslanske klopi

LJUBLJANA - Ustavno sodišče je v obravnavo sprejelo pritožbo Janeza Janše na ugotovitev DZ, da mu je prenehal poslanski mandat. Do končne odločitve pa je zadržalo sklep o prenehanju mandata. Tako se Janša za zdaj vrača v poslanske klopi. Z včeraj sprejetim sklepotom je tako ustavno sodišče odločilo, da bo Janšovo pritožbo sprejelo v obravnavo, v nadaljevanju pa bo vsebinsko presojalo ustavnost zakona o poslancih, ki je bil podlag za prenehanje mandata.

V obrazložitvi so ustavni sodniki najprej posredno pojasnili, zakaj Janše s pritožbo niso napotili na upravno sodišče. Kot so zapisali, sklep o prenehanju mandata, ki ga je poslanec dobil na volitvah, pomeni hud poseg v pasivno volilno pravico, zato mora biti zoper sklep na voljo hitro in učinkovito pravno sredstvo. Tega pa po mnenju ustavnih sodnikov upravni spor ne omogoča, saj ni priлагojen reševanju takšnih postopkov. V upravnem sporu namreč sodišča odločajo na več stopnjah (upravno, vrhovno, na koncu pa še ustavno), krajsi procesni roki pa pri tem niso predvideni.

Če pravno sredstvo ni učinkovito, je to po mnenju ustavnih sodnikov tako, kot da ne obstaja, zato je izpolnjena procesna predpostavka za odločanje o ustavnem pritožbi. Sklep, da ustavno sodišče začasno zadrži sklep DZ o prenehanju mandata, pa so ustavni sodniki sprejeli, ker bi lahko neizvajanje funkcije, če bi se pozneje izkazalo, da je pritožba upravičena, za Janšo pomenilo težko popravljivo posledico.

Točko sklepa, da ustavno sodišče zadevo sprejeme v obravnavo, je podprlo sedem ustavnih sodnikov, proti pa sta bili dve ustavni sodnici. Za točki sklepa, da ustavno sodišče do končne vsebinske odločitve zadrži izvajanje sklepa DZ o prenehanju mandata, je glasovalo pet ustavnih sodnikov, proti pa so bili štirje. Točko sklepa, da ustavno sodišče začne postopek za oceno ustavnosti zakona o poslancih, pa je podprlo sedem ustavnih sodnikov, eden je bil proti.

Odločitev ustavnega sodišča pomeni le majhen korak v smeri poprave krivic Janezu Janši in v smeri premika Slovenije k normalnosti, poudarja vodja poslanske skupine SDS Jože Tanko. Od premierja Mira Cerarja, predsednika DZ Milana Brgleza in predsednika mandatno-volilne komisije Mitje Horvata pričakuje, da bodo ponudili odstop oz. da bodo odstopili.

Premier Cerar je dejal, da je treba počakati na dokončno odločitev sodišča in jo spoštovati, Brglez pa je dejal, da bo s prevzemanjem politične odgovornosti, ki jo vidi v odgovornosti do volivcev in do vsaj 46 poslancev, počakal na dokončno odločitev ustavnega sodišča o Janševem mandatu.

Nekaterе stranke so se ostro odzvale na odločitev ustavnega sodišča o začasnem zadržanju sklepa o prenehanju poslanskega mandata Janeza Janše. V ZL in ZaAB pozivajo k čim prejšnji končni odločitvi, ki pa je po oceni vodje poslancev SD Matjaža Hana sodišče že nakazalo in pokazalo, da je »nagnjeno na desno«. V DeSUS in NSI odločitev spoštujejo.

Namestnica vodje poslanske skupine SMC Liliјana Kozović je v izjavi novinarjem poudarila, da odločitev ustavnega sodišča ne pomeni še končne odločitve o Janševem mandatu, sporoča pa, da gre za zahtevno vprašanje, o katerem je treba še odločati. Ustavno sodišče bo namreč presojalo zakon o poslancih. Državljanom pa po njenih besedah sporočajo, da so poslanci tisti, ki na podlagi njihovega mandata odločajo o zakonskih in drugih družbenih vprašanjih, ki nikoli niso preprosta. Tako je prav, da je

ustavno sodišče tisto, ki reče končno besedo, če se poslanci morda zmotijo, oceňuje poslanka.

Danes je zopet dokazano, da pravo in razum ne hodita po isti poti, a živimo v Sloveniji,« je bil glede odločitve ustavnega sodišča oster vodja poslanske skupine SD Matjaž Han. Ob tem je priznal, da bi moder politik ob tem rekel, da ustavnega sodišča ne komentira. A meni, da je včasih treba reči bobu bob. Ustavno sodišče je po njegovem mnenju še enkrat pokazalo, »da je kot stolp v Pisi - nagnjen zelo na desno«.

V poslanski skupini NSi so včeraj spomnili, da so že pred odvzemom mandata Janši ocenili, da bi bilo takšno dejanje lahko v nasprotju z veljavno zakonodajo in ustavo in da je tako menila tudi zakonodajno-pravna služba DZ, zato je poslanska skupina NSi kot edina parlamentarna stranka tedaj glasovala proti odvzemu mandata. (STA)

Nekdanji slovenski premier Janez Janša se po včerajšnji odločitvi ustavnega sodišča vsaj začasno vrača v poslanske klopi

ARHIV



PODJETJA - Zelo dober devetmesečni obračun poslovanja

Luka Koper ustvarila 21,8 milijona evrov čistega dobička



Kontejnerski terminal kaže veliko rast pretovora kontejnerjev, ki ima tudi velike možnosti še dodatnega razvoja

ARHIV

KOPER - Skupina Luka Koper je med januarjem in septembrom letos ustvarila 21,8 milijona evrov čistega dobička, kar je 9,5 milijona evrov oziroma 77 odstotkov več kot v enakem obdobju lani. Povečali so se tudi poslovni prihodki, ki so dosegli 119,4 milijona evrov, in ladijski pretvor, ki je v devetmesečju znašal 13,9 milijona ton.

Ladijski pretvor je bil s 13,9 milijona ton za tri odstotke višji od lanskega, kar je en odstotek več, kot so načrtovali, kaže podatki nerevidiranega poročila o poslovanju skupine in družbe Luka Koper v prvih devetih mesecih, ki jih je včeraj obravnaval tudi nadzorni svet družbe.

Poslovni prihodki skupine Luka Koper so dosegli 119,4 milijona evrov, kar je 11 odstotkov več od lanskih in sedem odstotkov več od načrtovanih. V prvih devetih mesecih so poslovni odhodki skupine dosegli 96,1 milijona evrov in so za 1,2 milijona evrov oziroma za en odstotek presegli odhodke primerljivega lanskega obdobja, izhaja iz poročila o poslovanju, objavljenem na spletni strani Ljubljanske borze.

Dobiček iz poslovanja je znašal 26,3 milijona evrov in je bil za 82 odstotkov višji kot v prvih devetih mesecih lani, dobiček pred obrestmi, davki in amortizacijo (EBITDA) pa se je povečal z 31 odstotkov na 46,8 milijona evrov.

Predsednik uprave Luke Koper Dragomir Matić je z doseganimi rezultati zadovoljen, saj so uspeli izboljšati vse ključne indikatorje poslovanja. »Ob hkratnem povečanju poslovnih prihodkov, predvsem na račun kontejnerjev, smo uspeli obvladovati poslovne odhodke. Intenzivno nadaljujemo tudi z naložbenimi aktivnostmi, predvsem v infrastrukturni in opremi, saj sta bila v tretjem četrletju uspešno zaključena projekta poglabljanja morskega dna ob kontejnerskih obali in dodatnih skladničnih površin na tem terminalu,« je še poudaril Matić.

Ameriški senat brez glasovanja potrdil novega veleposlanika ZDA v Sloveniji

WASHINGTON - Ameriški senat je v četrtek brez glasovanja soglasno potrdil poklicnega diplomata Brenta Roberta Hartleyja iz Oregonia na položaj novega veleposlanika ZDA v Sloveniji. Predsednik ZDA Barack Obama ga je na položaj predlagal junija letos, zamenjal pa bo Josepha Mussumelija, ki je v Sloveniji od leta 2010.

Hartley je 15. julija uspešno prestal zaslisanje v senatenem odboru za mednarodne odnose, odbor pa je njegovo kandidaturo potrdil 29. julija in jo poslal pred celoten senat, kjer je čakala vse do četrtega, saj so bile vmes senatne počitnice in kongresne volitve. Obamovi kandidati pa imajo vsi po vrsti od samega začetka težave s potrjevanji brez posebnega razloga razen obstrukcije republikancev.

Za zdaj še ni uradno znano, kdaj bo prišlo do zamenjave na veleposlaniškem položaju v Ljubljani. Diplomatski viri neuradno namigujejo, da se bo to zgodilo v začetku prihodnjega leta.

Nova zaporna kazen za Boška Šrota

LJUBLJANA - Sodni senat ljubljanskega okrožnega sodišča je nekdanjega predsednika uprave Pivovarne Laško Boška Šrota, ki že prestaja skoraj šestletno zaporno kazen, spoznal za krivega zlorabe položaja pri financiranju menedžerskega prevzema Pivovarne Laško in ga obsodil na štiri leta in dva meseca zapora. Enotna kazen znaša devet let in devet mesecev zapora.

Nekdanjega direktorja Infond Holdinga Matjaža Rutarja so obsodili na dve leti in šest mesecev zapora. Pravna oseba Atka-Prima je odgovorna za zlorabo položaja, zato mora plačati denarno kazen. Sodišče pa je oprostilo nekdanjo Šrotovo svetovalko Vesno Rosenfeld. Sodba še ni pravnomočna, saj se stranke v postopku nanjo lahko pritožijo na višje sodišče.

Šrot je kot prvi mož Pivovarne Laško in predsednik nadzornih svetov Pivovarne Union in Radenske v letih 2008 in 2009 izpeljal menedžerski prevzem Pivovarne Laško. Pozneje so družbe znotraj skupine, domnevno po njegovih navodilih, sklepale posojilne pogodbe s Šrotom povezanimi družbama Infond Holding in Center Naložbe, vendar posojila nikoli niso bila poplačana v celoti. Sodnica Vladošlava Lunder je ob izreku kazni potušila, da je Infond Holding nakup delnic Pivovarne Laško realiziral s sredstvi prevzeti družb, kar predstavlja nedovoljeno finančno asistenco.

LJUBLJANA - Obisk predsednice avstrijskega bundesrata

Bervar in Blatnikova za poglobitev sodelovanja

LJUBLJANA - V Sloveniji je bila včeraj na prvem uradnem obisku predsednica avstrijskega zveznega sveta, koroška Slovenka Ana Blatnik z delegacijo. Po pogovorih z gostiteljem, predsednikom državnega sveta Mitjo Bervarjem sta v izjavi za javnost izpostavila dobro sodelovanje med drugima domovoma parlamentov obeh držav.

Sodelovanje se med državnim svetom in bundesratom po besedah Bervarja še posebej poglavlja, odkar je Blatnikova sredi letosnjega leta prevzela četrti najvišjo funkcijo v avstrijski državi. V dokaz je navedel tudi oktobrsko mednarodno konferenco o Balkanu v Celovcu, na kateri so izmenjali različna mnenja in se zavzeli za sodelovanje. Včeraj so se pogovarjali predvsem o konkretnem sodelovanju na področju turizma in športa.

Predsednica bundesrata se je uvodoma v slovenščini zahvalila za povabilo na obisk, ki je zanje znak »skupnega zelo pozitivnega sodelovanja«. Izpostavila je potrebo po regionalnem, dvostranskem in mednarodnem sodelovanju ter sožitju, ki je tudi temelj za sodelovanje v skupni Evropi. Ta je po njej

nih besedah pred številnimi nalogami in izvivi, o katereih se je tudi pogovarjala s slovenskim kolegom. Blatnikova je ob tem navedla vprašanja brezposelnosti, migracij, azila, gospodarske rasti, za katere meni, da jih je moč rešiti samo v skupni Evropi.

Blatnikova je sprejel tudi predsednik državnega zborja Milan Brglez, s katerim sta ocenila, da so dvostranski odnosi med državama dobrni. Kot so še sporočili iz DZ, je Brglez v pogovoru poučaril pomem Parlamentarne dimenzije sodelovanja, ki jo želi nadgraditi in nadaljevati. Predsednica bundesrata pa je še dejala, da velik pomen v svojem mandatu daje tudi manjšinski politiki. Na Koroškem so se mnoge stvari spremenile na bolje, še vedno pa obstajajo odprtta vprašanja, kot je npr. glasbena šola na Koroškem, je poudarila.

Predsednica bundesrata se je nato srečala tudi s premierjem Mirom Cerarjem, ki je Blatnikovo seznanil, da se bo na začetku prihodnjega tedna na Dunaju srečal z zveznim kanclerjem Wernerjem Faymannom, ki bo gostil 25. vrh držav Srednjeevropske pobude.



DEŽELA - Sklep na predlog odbornika Giannija Torrentija

Šeststo tisoč evrov za dvojezično posovanje lokalnih uprav in ustanov

Razdelitev sredstev po soglasju paritetnega odbora in posvetovalne komisije



Sredstva so namenjena za posovanje dvojezičnih uradov oz. t. i. jezikovnih okenc (desno, dvojezični urad na Trgovinski zbornici v Trstu), sklep o razdelitvi pa je pripravil odbornik Gianni Torrenti (desno)

FOTODAMJ@N



TRST - Deželna vlada bo v kratkem razdelila nekaj več kot 600 tisoč evrov (točneje 607.064,80) za tako imenovana jezikovna okence (dvojezični jezikovni uradi), ki nudijo informacije, strokovno pomoč, nasvete in tudi storitve v slovenskem jeziku. Za razdelitev prispevkov (denar prihaja iz državne blagajne na osnovi zaščitnega zakona) sta že dala soglasje paritetni odbor za slovensko manjšino ter posvetovalna komisija Furlanije-Juliske krajine za Slovence, predlagatelj sklepa pa je odbornik Gianni Torrenti.

Prejemniki prispevkov so pokrajinske uprave Trsta, Gorice in Vidma, številne narodno mešane občine ter javne ustanove (npr. zdravstvena podjetja), ki so zanje zaprosile. Na seznamu prejemnikov ni Občine Trst, ki menda sploh ni zaprosila za prispevke, medtem ko bo denar dobila Občina Gorica. Zanimivo je, da bo 11 tisoč evrov za »slovensko okence« dobila tudi Občina Rezija, kjer nekateri trdijo, da tam ni Slovencev in da rezijančina nima nič skupnega s slovenščino.

Tržaška pokrajinska uprava bo tako dobila 19.260 evrov za svoje jezikovno okence ter po 18.960 evrov za dvojezično posovanje centra za zaposlanje ter urada za prometno motorizacijo, ki deluje pod okriljem Pokrajine. Pokrajinskima upravama Gorice in Vidma Dežela namenja vsaki po 19.300 evrov za dejavnost jezikovnih okenc. Med prejemniki prispevka so tudi Občina Čedad in v videški pokrajini, poleg Rezije, še Podborec, Fojda, Tajpana, Bardo, Trbiž in Naborjet-Ovčja vas.

Jezikovna okanca bodo še naprej delovala v gorskih skupnostih Kanalske doline in Nadiških dolin-Brda ter v zdravstvenih podjetjih tržaške in goriške pokrajine ter severne Furlanije. Tržaška trgovinska zbornica bo za izvajanje dvojezičnosti prejela 13.780 evrov, deželna okoljska agencija Arpa pa za vremenske napovedi in druga obvestila v slovenščini 19.300 evrov (pobuda slovensko2012@osmer).

Sklep o porazdelitvi prispevkov je objavljen na naši spletni strani www.primorski.eu.

Občina Trst načrtuje nakup naprave za simultano prevajanje

TRST - Kako to, da Občina Trst ni med prejemniki sredstev za jezikovna okencia na podlagi zaščitnega zakona? Naše vprašanje je včeraj presenetilo tržaškega župana Roberta Cosolinija, ki nam ni znal povedati, ali je občinska uprava sploh zaprosila za prispevek oz. ali je bila prošnja zavrnjena. Prispevki, ki jih bo porazdelila Dežela, se vsekakor nanašajo na prošnje za leto 2013, medtem ko ima tržaška občinska uprava po Cosolinijevih besedah v prihodnjem načrtu, da zaprosi za prispevek, s pomočjo katerega bi se opremili z napravo za simultano prevajanje.

VIDEM - Na križišču v središču mesta

Dva renault clia do smrti povozila priletno žensko

VIDEM - V srhljivi prometni nesreči je včeraj zjutraj umrla 83-letna S.C., ki sta jo na križišču ulic Volturno in San Rocco v središču Vidma povozila dva avtomobila. Najprej je nesrečno žensko zbil renault clio, ki ga je vozila 25-letna voznica. Usoda je hotela, da je za prvim avtomobilom vozil še en renault clio, ki ga je prav tako upravljala 25-letnica. Drugi avtomobil pa je nato zapeljal čez priletno žensko, ki je obležala sredi ceste. Vsi poskusi medicinskega osebja prve pomoči, ki je takoj prišlo na kraj nesreče, da bi žensko obdržali pri življenju, so bili zamen.

Točen potek nesreče raziskuje občinska policija, ki je ugotovila, da so bile cestne oznake dobro vidne, tudi zaradi zelo lepega vremena.

Pri Pordenonu ukradli stroje v vrednosti 60 tisoč evrov

PORDENON - Še neznani tatovi so včeraj iz podjetja Gtn Metal iz San Quirino pri Pordenonu, ki se ukvarja z izdelavo oken in vrat iz aluminija, odpeljali za približno 60 tisoč evrov najrazličnejšega orodja in strojev. Neznanci so vdrli v skladišče, orodje in stroje pa naložila na kombi, ki je last oškodovanega podjetja, in se z njim odpeljali neznano kam. Preiskava vodijo karabinjerji iz Aviana in Sacileja, ki so svojo pozornost najprej osredotočili na podobne tativne, do katerih je na enak način in na tem območju prišlo v zadnjem času.

HRVAŠKA Brezposelnost še naprej narašča

ZAGREB - Stopnja registrirane brezposelnosti na Hrvaškem je bila oktobra 18,7-odstotna, kar je za odstotno točko več kot septembra, je včeraj objavil hrvaški statistični urad. Gre za drugi zaporejni mesec zvišanja brezposelnosti, kar je posledica odpuščanj sezonskih delavcev v turizmu. Zaposljanje v turizmu je med februarjem in avgustom prispevalo k znižanju registrirane brezposelnosti na Hrvaškem, več brezposelnih od septembra pa je trend, ki so ga v sosednji državi pričakovali.

Medtem ko je bila avgusta letos stopnja registrirane brezposelnosti pri 17,5 odstotku, je septembra znašala 17,7 odstotka, oktobra pa je poskočila za odstotno točko na 18,7 odstotka. Negativni trend se nadaljuje tudi novembra, ker je bilo danes približno 5500 brezposelnih več kot konec oktobra, ko je bilo registriranih nekaj več kot 306.000 brezposelnih oseb. To je 11,1 odstotka manj kot oktobra lani, ko je stopnja registrirane brezposelnosti znašala 20,3 odstotka.

VIDEM - Predstavili knjigo Giorgia Banchiga Benečija, ko se mala in velika zgodovina srečata

Zgodovina Beneških Slovencev

Knjiga izšla pri Zadružni Most, predstavila pa sta jo Marino Qualizza in Roberto Dapit - Predstavili tudi dnevnik don Antonia Cuffola



S četrtekove predstavitve knjige Giorgia Banchiga v Vidmu

VIDEM - »Pravica do poznavanja svoje zgodovine je temeljna in neodtujljiva pravica vsakega človeka in je enaka pravici do življenja na svoji zemlji, do svojega jezika, do uživanja državlja pravic, do dostopa k izobraževanju in k osnovnim uslugam organizirane družbe.« S temi besedami je zgodovinar Giorgio Banchig začel predgovor k svoji zadnji knjigi »Benečija, ko se mala in velika zgodovina srečata«. Knjigo, ki jo je s svojimi ilustracijami obogatil Moreno Tomasetig in ki jo je izdala zadružna Most, so številni publikti predstavili v četrtek v prostorju knjigarne Odos 2 v Vidmu skupaj z novo izdajo dnevnikov don Antonia Cuffola, ki jo je uredil prav Giorgio Banchig. O publikacijah sta poleg avtorja in ilustratorja spregovorila župnik Marino Qualizza, ki je tudi odgovorni urednik štirinajstnovečnika Dom, in Roberto Dapit, profesor slovenščine na Videmski univerzi. Večer je povezoval Riccardo Ruttar.

»Knjiga o Benečiji,« je povedal Qualizza, »predstavlja našo več kot tisočletno zgodovino, našo skupnost, naš narod, ki je dolga leta imel avtonomijo in živel v neke vrste »instinktivni« de-

mokraciji. Ta skupnost ni imela slovenskih šol, dokler niso ustanovili dvojezične šole v Špetru (leta 1984 op.a.), ampak je 1200 let uspela ohraniti svojo slovensko besedo in kulturo, ker je imela svojo »ustno« šolo v Cerkvi.«

»Ta knjiga,« pa je dodal Dapit, »predstavlja celo zgodovino Nadiških dolin od prazgodovine do leta 2013. Je odličen didaktični instrument, obenem pa je koristna tudi za bolj specializirano publiko. V njej in v zgodovini Slovencev videmskih pokrajine se, tako kot piše že v podnaslovu publikacije, srečujejo dogodki, ki so zaznamovali evropsko zgodovino in poseben položaj te skupnosti. Zanimivo je, da je avtor napisal tudi kulturno in jezikovno zgodovino tega območja, kar je potrebno, da bi razumeli posebnosti Benečije, in to od prvih pisnih dokumentov v slovenščini, ki so jih našli v teh krajih (Starogorski rokopis), do katekizma v slovenščini, ki ga je potem fašizem prepovedal.«

»Mussolini je imel jasne pojme o tem, kateri jezik govorimo v Nadiških dolinah. Te kraje je obiskal že med prvo svetovno vojno. Ko je nato prišel na oblast, je pisno zahteval, naj se prepove raba »slovenskega« jezika, ki so ga govorili v teh občinah. Njegovi današnji dediči pa nimajo več tako jasnih pojmov glede našega jezika,« je nato poudaril Banchig.

»Knjiga se vsekakor zaključuje optimistično,« je še povedal Dapit. »Banchig piše o vstopu Slovenije v Evropsko unijo in padcu meje, ki je po drugi svetovni vojni onemogočila razvoj slovenske skupnosti na Videmskem. S tem so padle vse zgodovinske ovire, ki so zadnja leta zaznamovale ta prostor.«

»Napisal je pravilno,« je predstavitev zaključil Qualizza, »padle so zgodovinske ovire. Da bi padle tudi meje v glavah, pa potrebujemo še danes globoko spremembo perspektiv.« (a.b./NM)





ŽELEZARNA - Včeraj v Rimu podpis programskega dogovora ob prisotnosti premierja Renzija

Zelena luč za ponovni zagon industrije v Trstu

Predsednik italijanske vlade Matteo Renzi je včeraj opoldne v palači Chigi v Rimu podpisal programski dogovor, ki predvideva izvedbo integriranega načrta za zagotovitev varnosti in industrijsko preoblikovanje škedenjske železarne ter za razvoj proizvodnje na območju le-te. Poleg Renzija so dogovor podpisali še ministra za gospodarski razvoj in okolje, Federica Guidi in Gianluca Galletti, predsednica deželne vlade Furlanije Julijške krajine Debora Serrecchiani, predsednica tržaške Pristaniške oblasti Marina Monassi in podjetnik Giovanni Arvedi.

Kot znano, je škedenjsko železarno pred nedavnim odkupila skupina Arvedi, na območju pa bo v okviru postopka za preosnovo t.i. kompleksnih kriznih industrijskih območij nastala okoli prijazna jeklarska dejavnost, novi lastnik pa napoveduje tudi skoraj dvesto novih delovnih mest. Včeraj podpisani programski sporazum bo zadeval izvajanje projekta oz. ukrepov glede zagotovitve varnosti, proizvodne preobrazbe ter gospodarskega in produktivnega razvoja območja železarne.

Investicija v preobrazbo škedenjskega obrata znaša na podlagi programskega dogovora 211,5 milijona evrov, od katerih bo 170 milijonov vložila skupina Arvedi: od te vsote bo deset milijonov namenjenih zagotovitvi varnosti območja, drugih petnajst pa za okoljsko sanacijo obratov, medtem ko bo 145 milijonov namenjenih posodobitvi železarne in uresničitvi novih dejavnosti, s katero bodo v Trstu kot edinem kraju v Italiji ponovno začeli proizvajati magnetno jeklo. Drugih 41,5 milijona evrov bo zagotovila Dežela Furlanije Julijške krajine: denar, ki ga bodo črpali iz kohezijskega in razvojnega sklada za obdobji 2007-2013 in 2014-2020, bo namenjen preprečevanju onesnaževanja morja. Poleg tega namenava skupina Arvedi tudi razviti logistično pristaniško-železniško intermodalno dejavnost ter povezati Arvedeve obrate v Cremoni s škedenjsko železarno. Dogovor predvideva tudi zaposlitev več kot štiristo delavcev, od katerih so jih na novo zaposlili že 380, do konca leta pa jih bodo zaposlili še dodatnih trideset.

Prav rešitev vprašanja delovnih mest je premier Renzi poudaril ob včerajšnjem podpisu, saj bo po njegovih besedah rešenih 410 delovnih mest v škedenjskem obratu ter približno dodatnih tisoč mest v okviru dejavnosti, ki so povezane z železarno, kar je znamenje upanja na enem od območij, ki jih je prizadela kriza. Predsednica FJK Serrecchiani je pa je poudarila, kako so z ekipnim delom v približno letu dni uspeli rešiti zapleteno krizno situacijo, kar je najboljša slika za državo, ki se želi ponovno postaviti na noge in Italija se ne more odpovedati jeklarski industriji. Za ministrico Federico Guidi bo dogovor koristil tako delavcem kot celotnemu italijanskemu industrijskemu sistemu, zadovoljstvo nad podpisom pa je izrazil tudi tržaški župan Roberto Cosolini, ki tudi sam poudarja, da je uspeh sad ekipnega dela v prvi vrsti Dežele FJK in Občine Trst, pa tudi mirnega in konstruktivnega doprinosa socialnih partnerjev, kar je privelo do industrijske operacije, ki je edinstvena na italijanskem prizorišču, kjer drugače obrati zapirajo svoja vrata. Da gre pri podpisu za izreden rezultat, sta prepričana tudi deželna in tržaški pokrajinski tajnik Demokratske stranke, Antonella Grim in Štefan Čok, medtem ko je za tržaškega poslanca iste stranke Ettoreja Rosata to konkreten znak vlade za ponoven zagon industrije na območju, ki je predstavljalo veliko tveganje.



Protagonisti včerajšnjega podpisa so bili vidno zadovoljni

ANSA

ZDRAVSTVO - Včeraj slovesno na Katinari

Praznovali sto let poklicne zdravstvene oskrbe v Trstu



Stoletnico so proslavljeni v sodobno opremljenem avditoriju katinarske bolnišnice

FOTODAMJ@N

TRG SV. ANTONA NOVEGA - Od danes do 30. novembra

Za začetek prazničnega vzdušja francoski božični sejem

Že tretje leto zapored se božično vzdušje v Trstu začne s francoskim božičnim sejmom, pri katerem sodeluje okrog 40 francoskih potujočih trgovcev. Letošnji sejem se začenja danes, lično opremljene stojnice pa se razprostirajo pred Trgom sv. Antona Novega in okoli istoimenske cerkve.

Francoski potujoči trgovci, ki prihajajo zlasti iz Alzacije, so ves teden pridno postavljali svoje hiške, s katerimi bodo v prihodnjih tednih obiskali še tri druga mesta v Italiji. Prepričali smo se, da bo letosnja ponudba pestra in kakovostna. Obiskovalci bodo lahko uživali ob dobrem siru in francoskih vinih, medenjakih in kolačih. Gurmanci bodo ponujali ostrige in šampanjec, poleg teh francoskih dobrot bo mogoče okušati tudi zelo nasiten choucroute; zelje s siano, krompirjem in drugimi sestavinami. V hiškah bodo prodajali zelišča in razne dišave, kupovati pa bo mogoče tudi prte, rokavice, klobuke, okraske za noveletno smreko ... Skratka, na sejmu, ki bo trajal do 30. novembra, bo mogoče kupiti veliko kakovostnih izdelkov in skoraj nič »eksotične« kramarije. (sc)



Ponudba na sejmu je kakovostna in pestra

FOTODAMJ@N

Plačilo davka Tari v Trstu je možno do 28. februarja

Občina Trst opozarja občane, da je občinski svet na predlog uprave odobril možnost odložitve plačila davka za odvoz odpadkov TARI vse do prihodnjega 28. februarja. Občani te dni prejemajo na dom obrazec F24, s katerim lahko brez dodatnih stroškov opravijo vplačilo pri bančnih in poštnih blagajnah. Obrazca sta dva: prvi obrok naj bi zapadel 30. novembra, drugi pa 28. februarja 2015. Občina pa daje občanom možnost, da vplačilo celotnega zneska opravijo do roka zapadlosti drugega obroka. S tem želijo pomagati občanom, ki jih je prizadela oktobrska vodna ujma in varčevalcem delavskih zadrug Coop.

Stavka v medicinski kliniki

Sindikalne zveze zaposlenih v medicinski kliniki bolnišnice na Katinari so zaradi nevzdržnih delovnih in organizacijskih razmer v oddelku napovedali stavko v torek, 25. novembra. Stavka bo zadnji dve urki vsake delovne izmene. Uprava bolnišnice napoveduje, da bodo v vsakem primeru zagotovili nujno oskrbo bolnikov.

Sprememba za avtobus 34

Družba Trieste Trasporti sporoča, da bodo zaradi del na križišču ulic Costalunga in Paisiello od danes in predvidoma do pondeljka avtobusi na progi št. 34 peljati v obe smeri le po Ul. Costalunga in torek ne bodo peljali po Ul. Paisiello.

Ovadili nasilneža

Policisti so predstinoči v Ul. Petronio ustavili 35-letnega romunskega državljanja I.C.Z. Pod vplivom alkohola je na ulici pretepal svojo partnerico. Očividci so poklicali policijo. Moški se je upiral in grozil agentom, zato so ga odvedli na kvesturo in ovadili sodnim organom.

Izreden policijski nadzor

Tržaški kvestor Padulano je v prejšnjih dneh odredil poseben nadzor za preprečevanje kraj in vlomov na območjih Rocola, Melare in Sv. Jakoba. Policisti so pregledali več kot 50 avtomobilov, legitimirali okrog sto oseb, od tega dvajset, ki so že imeli opravka s pravico. Posebnih ukrepov menda niso sprejeli, kot poročajo pa so zbrali nekaj koristnih informacij za preprečevanje kaznivih dejanj in zagotavljanje javnega reda.



OBČINA TRST - Predlog rebalansa občinskega proračuna

Denar za dela v centru Ervatti in pri kotalkališču na Opčinah



Opensko kotalkališče bo dobilo nove sanitarije in slačilnice

ARHIV



Zaključili bodo tudi dela v športnem centru Ervatti pri Briščikih

ARHIV

V rebalansu proračuna Občine Trst, o katerem bo prihodnji četrtek razpravljal občinski svet, sta tudi pomembni postavki za slovenski šport na Tržaškem. Včeraj je namreč tržaški župan Roberto Cosolini članom občinske komisije za proračun orisal predloge občinskega odbora, med katerimi sta tudi postavki za dokončanje del na območjih športnega središča Ervatti pri Briščikih in kotalkališča ŠD Polet na Opčinah, čemur je namenjenih kar milijon in 420 tisoč evrov.

osemsto tisoč evrov so vredni zaključni posegi za izredno vzdrževanje centra Ervatti, ki ga uporablajo štiri športna društva, med katerimi sta tudi ŠD Kontovel in FC Primorje. Gre za sredstva, ki jih je bila svojcas v ta namen dala Dežela FJK, a se je s koriščenjem zavleklo in je obstajalo tveganje, da zadeva zastara in se delnar izgubi. Občina je pri tem najela manjše posojilo pri državnem depozitno-posojilni blagajni (Cassa Depositi e Prestiti), petsto tisoč evrov pa bo šlo iz občinskega upravnega viška. Dela bodo potekala v dveh tranšah: prva bo vredna tristo tisoč, druga pa petsto tisoč evrov.

Poleg tega namerava občinska uprava nameniti tudi 620 tisoč evrov za do-

končanje Poletovega kotalkališča na openskem Pikelcu, točneje za ureditev sanitarij in slačilnic. Denar bo Občina črpala iz sredstev, ki so postala razpoložljiva zaradi spremembe namembnosti nekega deželnega prispevka, tudi v tem primeru pa je najela posojilo pri državnem depozitno-posojilni blagajni. Po besedah tržaškega žu-

pana Roberta Cosolinija je komisija za proračun (le-tej predseduje svetnik Slovenske skupnosti Igor Švab) pozitivno vzela na znanje predloge občinskega odbora, vsekakor je prvi občan tudi zagotovil, da je glede tega levosredinska večina složna.

Vedno na področju športa je treba omeniti, da občinska uprava pripravlja raz-

pis, na podlagi katerega bodo upravljanje občinske telovadnice v Ul. Locchi 25, ki je trenutno zaprta zaradi neizpolnjenih obveznosti dosedanjega upravitelja, poverili novemu upravitelju. Župan Cosolini si je objekt ogledal ravno včeraj, pri tem pa dejal, da bi razpis utegnil biti nared že do konca letosnjega leta.

NOVA KNJIGARNA - Obnova prostorov na Trgu Oberdan

Izbrali načrtovalce

Novo Tržaško knjižno središče, ki bo kot znano zavleko na Trgu Oberdan, ima svoje načrtovalce. Ti bodo v prihodnjih mesecih velike komercialne prostore ob deželnom svetu spremenili v novo slovensko knjigarno v mestu.

Včeraj se je na slovenskem konzulatu sestala komisija, ki je izbirala med petimi prispelimi načrti. »Vsi so bili dobri in zanimivi, a izbrali smo lahko le enega,« nam je pojasnil Marij Maver, predsednik družbe TS360, ki bo upravljala novo knjigarno (na tem mestu je pred kratkim nadomestil Mitjo Petarosa, ki zaradi službenih obvezno-

sti ni mogel več opravljati te funkcije). »Naša glavna skrb je zdaj ta, da bi dela čim prej stekla, zato upamo, da se pridobitev gradbenih in ostalih potrebnih dovoljenj ne bo preveč zavlekla. In da bo ekipa arhitektov lahko čim prej začela z delom.«

Kdo sestavlja zmagovalno ekipo, nam ni uspelo izvesteti. Na včerajšnjem sestanku so se namreč dogovorili, da bodo avtorje izbranega načrta posredovali javnosti v tiskovnem sporočilu, ki pa ga do zaprtja redakcije nismo prejeli. (pd)

LJUDSKI VRT

Dan dreves

Državni dan dreves so včeraj obeležili tudi v tržaškem Ljudskem vrtu, kjer je občinska uprava pripravila celo serijo delavnic, s katerimi so že zeleli ozavestiti malčke v nekoliko večje otroke o pomenu varstva okolja. Skupino malčkov je pozdravil odbornik Andrea Dapretto in jim povedal, zakaj so drevesa pomembna. Ves dan so nato v parku potekale delavnice, v okviru katerih so lahko udeleženci spoznali, da so drevesa pomembna kot skladischa ogljikovega dioksidu, proizvajalcii kisika, uravnavajo tudi kroženje vode, v velikih primerih tudi preprečujejo plazenje tal.

Otroci so izvedeli tudi katero drevesne vrste rastejo v našem mestu, posebno pozornost pa so pobudniki prireditve namenili podajanju informacij o pomenu zbiranja organskih odpadkov. Pisana druština je namreč izvedela, da s pomočjo organskih odpadkov lahko zraste novo drevo. (sc)

LJUDSKI VRT - Včeraj ob prisotnosti številnih otrok in odraslih

Odkrili kocko miru



Kocko je odkrila občinska odbornica Fabiana Martini

FOTODAMJ@N

Ljudski vrt je včeraj preplavljal prijeten direndaj, za katerega so poskrbeli otroci različnih starosti. Skupaj z vzgojitelji, učitelji in nekaterimi občinskim odborniki so obeležili državni dan dreves, s svojo prisotnostjo pa so počastili tudi odkritje kocke miru, ki so jo postavili na novo urejeni gredici v neposredni bližini igral.

Slednji dogodek je vzbudil velik odziv tako s strani šolarjev kot s strani naključnih obiskovalcev. Občinski odborniki Fabiana Martini, Antonella Grim in Andrea Dapretto so pozdravili številno občinstvo in mu razložili pomen srečanja. Dapretto je otrokom razložil s čim se ukvarja in zakaj moramo spoštovati naravo, pa tudi prijatelje, starše, znance ... Otrokom je povedal, da sta mir in narava dva argumenta, o katerih je treba govoriti že pri njihovi starosti, saj bodo le na ta način malčki odrasli v velike odgovorne osebe, ki jim bo mar za okolje, ki nas obdaja. Tudi Grimova je otroke pozvala, naj poskusijo vsak spor rešiti mirno in naj odprtih rok sprejemajo tudi drugačne.

Ob koncu je besedo prevzela še odbornica Fabiana Martini, ki je odkrila pisano kocko, na kateri so napisana različna sporočila. Vse kockine ploskve so opremljene z ilustracijo in sporočili, ki otrokom prinašajo miroljubna gesla.

Nato so otroci prisluhnili še sporočilu Walterja Kostnerja iz Rima, ki si je zamislil kocko miru. V elektronskem sporočilu je vsem otro-

kom sporočil, kaj pomeni mir in jih pozval, naj ko postanejo veliki spoštujejo vsakega slehernika. Štirje učenci so v nadaljevanju zaigrali na trobente, čisto za konec prazničnega dne v s soncem obiskanem Ljudskem vrtu pa so vsi otroci skupaj zapieli simbolično pesmico Goccia dopo goccia, s katero so se zavezali, da si bodo prizadevali biti miroljubni in širokogrudni. (sc)

Razstava Touring Cluba

Danes ob 17. uri bodo na tržaškem županstvu odprli potujočo razstavo »Italiani viaggiatori«, ki jo je turistično združenje Touring Club postavilo ob 120. obletnici ustanovitve. Razstava bo v Trstu na ogled do 30. novembra, vsak dan med 10. in 13. uro ter med 15.30 in 19. Razstava ponuja ogled tridesetih fotografij večjega formata o turizmu in potovanjih v Italiji vse od začetka prejšnjega stoletja.

Masè v vodniku Gambero Rosso

Tržaška delikatesna veriga Masè se je uvrstila v nov vodnik Gambero Rosso, ki se posveča italijanski »ulični hrani.« Tržaški pršut je uvrščen v eno najboljših uličnih jedi, dolinski živilski obrat Masè pa je s tem dobil še eno priznanje za svoje uspešno delo na področju suhomesnih izdelkov.

Kulturni večer v Boljuncu

Občinsko gledališče F. Prešeren v Boljuncu bo nocoj ob 20.30 gostilo predstavitev zbirke arhivskih posnetkov Stana Žerjala in brošure »Kultura, bogastvo skupnosti« avtorjev M. Pahorja in B. Žerjala.

Festival tržaške popevke

V četrtek zvečer je v nabito polni dvorani gledališča Rossetti potekal 36. Festival tržaške popevke. Zmagala je skladba Fabia Valdemarina in Sergia Svare. Drugo mesto je zasedla skladba Massimiliana Cernecc, tretje pa skladba z naslovom Swing per Lelio. Dobitnik letosnje nagrade za živiljenjsko delo Teddy Reno je bil zradi obveznosti odšoten.

Aperitiv 0 KM

Člani WWF in športnega društva Società Canottieri Adria 1877 so danes vabljeni na informativno srečanje o lokalnih pridelovalcih. Na sedežu omenjenega športnega društva bo danes med 11.30 in 12.00 potekalo predavanje o jadranskih ribah in soli iz bližnje Slovenije.

Razstava Fabia Colussija

V Salonu sodobne umetnosti v Ul. Zonta 2 bodo drevi ob 18. uri odprli razstavo tržaškega slikarja Fabia Colussija. Razstava so naslovili Od Trsta do Benetk, na njej pa bodo predstavili umetnikov opus, ki se navezuje na beneško in tržaško morje. Razstava bo na ogled do 31. decembra, in sicer od ponedeljka do sobote med 10. in 12. uro in med 17. in 19. uro, ob nedeljah pa je ogled možen le z vnaprejšnjo rezervacijo.

La Contrada za otroke

Gledališče La Contrada je tudi v letošnji sezoni pripravilo pester in raznolik program za mlade obiskovalce gledaliških hiš. Danes bodo v gledališču Fabbri ob 15.30 pripravili interaktivno predstavo Grey&Me z Fruit&Food. Otroci se bodo naučili veliko angleških besed, ob koncu tudi nekaj pesmic. Jutri ob 11. uri pa bo v gledališču Bobbio na sporednu predstavo The sea, ki bo pripovedovala o morju, ribah, vognih, zvokih ...

Voden ogled razstave o Petrarci in Boccacciu

Ljubitelji italijanske literature se bodo danes lahko udeležili vodenega ogleda po razstavi »Se un solo pane avessi sarei lieti di dividerlo con te: L'Amicizia tra Francesco Petrarca e Giovanni Boccaccio.« Ta razstava je na ogled v Mestnem muzeju Petrarchesco Piccolomineo v Ul. Madonna del Mare 13.



NABREŽINA - Kako omejevati škodo zaradi merjascev in druge divjadi

Najbolj učinkovite so elektrificirane ograde

Zoolog Andrea Marsan predstavil svoje izkušnje in nasvete - Danes ponovitev v Boljuncu

Divji prasič je nad vse pametna žival, ki bo vselej dobila pot do hrane in vode. V najslabšem primeru bo svojo lako to in žejo odpravila na polju, vinogradu ali sadovnjaku. Problem je že več časa zelo občuten, iz leta v leto pa so prošnje po vračanju škode na krajevne javne urade številčnejše. Odstrel tega nadležnega parkljara marsikje ni dovolj ali celo ni uspešen. Prava pot naj bi bila v preventivni pojavi te divjadi, hkrati srnjadi in manjših divjih živali, ki prav tako povzročajo škodo na kmetijskih in zasebnih zemljiščih.

V to je prepričan ligurski biolog Andrea Marsan poznavalec divjih prasičev in problematike njihovega nenadzorovanega širjenja. Strokovnjak je na predavanju v nabrežinski Kamnarski hiši v priredbi Pokrajine Trst v sodelovanju z devinsko-nabrežinsko in dolinsko občino ter rezervatom Devinske stene in Doline Glinščice številnim slušateljem predstavil trenutno najbolj uspešen način omejevanja škode pred divjadom.

Marsan svetuje, poleg jeklenih ograj ter zvočno svetlobnih opozorilnih znakov, že poznano zaščitno sredstvo, in sicer električno ograjevanje pridelovalnih površin. Ekspert je poudaril, da marsikomu rešitev ne bo zvenela nova, uspeh le te pa je zelo odvisen od pravilne uporabe materialov in njihove postavitve. Iz svoje izkušnje na ligurskem območju Cinque terre je v letih izboljšal tehniko postavitev elektrificiranih ograj, ki izhajajo predvsem iz opreme navadnih električnih pastirjev.

Marsan pa je poudaril predvsem nizke stroške postavitev ograj, ki beleži le 5 % primerov neuspešnosti. Zgraditev enega hektarja ali 4 kilometri električne ograje ob skupni nabavi materiala in postavitvi ne presegajo stroška 2 €/m. Pri izdelavi ograje pa je strokovnjak poudaril predvsem pravilno napetost električnega toka in izbiro vrvi, ki naj bi bila čim tanjša in prevodna. V ta namen je ligurski biolog svetoval najljonski kabel z mešanicami bakrenih in jeklenih nitij ter večkrat poudaril, da je pomembnejša kakovost ma-

Na srečanju v Kamnarski hiši je številnemu občinstvu spregovoril tudi poveljnik pokrajinske policije

FOTODAMJ@N



terialov kot njihova solidnost, saj je žival izredno občutljiva na električni dražljaj, vseeno pa ji je, če bo plazila okoli odpornjega podpornega količka.

Prednosti elektrificirane ograje se torej beležijo pri lažjem vzdrževanju, nemoteči prisotnosti v gozdnom ali travniškem kontekstu in seveda nizko cenvnovn strošku, ki je v številnih uspešnih primerih desetkrat nižji od morebitnega povračila škode. Negativni plati tovrstnega proti-sredstva pa sta periodično merjenje stopnje napetosti in košnja trave pod ograjo, kar naj bi lastniki opravili največ trikrat letno.

V sklopu preventive pa je na nabrežinskem srečanju prišla do izraza tudi potreba po pravočasni namestitvi morebitne ograje. Prepozno je ukrepati v poletnih mesecih, ko dozorevajo številni predelki. Najboljši čas za tak poseg je v zgodnjih spomladanskih mesecih, celo pozimi, tako se bo divjad z divjimi prasiči vred izogibala vodorom skozi celo leto.

V takih primerih je človeški dejavnik prvi temelj uspeha, zato se v to smer

zavzema tudi Pokrajina Trst, ki bo kmetovalcem nudila pomoč, če se bodo odločili za namestitev zaščitnih sistemov za preprečevanje škode divjadi. Kot je dejal poveljnik okoljske območne pokrajinske policije Ilario Zuppani, interesenti lahko zaprosijo za finančni prispevek skozi vse leto. Omenil je, da tovrstna pomoč lahko razbremeni pokrajinsko blagajno prevelikih vsot povračil škode, ki jih pristojni Urad za kmetijstvo in naravno

varstvo prejema predvsem v jesenskih mesecih.

Informativno srečanje, kakršno je bilo včeraj v Nabrežini, bodo danes ponovili v prostorih Prešernovega gledališča v Boljuncu. Prijava udeležencev bo od 8. ure dalej, od 8.30 bo predavanje Andree Marsana, ob 10.30 pa tudi praktični prikaz postavljanja elektrificiranih ograd. Po odmoru bodo ponudili še informacijo o postopkih za koriščenje javnih prispevkov. (mar)

Poleg članic ZSKD se bodo predstavile tudi druge skupine:

plesna skupina Dijaškega doma Simon Gregorčič iz Gorice ter plesni skupini Free dream in Blue dream italijanske skupnosti Fulvio Tomizza iz Umaga.

Na razpolago bo parkirišče sosednje ZKB. Toplo vabljeni!

Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju s Slovenskim kulturnim društvom Tabor prireja v soboto, 29. novembra, v Prosvetnem domu na Opčinah že peto Revijo otroških in mladinskih plesnih skupin z naslovom Do svobodnega giba.

Na letošnji izvedbi revije bodo nastopile sledeče plesne skupine društev članic ZSKD: baletna skupina Relevé SKD Igo Gruden iz Nabrežine, Rdeča zvezda dance group SKD Rdeča zvezda iz Saleža, otroška baletna skupina in skupina jazz balet SKD France Prešeren iz Boljanca, Malo mažoretna in Mažoretna skupina Kras Pihalnega orkestra Kras iz Doberdoba, otroški plesni skupini SKD Tabor iz Opčin, otroška in mladinska plesna skupina SKD Vigred iz Šempolaja ter plesni skupini Take dance in Funny dance AKŠD Vipava s Peči.

Poleg članic ZSKD se bodo predstavile tudi druge skupine: plesna skupina Dijaškega doma Simon Gregorčič iz Gorice ter plesni skupini Free dream in Blue dream italijanske skupnosti Fulvio Tomizza iz Umaga.

Na razpolago bo parkirišče sosednje ZKB. Toplo vabljeni!

GLASBA - V Točki Enel včeraj krajši koncert skupine Spritz for Five

Izpadli iz tekmovanja X Factor, načrtujejo novo skupno glasbeno pot



več na
www.primorski.eu

Skupina Spritz for Five med prvim tržaškim nastopom

FOTODAMJ@N

V italijanskem glasbenem šovu X Factor sta letos zastopali mesto Trst skupina treh deklet Les Babettes, ki je iz igre izpadla pred nekaj tedni, in skupina Spritz for Five, ki se je za napredovanje borila do prejšnjega četrtnika, ko sta jo žirija in publike v osmem krogu izločili iz priljubljenega televizijskega tekmovanja. Za skupino petih mladih, ambicioznih in energičnih fantov pa je to najverjetnejše šele začetek nove skupne glasbene poti. Po prvem koncertu v Vidmu, so včeraj popoldne končno nastopili tudi pred domačo publiko v dvorani Punto Enel na Verdijevem trgu. Tu se je že dobre pol ure pred koncertom zbral res veliko ljudi, največ mladih, sošolcev in prijateljev, ki so z navdušenjem in aplavzmi sprejeli skupino glasbenikov.

Skupino Spritz for Five sestavljajo dvajsetletni Piero Gherbaz, dvajndvajsetletni Rocco Pascale, triindvajsetletni Nicola Pisano, šestindvajsetletni Giulio Bottecchia in najmlajši, sedemnajstletni Marco Obersnel, ki je svojo glasbeno pot začel pri Glasbeni matici, v razredu flavistov prof. Erike Slama. Druži jih skupina izkušnja v šolskem pevskem zboru, svojo skupino pa so ustavili pred približno letom dni, čeprav nastopajo v tej zasedbi šele dobra dva meseca.

Izpad iz X Factorja je za mlado skupino, ki poje zlasti pop in jazz glasbo, nov začetek. »Čaka nas veliko študija, izoblikovati moramo svoj repertoar, nastopati na koncertih, snemati CD ... No, mislim, da bomo skupaj nadaljevali glasbeno pot«, je pojasnil Rocco, ki je med enim komadom in drugim tudi zabaval

publiko. Za koga pa navijajo po izpadu iz tekmovanja? »Letos je na šovu dvanajst konkurentov in vsak ima svoj stil. Kakor ne moreš primerjati reperja s koralnim petjem, tako na X Factorju ne moreš primerjati tekmalcev. Zato držimo pesti za vse,« je povedal Marco Obersnel.

Včeraj so se tržaški publiku predstavili v izvedbi šestih komadov, ki so jih pripravili med snemanjem oddaje X Factor, med temi Hey brother švedskega dž-ja Avicii, Il mio giorno migliore italijanske soul-pop pevke Giorgie in Rossi relativo Tiziana Ferra. Bučni in navdušeni aplavzi so priča, da ima skupina mladih umetnikov pred sabo še dolgo glasbeno pot in se ji morda obetajo lepi uspehi. Obljubili so, da jim bomo lahko kmalu ponovno prisluhnili na daljšem koncertu v Trstu. (bf)

SV. JUST - Praznik zavetnice Virgo Fidelis

Karabinjerji počastili spomin padlih kolegov



Karabinjerji so praznovali s častno stražo v praznični uniformi

FOTODAMJ@N

Karabinjerji tržaškega pokrajinskega pokroviteljstva in predstavniki Združenja upokojenih karabinjerjev so se včeraj zbrali v stolnici sv. Justa pri verskem obredu na čast zavetnice Virgo Fidelis. Mašo je daroval nadškof Giampaolo Crepaldi. Srečanje je bilo letos še posebej slovesno, saj sovpada s praznovanjem 200-letnice ustanovitve prvih ka-

rabinjerskih enot. Ob tej priložnosti so se spomnili tudi 73-letnice bitke v Culquaberju v vzhodni Afriki, kjer si je karabinjerski bataljon kljub porazu proti zavezniškim enotam s pogumnim odporom praporil zlato medaljo. Spomnili so se tudi karabinjerjev, ki so padli med opravljanjem službe ter njihovih sirot.



OPĆINE - S prvim sestankom predstnikov vaških skupin že stekle priprave

Prihodnji, 48. Kraški pust bo v znamenju zaljubljenih

Povorka bo na valentinovo, 14. februarja - Napovedanih že osem vozov in prav toliko skupin

»Tokrat bo več zaljubljenih na Kraškem pustu«, je dejal predsednik organizacijskega odbora Igor Malalan na prvem sestanku s predstavniki nastopajočih vasi, ko je številne zbrane spomnil, da se bo 48. pustna povorka odvijala 14. februarja 2015. Po napovedih sodeč naj bi teden prej snežilo, za pustno soboto pa naj bi posijalo sonce.

Po uvodnem pozdravu je Igor Malalan opravil odsotnost lanskih zmagovalcev iz Štmavra, ki pa so odbor že obvestili, da imajo kralja in kraljico. Obenem je z veseljem poudaril, da je organizacijski odbor sprejel medse novega člena, Alberta Antonija, in se na tak način pomladil, saj mladi prinašajo nov zagon in nove ideje v skupino.

Predstavniki vasi so bili obveščeni, naj čim prej pošloje na elektronski naslov dvojezične naslove vozov in skupin ter kratki opis. Zaenkrat zgleda, da se bo 48. pustne povorke udežilo osem vozov in osem skupin. Predsednik je še obvestil, da bodo prvič predstavili Kraški pust na Goriškem, v Štmavru, in sicer v soboto, 7. februarja ob 17. uri, istočasno s predstavitvijo praznika valentinovega.

Blagajnik Rudi Taucer je prisotne seznanil z dejstvom, da je odbor lani preuredil tako nagrade skupin in vozov kot podpore, s tem da so jih obdržali na enaki višini, dodatnega denarja pa žal ne bo. Od Deže FJK je odbor prejel del

Organizatorji
Kraškega pusta in
predstavniki
sodelujočih vaških
skupin so se zbrali
v prostorih doma
Brdina na Opčinah

FOTODAMJ@N



obljubljenega denarja. Blagajnik je spomnil, naj prineseo tako skupine kot vozovi račune potrošnega materiala, saj mora odbor upravičiti stroške na podlagi računov.

Igor Malalan je obvestil, da morajo vasi, ki bodo nastopale na 48. Kraškem pustu z vozom, oddati tudi tehnični pregled s skico. Obenem je opozoril na pomem varnosti, zaradi katere morajo na vozlu imeti aparat za gašenje, mere morajo biti ustrezne tako glede višine kot dolžine vozov, izpušne cevi morajo bi-

ti obrnjene proti nebu in število ljudi na vozovih mora biti vnaprej določeno.

Sestanka v prenatrpani dvorani doma Brdine se je udeležil tudi novinar Primorskih novic, ki ga je predsednik odbora pozdravil in obenem podčrtal, da je na Kraškem pustu še vedno pre malo udeležbe iz matice, zato si odbor želi, da bi jim mediji dali večjo pozornost. Odbor je poklical tudi Občina Koper in izrazila željo za sodelovanje, a imajo v Kopru pustno povorko na isti dan, tako da se ne bo izšlo.

Ker je pust po Malalanovih besedah res zabavna zadeva, je v imenu sovodenjskega društva Karnaval, s katerim sodeluje Kraški pust že vrsto let, pozdravil njegov predsednik Luka Pisk in vse povabil na 18. Karnival, ki bo v nedeljo, 15. februarja. Spremljevalni program se bo odvijal od petka do nedelje.

Ob koncu se je Igor Malalan zahvalil za številčno prisotnost in zaključil sestanek z običajnim: Živjo pust! (met)

Posvet o fiziki, medicini in duhovnosti

Danes in jutri bo v prostorih Mednarodnega centra za teoretsko fizičko pri Miramaru med 9. uro in 18.30 potekal posvet z naslovom Fizika komunicira z medicino, umetnostjo in duhovnostjo, ki bo posvečen razmišljaju o inovativnih možnostih zdravljenja. Srečanja se bodo udeležili teolog Vito Mancuso, genetik Philip Kurian, pisatelj Giuseppe O. Longo, fizika Hans Grasemann in Claudio Verzagnassi ter biologinja Margherita Maioli.

Družbeni nauk Cerkve: danesh šesto poročilo

V galeriji Tergesteo bodo danes pooldne ob 17.30 predstavili šesto poročilo o družbenem nauku Cerkev, ki ga je pripravil Observatorij kardinala Van Thuana in je tokrat posvečeno ženskemu vprašanju (tema je Ženska v revoluciji - revolucija ženske). Ob tej priložnosti bodo tudi odprli razstavo kiparja Sergia Sorginija z naslovom Dovolj z nasiljem, ki je posvečena vprašanju nasilja nad ženskami.

Predprodaja vstopnic za orkester G. Millerja

Azalea Promotion in Glasbeno kulturno društvo Drugamuzika sporočata, da je stekla predprodaja vstopnic za koncert orkestra Glenne Millerja, ki bo 16. decembra ob 21. uri v gledališču Rossetti. Vstopnice so na voljo na spletnih straneh www.ticketone.it in www.vivaticket.it, na pooblaščenih prodajnih mestih in pri blagajni gledališča Rossetti. Informacije so na voljo na spletni strani www.azalea.it.

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 22. novembra 2014

CILKA

Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 16.28 - Dolžina dneva 9.15 - Luna vzide ob 6.49 in zatone ob 16.48.

Jutri, NEDELJA, 23. novembra 2014

KLEMEN

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 10,8 stopinje C, zračni tlak 1023,6 mb ustaljen, vlaga 68-odstotna, veter 5 km na uro vzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 16,1 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 22. novembra 2014:

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Dante 7 - 040 630213.

www.farmacistrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicih Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Hunger games - il canto della rivolta«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Scusate se esisto!«; 14.45, 18.05, 21.25 »Interstellar«; 17.40, 20.00, 22.10 »La scuola più bella del mondo«; 15.00, 17.00, 19.00 »Il mio amico Nanuk«; 17.35, 21.50 »Andiamo a quel paese«; 15.30 »Dorae mon«; 20.00, 22.00 »These final hours - 12 ore alla fine«; 15.30, 17.40, 19.50 »I pinguini di Madagascar«; 15.40 »Vicky il vichingo«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »Due giorni, una notte«.

CINEMA DEI FABBRI - 19.00 »Terra di Maria«; 21.00 »Tutte le storie di Piera«; 22.15 »Sarà un paese«.

FELLINI - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Il sale della terra«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.00, 19.45, 21.30 »Diplomacy - una notte per salvare Parigi«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 19.20, 20.45 »Torneranno i prati«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 17.20, 22.10 »Words and Pictures«; 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »My old lady«.

KOPER - PLANET TUŠ - 14.50 »Amazonia«; 21.40 »Bes«; 15.50, 17.10, 18.00, 20.15, 22.30 »Butec in butec«; 16.00, 17.30, 18.25, 19.50, 20.50, 22.20 »Igre lakote: Upor«; 18.20, 20.00 »Medvezdje«; 18.55 »Seviljski brivec«; 16.40 »Skoraj policaja«; 14.10 »Vloga za Emo«; 14.30, 16.20 »Čebelica Maja«; 14.00 »Čebelica Maja 3D«; 15.00, 15.30 »Škatlarji«; 13.30 »Škatlarji 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 18.15, 21.15 »Interstellar«; 17.00, 18.40, 20.30, 22.15 »La scuola più bella del mondo«; Dvorana 2: 15.20, 17.20, 19.50, 22.00 »La scuola più bella del mondo«; Dvorana 4: 15.00, 16.40 »Il mio amico Nanuk«; 18.30, 21.40 »Interstellar«; Dvorana 5: 16.20 »Torneranno i prati«; 17.45, 20.00, 22.10 »Scusate se esisto!«.

vane favoloso«; 17.00, 18.45, 20.40, 22.20 »Scusate se esisto!«; Dvorana 4: 15.20 »Doraemon«; 15.20, 17.00 »Vicky il vichingo«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 14.30, 17.00, 19.30, 21.00, 22.00 »Hunger games - il canto della rivolta«; 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »Scusate se esisto!«; 14.45, 18.05, 21.25 »Interstellar«; 17.40, 20.00, 22.10 »La scuola più bella del mondo«; 15.00, 17.00, 19.00 »Il mio amico Nanuk«; 17.35, 21.50 »Andiamo a quel paese«; 15.30 »Dorae mon«; 20.00, 22.00 »These final hours - 12 ore alla fine«; 15.30, 17.40, 19.50 »I pinguini di Madagascar«; 15.40 »Vicky il vichingo«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00,

17.10, 20.00, 22.15 »Hunger games - il canto della rivolta«; Dvorana 2: 15.00, 16.45, 18.30, 20.15, 22.10 »I pinguini di Madagascar«; Dvorana 3: 15.30, 17.30, 19.50, 22.00 »La scuola più bella del mondo«; Dvorana 4: 15.00, 16.40 »Il mio amico Nanuk«; 18.30, 21.40 »Interstellar«; Dvorana 5: 16.20 »Torneranno i prati«; 17.45, 20.00, 22.10 »Scusate se esisto!«.

Šolske vesti

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2014/15 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Prošnje, opremljene z ustrezno dokumentacijo, je treba predložiti do 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102, tel. 040-2017375.

NA DTZ ŽIGE ZOISA bo roditeljski sestanek v petek, 28. novembra, ob 17.30 za bienij in ob 18.30 za trienij obeh smeri.

KD IVAN GRBEC

Škedenjska ul. 124,
vabi danes, 22. novembra,
ob 20.30
v društvene prostore
na odprtje razstave
miniaturnih prikazov
življenja in dela istrskih ljudi
umetnice Danile Tuljak

'Zvestoba koreninam'

Večer bosta popestrila
glasbena skupina Vruja iz
Kopra in ŽPZ Ivan Grbec.

Izleti

SPDT prireja danes, 22. novembra, tradicionalni spominski pohod na Volnik. Zbirališče v Zagradcu ob 14. uri.

OBČINA DOLINA, za ovrednotenje Naravnega Rezervata doline Glinščice, prireja v nedeljo, 23. novembra, zadnji brezplačni voden izlet jezenskega ciklusa doline Glinščice »Na daljnem vzhodu: v odkrivanju Goliča«, ki trajata prib. 3 ure in je namenjen odraslim in družinam (otroci od 8. leta dalje). Štart ob 10. uri iz Gročane. Info in prijave na tel. 366-9571118 (pon.-petek 14.00-17.00), info@riservavalrosandra-glinscica.it.

V SKLOPU GORIŠKEGA FESTIVALA E'STORIA bo 13. decembra potekal izlet po goriškem Krasu; informacije in vpis po tel. 0481-539210 in 349-305223 ali eventi@leg.it, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure.

Prispevki

V spomin na Irmo Legiša Sardoč darujejo Albina in Franko Vrabec 25,00 evrov in družina Adamič 25,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Prečniku.



Tam v Bregu, v Logu, se danes raduje, naša teta Nerina okrogla leta praznuje vse najboljše
ji želijo Majda, Nevenka, Zvonko, Dejan, Jasna, Devan, Jana in Fabio

Draga teta

Nerina,

ob tvojem okroglem jubileju ti iz srca želimo vse najboljše!

Neja, Jan, Anna in Rado

Naši dragi

Mili

za 80. rojstni dan

Naj bo vsak dan najlepši dan v letu. Iskrene čestitke in veliko lepega!

Liviana z družino
brat Attilio z Irma

Čestitke

Danes na Kontovelu DARJO 60 let ima, zato mu voščimo iz srca. Sreča, zdravje in veselje, to so zate naše želje. Majda, Zora, Alenka, Edvin in Angel.

V Prebenegu je danes prav lep dan! Neutrudna teta MIRANDA in stric GENIO slavita častitljivo zlato poroko. Obilo zdravja, pa srečno naprej! Rosana, Maksi, Jasna in Živava.

Sestrična NERINA KOZINA iz Boljanca praznuje rojstni dan. Naj sreča k tebi se poda, naj izpolni vse želje svojega srca. Naj v srcu prijateljstvo živi in naj bo zdravje vodnik vseh poti. Ti želite Vida in Marta z družinami.

Obvestila

ČASNIKARSKA DELAVNICA za mlaude: si komunikativen, te zanima svet javnih občil, bi se rad šel novinarja? Potem se nam pridruži na mesečnih srečanjih v organizaciji društva MOSP - Mladi v odkrivanju skupnih poti. Prva delavnica, ki jo bo vodila časnikarka Breda Susič, bo danes, 22. novembra, ob 16. uri v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3 (I. nadstropje). Informacije preko FB - skupina MOSP-SKK.

DELAVNICA KUHANJA z dobro poznavalko kraške kuhinje Vesno Guštin, avtorico knjige »Je več dnevouku klobas«. Tečaj bo potekal v Trstu, Ul. Androna del Pane 7, danes, 22. novembra. Info in prijave na tel. št. 040-2460879 ali 392-2109031.

AŠD MLADINA vabi svoje člane, simpatizerje in predstavnike vaških organizacij na športni večer, kjer bomo praznovali zaključek rokarske in začetek smučarske sezone naših atletov v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v prostorih Ljudskega doma v Križu.

DOM JAKOBA UKMARJA v Škednju obvešča, da bo v nedeljo, 23. novembra, ob 15. uri predana javnosti stenska poslikava na steni Doma, delo umetnika Renata Manuellija. Prisoten bo župan Roberto Cosoloni, nastopil bo ansambel Marka Manina. Toplo vabljeni!

VAŠKA DRUŠTVA IN ORGANIZACIJE IZ TREBČ vabijo vaščane in pri-



DRAGA MAMICA VANDA
VSE NAJBOLJŠE ZA TVOJ 95. ROJSTNI DAN!
DUNJA IN DARIO

NIKDAR NAŠE (BIS) NONICE NE DAMO, ENO LE NA SVETU ŠIRNEM JO IMAMO!

KARIN IN DAVOR, VIHRA IN WILLIAM, NINOČKA
TVOJI SRČKI 3
NEDIR, GABRIEL, NATHAN

na Malalan, glasbena spremljava Neva Kranjec.

35-LETNIKI iz Brega pozor! V petek, 28. novembra, ob 19.30 bo v gostilni na Pesku naša večerja. Info na tel. št.: 347-4481432 (Anna) v večernih urah.

»PRIMER FURLANIČ«, ZGODOVINA IN SLOVENŠČINA - Slovenski klub bo v petek, 28. novembra, ob 18.30 v Gregorčičevi dvorani gostil tržaška občinska svetnika Iztoka Furlaniča in Igorja Švaba. Pogovor bo vodil novinar Sandor Tence. Vabljeni!

JUS OPČINE obvešča člane in bivalce na Opčinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30 in nato vsak naslednji torek, do najkasneje 28. novembra, na upravnem sedežu, Proseška ulica 71.

30-LETNIKI POZOR!! Vabljeni na večerjo v gostilno v Bazovici, ki bo v soboto, 29. novembra, ob 20. uri. Potrdite vašo prisotnost odgovornim.

DO SVOBODNEGA GIBA - Revija otroških in mladinskih plesnih skupin v organizaciji ZSKD in SKD Tabor bo v soboto, 29. novembra, ob 17. uri v Prosvetnem domu na Opčinah (Ul. Ricreatorio, 1). Na razpolago bo parkirišče sosednje ZKB.

45-LETNIKI (1969) od Milj do Štivana, se bomo srečali v soboto, 13. decembra, ob 20.00 v Križu. Prijave najkasneje do nedelje, 30. novembra, na tel. 333-6170026 (Patrizia), 346-2197404 (Ivo) in 335-6008774 (Pavel).

SKD LIPA iz Bazovice vabi v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri v dvorano Gospodarske zadruge v Bazovici na predstavitev koledarja Bazovica 2015, ki so ga izdale vaške organizacije in na predavanje o zgodovini klekljarstva prof. dr. Tadeje Primožič iz Žirov. Sodeluje OPZ Fran Venturini od Domja, pod vodstvom Suzane Žerjal.

ZSKD obvešča včlanjene zbole, da je na www.zpzp.si odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV vabi v nedeljo, 30. novembra, na obisk Knjižnega sejma s prevozom in ogled predstave »ArT-Sprehod - z besedo in glasbo po sledo Slovencev v Trstu«, ki bo ob 17.00 v Kosovelov dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Odhod s Trga Oberdan ob 10.00. Prijave na tel. 040-635626, od ponedeljka do petka 9.00-13.00.

Prireditve

SKD VIGRED vabi v Štalco v Šempolaju na ogled razstave »Piča med prvo svetovno vojno«. Urnik: danes, 22. novembra, 16.00-19.00; v nedeljo, 23. novembra, 9.30-12.00 ter 15.00-19.00; Zamisel-material: Bruno Santini in Marco Perrino.

CERKVENI PEVSKI ZBOR IN SPD MAČKOLJE vabita danes, 22. novembra, na »Cecilijanko« - srečanje ob godu svete Cecilije, zavetnice glasbenikov. Ob 19. uri bo v mačkoljanski župnijski cerkvi sveta maria, sledil bo priložnostni nastop MePZ Mačkolje, pod vodstvom Ma-

teja Lazarja in družabni del v dvorani Srenjske hiše.

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, vabi danes, 22. novembra, ob 20.30 v društvene prostore na odprtje razstave miniaturnih prikazov življenja in dela istrskih ljudi umetnice Danile Tuljak »Zvestoba koreninam«. Večer bosta popestrila glasbena skupina Vruja iz Kopra in ŽPZ Ivan Grbec.

NIT TRADICIJE: predstavitev zbirke arhivskih posnetkov Stanota Žerjala in brochure »Kultura, bogastvo skupnosti«, avtorjev M. Pahorja in B. Žerjala danes, 22. novembra, ob 20.30 v občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu. Pobuda društva SKD F. Prešeren, izpeljana s podporo Deželete FJK in pod pokroviteljstvom občine Dolina.

NAGRADA DARKO BRATINA - Poklon viziji - Kinoatelje, vabi v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v Gledališče Miela na projekcijo filmov letošnje nagrjenke Laile Pakalnina »Snow crazy/Snegg« in »Pizzas/Pizza«. Prisotna bo tudi avtorica filmov. **PIHALNI ORKESTER RICMANJE** v sodelovanju s kulturnim društvom in mladinskim združenjem Lonjer-Katinara prireja jesenski koncert v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v športno - kulturnem centru v Lonjerju. Toplo vabljeni!

SDD JAKA ŠTOKA vabi, v pričakovanju na Miklavžev obisk, na pravljico urico s Kristino Žerjal v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu Prosek-Kontovel v knjižnici Borisa Pahorja.

VZPI-ANPI sekcijsa Dolina, Mačkolje, Prebeneg vabi v nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri v dvorano SKD V. Vodnik v Dolini na Partizanski večer. Sodelujejo učenke in učenci Nižje srednje šole Simon Gregorčič, Marjetka Popovski z Žensko pevsko skupino Cvet in domače recitarke. Na sporedno bodo pričevanja in partizanske pesmi.

SLOV.I.K. IN UNIVERZA V NOVI GORICI vabita na javno srečanje s prof. Antonello Sorace (Univerza v Edinburgu) ob odprtju slovenske podružnice Večeježnost velja, ki je nastala v okviru mednarodne sestovane in informativne ponudbe Bilingualism Matters. Predavanje z naslovom »Dvojezičnost: naložba za družine in družbo« bo v sredo, 26. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Zagotovljeno bo simultano tolmačenje. Vstop prost.

V UMETNIŠKEM IN KULTURNEM CENTRU SKERK, Trnovca 15, je na ogled do 26. novembra velika razstava o zgodovini in delih arh. Maksa Fabianiha z 250 velikimi reprodukcijami slik in dokumentov. Na voljo brezplačni bogat katalog. Urnik: ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 17.30. Vodeni ogledi ob sobotah ob 15.00 in ob nedeljah ob 11.30.

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - Trst prireja revijo odraslih zborov Pesem jeseni 2014, ki bo v soboto, 29. novembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici. Vabljeni!

DVORŽAKOVE BIBLIČNE PESMI - Župnija Sv. Križ in Slomškovo društvo prirejata koncert Bibličnih pesmi op. 99. Na svetopisemsko besedilo jih je napisal češki skladatelj Antonin Dvoržák, za glas in orgle pa priredil Marco Sofianopulo. Izvajala jih bosta sopranistka Tamara Staneš in organist Tomaž Simčič. Svetopisemska besedila bo recitiral Tomaž Susič. Koncert bo v svetokriški župnijski cerkvi v nedeljo, 30. novembra, ob 18. uri.

KD MELODIJA vabi na koncert z Ano urco al pej dvej ob 15-letnici ustanovitve v nedeljo, 30. novembra, ob 18.00 v Prosvetnem domu na Opčinah. Gostje bodo trio Volk Folk, Pamela in Linda ter Janez Dolinar. **MATJAŽ HMELJAK** razstavlja svoje grafike »Fragmenti« dela od leta 1996 do 2014 v kavarni Stella Polare v Trstu do 8. decembra.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt vsak dan do 23. novembra.

Tel. 040-229439

KMEČKI TURIZEM ŠKERLJ, SALEŽ 44, je odprt ob sobotah in nedeljah.

Tel. 040-229253

KMETIJA ŽAGAR JE ODRTA v Bazovici do 7.12.2014.

Vabljeni!

040-226382

Zaprt ob sredah.

Osmice

BERTO IN VASILIJ PIPAN sta odprla osmico v Mavhinjah 22/D. Tel. št. 040-299453.

BORIS PERNARČIĆ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. št. 040-208375.

PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

RENZO TAVČAR je odprl osmico v Repnu. Tel. št. 040-327135.

V SALEŽU N'PULJH je odprta osmica. Vabljeni!

Poslovni oglasi

GOSTILNA NA KRASU išče natakarja/natakarico za delo ob koncih tedna.

Tel.: 333-9164819

MLADO IN DINAMIČNO PODJETJE ISČE osebo za delovno mesto v pisarni, zahtevana stopnja izobrazbe višješolska, polni delovni čas. Obvezno znanje slovenščine, italijanščine in angleščine.

CV pošljite na:

pisarnisko.dinamicno.del@seznam.si

Mali oglasi

ISČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

ISČEM DELO kot negovalka ali pomocnica starejših oseb 24 ur na dan. Tel. št. 00386-41238424.

NA LEPI SONČNI LEGI ob robu gozdova v Dolini, prodajamo samostojno novo hišo z dvoriščem, kletjo, garazo in vrtom. Zaključna notranja dela po lastni izbiri. Tel. št. 3477946135.

NA OPČINAH v zelenem okolju prodamo stanovanje, 84 kv.m. Tel.: 040-213385.

PRODAM HIŠO z vrtom v dolinski občini. Tel. št. 040-228390.

PRODAM 4 zimske gume, znamke hankook winter, velikosti 165/65 R13. Skoraj nove, prevoženih 3.500 km. Tel. št.: 040-208002 (po 19. uri).

PRODAM cyclette in pletenke za vino. Tel.: 040-814212.

PRODAM ford mondeo SW ghia TDI, letnik 2005, sive temne metalizirane barve, v dobrem stanju. Tel.: 347-7145565.

PRODAM tablični računalnik asus eee pad transformer TF101, 16 GB, WiFi, 10", tipkovnico, ovitka za zaščito ter hdmi kabel. Tel. št.: 329-9841041.

PRODAM zazidljivo zemljišče pri Domu 1300 kv. m.



Cesar Karel I. je bil vse od samega začetka svoje kratke vladavine pod velikimi pritiski z vseh strani in za razliko od umorjenega Franca Ferdinanda d'Este je bil politično in vojaško neizkušen ter slabo pripravljen na vodenje monarhije, ki je bila tako pisana, polna globokih konfliktov in protislovij. Po vsej verjetnosti ni mogel prezreti velikonomških interesov na Jadranski obali.

Slovenska politična elita pa je ob tej priložnosti pokazala zavidanja vredno zrelost. Bila je pripravljena pozabiti na stare medsebojne zdrahe in zamere, ki so se dolga leta nabirale zlasti med liberalci in ljudsko stranko. Slovenski politiki so takrat stopili skupaj, ko se je pokazala potreba po politični slogi. Bilo jim je jasno, da se približuje veliki, enkratni zgodovinski razplet. Upravičeno so bili v skrbeh: boljševiki so objavili Londonski sporazum in Slovenci so vedeli, da se ne morejo veseliti niti zmage antantnih niti centralnih sil. Ne eni ne drugi niso upoštevali njihovih temeljnih narodnih interesov.

Mladi cesar se je odločil, da bo obnovil parlamentarno življenje v državnem zboru na Dunaju in v deželnih svetih, ki je zaradi ukrepov vojnega absolutizma zamrlo že s prvim dnem vojne. Z javnimi nastopi ter z odpravo določenih anahronističnih pravnih določb se je poskušal kot ljudski cesar prikupiti tudi nemškim narodom. Pri tem mu je precej pomagal osebni šarm, poznavanje jezikov narodov dvojne monarhije ter podoba prikupne mlade cesarske družine. Toda njegova javna podoba, ki so jo ponujali mediji, je bila eno, kruta resničnost avstro-ogrsko politike in še kruški boj za oblast v težkih vojnih razmerah pa sta bila nekaj drugega.

Slovenski politiki so pripravljeno čakali na trenutek ponovnega ozivljavljanja dela v parlamentu. Predvojne ideje o trializmu, o tretji slovenski federalni enoti pod žezlom Habsburžanov, so znova oživele, čeprav so bile razmere tokrat bistveno drugačne kot pred vojno. Hrvatom in Srbam bi Dunaj pred vojno še dovolil avstro-ogrsko Jugoslavijo, toda skoraj do konca niso želeli niti razmišljati o tem, da bi vajo vključili tudi slovenske dežele.

Celo Slovenska ljudska stranka, nekoč lojalna dvoru in cesarju, je začela prevzemati odločno politično pobudo pri iskanju ustreznih političnih rešitev, če Dunaj ne bi pristal na to, da bi Slovenci nashi prostor znotraj trialistične ureditve monarhije. »Velika vojna« je spremnila kolektivno solidarnost in stare vrednote, ki so stoljetja povezovale starodavno Habsburško monarhijo. Celo najbolj zagrizeni monarhisti so se začeli zavedati, da bo rešitev za slovensko narodno vprašanje treba iskati tudi brez Habsburžanov.

Prelomna Majniška deklaracija

Konec maja leta 1917 so sklicali državni zbor na Dunaju. Ministrski predsednik je postal Ernest Seidler. K sodelovanju so povabili vse slovenske politike in se z njimi posvetovali. V novi vladi pa je mi-

nistrski stolček, prvič v zgodovini obstoja dvojne monarhije, presenetljivo dobil tudi slovenski predstavnik dr. Ivan Žolger. Novi cesar je očitno kazal znamenja dobre volje do nemških narodov in dokazal, da namerava ukiniti absurdne rešitve v političnem sistemu dvojne monarhije, v katerem so bili zlasti slovenski narodi v podrejenem položaju.

Pred poslanci obeh parlamentarnih zbornic je cesar prebral navdihnjeni govor. Obljubil je, da bo deloval v duhu ustave. Na prvem mestu je poudaril željo po pravičnem miru, ki ga bodo — če ne drugače — dosegli z orožjem. Zaradi enotnosti države se je zavzel za to, da se »omogoči svobodni, narodni in prosvetni razvoj enakopravnih narodov«.

Tržaška Edinost je cesarja takoj prijela za besedo. Časopis je 3. junija objavil komentar o tem, da so bili tržaški Slovenci prikrajšani z slovenske šole in da je skrajni čas, da država prevzame ljudske šole društva Sv. Cirila in Metoda, poleg tega Slovenci v Trstu potrebujejo tudi gimnazijo in trgovsko akademijo. Edinost se je odzvala na pisanje nemških časopisov, ki so bili za vzpostavitev drugačnega, bolj tolerantnega in prijaznejšega odnosa do majhnih narodov zunaj monarhije. Toda majhni narodi obstajajo znotraj monarhije, so poudarili v Edinosti, in tudi ti imajo svoje čustvovanje, svojo dušo, svoje želje, svojo zavest o pravica in zato svoje zahteve. Pravično urejanje razmerij do majhnih narodov bi v prihodnje preprečilo vrnitev žalostnih časov in razjedajočih bojev iz preteklosti.

Nekaj dni pozneje je Edinost pisala o pomembni zmagi poslancev nemških narodov, in tako tudi slovenskega, v dunajskem parlamentu. Parlamentarna zbornica je sprejela predlog, po katerem naj bi v prihodnje shranjevali tudi zapisnike govorov nemških narodov, in to v jeziku, v katerem so bili izreceni. Predlog je bil sprejet s tesno večino, v parlamentu je očitno sedelo veliko poslanstev, ki jih je nemška nadvlada ustrezala. Mogoče bi Karlu I. uspelo urediti mednarodne odnose, če bi dvojna monarhija preživel.

Toda to glasovanje je pokazalo, da bi bila pot do enakopravnih odnosov in emancipacije majhnih narodov dolga in verjetno tlakovana z novimi mednarodnimi konflikti. Poslanci so tudi ostro protestirali proti praksi, da visok častnik ter uslužbenec ministrstva za zunanjije zadeve cenzurira njihove govore. Razumljivo je, da je treba v vojnem času ščititi interese države in da vse informacije ne smejo v javnost, toda parlamentarna službe to lahko preprečijo na manj motenč način, so zapisali v Edinosti. Parlament je z »vharnim navdušenjem« pozdravil tudi uspešen protinapad generala Borovička na koncu desete soške bitke ter mu čestital za veliko zmago.

Pred vlado je bila zahtevna naloga obnova porušenega Posočja in Gorice, na Primorsku so se začeli vračati begunci. Avstro-Ogrska povojne obnove ni nikoli končala, delo je pozneje nadaljevala Kraljevina Italija, toda tudi njej stvari ni uspelo končno razrešiti.

Slovenci so se že pred ponovno vzpostavljivjo parlamentarnega življenja povezovali s Čehi in

Hrvati. Slovenci, Hrvati in Srbi so imeli dotelej v državnem zboru kar tri klube, ki so se dan pred sejo državnega zboru združili v enoten Jugoslovanski klub in tako tudi nastopali. Predsednik Jugoslovanskega kluba je postal slovenski politik dr. Anton Korošec, podpredsednik pa je bil Hrvat dr. Matko Laginja iz Klane v Istri.

Dr. Anton Korošec je na zasedanju zboru prebral Majniško deklaracijo. To je bil prelomni dokument, v katerem so predstavniki Slovencev, Hrvatov in Srbov v dvojni monarhiji terjali, naj se ozemlja, na katerih živijo ti narodi, na temelju narodnega načela in hrvaškega državnega prava združijo v enotno ozemlje pod vladavino Habsburžanov. Šlo je za politično realizacijo ideje o trializmu (njen zagovornik je bil tudi prestolonaslednik Franc Ferdinand), ki bi obdonavsko monarhijo kot parlamentarno federacijo morda lahko ohranila pri življenju. Zaradi vojne je imel Karel I. zvezane roke, Madžari so nameravali uporabiti vsa sredstva, da bi ohranili dualizem. Pripravljeni so bili do skrajnosti izsiljevati cesarja, celo s prepovedjo dobave živil v avstrijski del cesarstva.

Ta deklaracija je pozneje postala podlaga za množično narodno gibanje, zlasti v Sloveniji, in za pozneje združevanje Slovencev, Hrvatov in Srbov v Jugoslavijo. Nemci so jo sprejeli na nož. Predstavniki Jugoslovanskega kluba na Dunaju pa so jo vzelni le kot politični minimum svojih zahtev. Odločili so se, da ne bodo sodelovali z nobeno vlado, ki njihovih zahtev ne bo upoštevala. Tudi cerkveni dostojanstveniki, na čelu z ljubljanskim nadškofom Jegličem, so odločno in javno podprtli množično deklaracijsko gibanje v Sloveniji.

Slovenski politiki pa so zmanj iskali podporo pri vladajoči srbsko-hrvaški koaliciji na Hrvaskem. V slovenskih deželah je prišlo do množične podpore deklaraciji, na Hrvaskem pa politiki niso poskrbeli za podoben odmev med ljudmi. Časopis Slovenec je večkrat pihal na dušo hrvaškim politikom v sloganu: Kaj pa ti, Hrvati? Vladajoča srbsko-hrvaška koalicija je igrala dvojno politično igro, ki jo je znani hrvaški pisatelj Miroslav Krleža pozneje okrcal kot »kurvisko/kurbirska«. Odprtji so puščali dve opciji: v enem rokovu so imeli rešitev za primer, da bi se obdonavska monarhija ohranila, saj bi Hrvati priključili tudi Bosno in Dalmacijo pod ogrskim patronatom, v drugem pa so imeli rešitev za primer, da bi Habsburška monarhija propadla in bi se s Kraljevino Srbijo in s Srbi povogarjali neposredno. Svetozar Pribičević in njegov klan (imel je tri brata) sta bila že pred prvo svetovno vojno v tenuh stikih s srbskim premierjem Nikolo Pašićem in sta s Srbijo usklajevala svojo politično dejavnost.

Leta 1906 je vodstvo srbsko-hrvaške koalicije prevzel Frano Supilo, toda že dve leti pozneje se je moral umakniti pred večino v koaliciji, ki je bila pod vplivom Pribičevičevega klanja. Frano Supilo je bil zaverovan v idejo, da so Hrvati izjemno pomemben narod (dediči starodavne hrvaške kraljevine), ki je sporazumno sprejelo ogrsko nadvlado. To naj bi bili zgodovinski in politični ar-

PREDEN LISTJE ODPADE BOMO DOMA

Miro Simčič

se nadaljuje

42

Objavo v dnevniku je omogočil avtor

Miro Simčič

knjigo je izdala založba

buča
Book Publishing

Ljubljana, Kolarjeva ulica 47

Spletna knjigarna www.buca.si



Ob naslovu: »Slava cesarju«, pozdrav vojakov na vajah v okolici Ljubljane - s paradami so tudi demonstrirali moč režima in ustrašovali prebivalstvo; zgoraj: italijanski alpini v akciji

gumenti, ki bi Italijane, Nemce, Madžare in Srbe prepričali, da bodo Hrvaški pripravljeni priznati pravico do lastne države. To je bila Supilova največja zabloda, saj so vse te države imele projekte, ki so predvidevali ekspanzijo na ozemlje, kjer so živelji Hrvati. Slovenci so bili zunaj Supilovega in Pribičevičevega vidnega polja. Med drugim so avstrijski Nemci javno kazali, da je ozemlje slovenskih dežel zanje strateškega pomena zaradi povezave Dunaj—Trst in da bo do to poskušali za vsako ceno zadržati v svojih rokah.

Slovenski politiki so sicer vrsto let dobro sodelovali, s pravaši (starčevičevci), ki pa so bili na Hrvaskem takrat v opoziciji in so imeli obrobno politično vlogo, sodelovanju s frankovci pa so se zaradi njihovega odprtrega protisrbskega šovinizma izogibali.

Dr. Anton Korošec je imel idejo o jugoslovanski federaciji s tremi enotami: Slovenija in Istra, Hrvaska in Vojvodina ter Bosna z Dalmacijo, četrta enota pa bi bila Srbija. Toda o tem so pozneje odločili Srbi. Nikolaj Pašić, predsednik Radikalne stranke v Srbiji ter dolgoletni predsednik srbske vlade, je Slovencem in Hrvatom po koncu vojne v obraz povedal, da se lahko samo pripoji kraljevini Srbiji pod srbskimi pogoji ali pa gredo na svoje. Tako je v svojih spominih pisal Ivan Meštrović, svetovno znani hrvaški kipar, vidni član Jugoslovanskega odpora, ki je zelo dobro poznal člane kraljeve družine Karađorđevićev pa tudi Nikolaj Pašića osebno. Srbijo je zanimal predvsem projekt Velike Srbije, ki so ga na koncu prve svetovne vojne skrajno brezobjzirno tudi speljali. Slovenci in Hrvati pa so lahko eno tujo nadvlado zgolj zamenjali z drugo.



LIKOVNA UMETNOST - V Trevisu na ogled obsežna razstava bosanskega slikarja

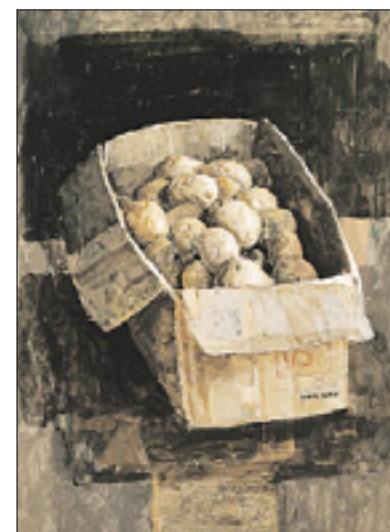
V Zecovem »rudniku« med ljudmi, kraji, predmeti, drevesi



Safet Zec FUNDACIJA BENETTON



Pod krošnjo, 1992-1993



Krompir, 2003 SAFET ZEC

Ljudje, drevesa, predmeti, kraji: štiri besede, ki učinkovito poosebljajo umetniško ustvarjanje Safeta Zeca. In ravno na te štiri skupine so kustosi razdelili razstavo Safet Zec - la pittura come miniera (slikarstvo kot rudnik), ki je na ogled v palaciji Bomben, v središčni Ulici Cornarotta v Trevisu. Bogat pregled štiridesetletne produkcije tega bosanskega slikarja je priredila Fundacija Benetton v sklopu mednarodne nagrade Carlo Scarpa, ki je letos posvečena Bosni in Hercegovini; v sekcijski »vrtov« sta namreč slavila zaselka Osmache in Brežani iz bližnje Srebrenice oziroma njuni muslimanski in pravoslavni skupnosti, ki sta se, doživeti grozotam navkljub, odločili, da se vrneta na svoje domove in se ponovno posvetita obdelovanju zemlje. Odprtja se je zato udeležila tudi delegacija mladih domaćinov, ki so aktivni v organizaciji Adopt Srebrenica. »Zelo sem ponosen na te mlade in sem jim hvaležen za to, kar delajo,« je dejal leta 1943 v Rogatici rojeni slikar, ki je odrasel v Sarajevu, vojna leta preživel v Furlaniji, danes pa živi in ustvarja med Bosno in Benetkami. »En del naše zemlje so spremenili v prah, življenje pa se na njej nadaljuje tudi po zaslugu teh fantov.«

Zec je razstavo posvetil spominu Aleksandra Langa, velikega zagovornika strpnosti in miru. »Od tistega poletja 1995 nosim s seboj stran dnevnika Repubblica, ki je oznanjala smrt mladega italijanskega novinarja in evropskega parlamentarca,« je v manjšem katalogu, ki je izšel ob razstavi, zapisal Zec. Langer se je odpovedal življenu tudi zato, ker »ni mogel več prenašati mednarodne skupnosti, njene nerazumevanja in opazovanja "bosanske tragedije", najhujše in najbolj krvave po drugi svetovni vojni.« Čeprav smo se obupano pretvarjali, da javnost ne ve, kaj se dogaja v Bosni, saj smo menili, da bi v nasprotnem primeru ukrepala drugač, smo na drugu srca vedeli, da je bilo vse še kako dobro znano in del nekega načrta, pravi Zec. »Alexander in njegova nepričakovana smrt dokazujeta, da so vsi vedeli, da so vsi videli in dovolili to nesrečo, to nepravičnost.«

Bosansko tragedijo, kateri je Zec leta 2009 posvetil večjo razstavo v saraevskem Collegium Artisticum, je tako cutiti tudi na razstavi v Trevisu - v katalogu in v razstavnih prostorih Fundacije Benetton, kjer je med štirinštidesetimi deli na ogled tudi imponanten kolaž Ženski obraz (iz cikla Solze), zguban in obupan ženski portret velikih dimenzij, v katerega je Zec vključil tudi časopisne strani iz časov, ko je Balkan pretresala vojna.

Sicer pa je razstava, ki jo je uredil Dominico Luciani, posvečena poglabljaju v Zecov »rudnik«, med tiste štiri stalnice njegovega ustvarjanja: med njegove ljudi, kraje, predmete in drevesa. Med platna, risbe, grafike, bakrotiske, sitotiske, kolaže, suhe igle, tempere, ki pred obiskovalčevo oči pričarajo bosanske vasi, pravljicne krošnje dreves, okna, tihozitja, rezino kruha ali kup krompirja, rjuhe, srajce, objeme. Številne plasti barv, časopisnih in knjižnih listov, so odlična podlaga never-

jetni natančnosti Zecove roke. »Moja roka je eksperimentirala vse, kar je moral poskusiti,« je nekoč zapisal Zec. »Napole sednil bi več tresoča, ampak je predmet, ki sem ga imel v mislih, dobil želeno obliko, svetlobo, mehkobo ali trdnost, jasnost, ekspresivnost.«

O učinkovitosti in lepoti končnega rezultata se lahko vsakdo prepriča med spustom v Zecov »rudnik«, ki bo v Trevisu mogoč do 15. februarja 2015

Poljanka Dolhar

LAŠKO - Tamara Ražem Locatelli in Aleksandra Češnjevar

Duo Excentury odprl letosnjne 14. Klavirske dneve Epta



Pianistki Tamara Ražem Locatelli (levo) in Aleksandra Češnjevar na otvoritvenem koncertu 14. Klavirskih dnevov v Laškom

Pianistka Tamara Ražem Locatelli se najpogosteje postavlja v ospredje z odličnimi dosežki svojih učencev, tokat pa si je privoščila čisto osebno zadostje, saj je bil duo, v katerem igra s pianistko Aleksandro Češnjevar, izbran za otvoritveni koncert 14. Klavirskih dnevov, ki jih prieja slovenski od-

delek Evropskega združenja klavirskih pedagogov - Epta. Na koncertu v Kulturnem centru Laško je duo Excentury izvedel bogat program za dva klavirja s skladbami Poulenca, Glavine in Piazzolle (suite za dva klavirja, ki jo je Bojan Glavina napisal za ta duo, je v tem okviru doživel krstno izvedbo). Poleg neobičajne izbire glasbe argentinskega mojstra v priredbah za dva klavirja, je drugi del koncerta ponudil še dodatno presenečenje in sicer so delovanje italijanskih podprvakov argentinskega tanga, Alexandre Ljubove in Andree Bevilacque. Koncert v polni dvorani je doživel velik uspeh in se je zaključil z dvema dodatkoma. Posnela ga je postaja Ars slovenskega državnega radia.

Klavirski dnevi so vsako leto priložnost za poglabljanje specifičnih tem: letos je dvodnevno srečanje potekalo v znamenuju klavirskega duaa in komorne glasbe s klavijem. Na to temo so bili uglaseni predavanja, delavnice in koncerti, med katerimi tudi predavanje Bo-

jana Glavine o slovenski glasbi za klavirski duo (iz opusov Mihevca, Cveka, Ipavca, Kreka), ki so ga zvočno ilustrirale točke klavirskega duga Excentury.

Lepa dvodnevna izkušnja je bila za tržaško pianistko vir novega navdaha za nadaljnje projekte v duu: »Pri igranju na dva klavirja potrebuješ dva solista z dvema glavnima vlogama, kar razlikuje te nastope od štiriročnega izvajanja. Druga težava je razdalja: oddaljen si namreč par metrov od soizvajalca, z njim pa moraš dihati, ustvarjati natančne vertikale, jasno dolocati vstopne in zaključke. Za dober nastop sta potrebna enakovredno dobra klavirja, kar je težko doseči; ob tovrstnih težavah pa je prednost izvajanja v duu medsebojno dopolnjevanje. Z nastopom na otvoritvenem koncertu Klavirskih dnevov sva bili zelo zadovoljni, sobotno predavanje pa naju je spodbudilo, da se bova potrudili za nov diskografski projekt s snemanjem slovenskih skladb za klavirski duo.«

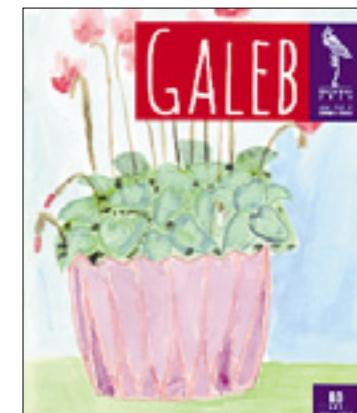
ROP

REVIJA GALEB Jesenske teme

Oktobrska številka otroške in mladinske revije Galeb je polna jesenskih dobrot: tu so nove pesmi in zgodbe izvrstnih avtorjev in avtoric, likovna delavnica, zabavne naloge, dopolnjevanke, uganke in še in še. Oktobrsko naslovno je naslikala Saša Žagar, učenka 5. razreda bazovske OŠ Kajuh - Trubar, prisrčne ilustracije na temo ciklam pa so v rubriki Naši šolarji pišejo in rišejo prispevali še drugi šolarji te sole.

Rak je naslov pesmice, ki jo mladi uporabniki med listanjem Galeba dobijo na drugi in tretji strani. Pesmico o raku je napisal Jure Jakob, ilustrirala pa jo je Anja Jerčič Jakob. Hudomušni in zabavni sta še dve pesmici; prvo z naslovom Muškat je napisala Mojca Sekulič Fo, drugo z naslovom Kozica Marička pa Martina Legiša. Obe pesmici lepo dopolnjujeta ilustracijo.

Za tiste, ki se radi sladko bo ravnopravnja pripoved o medvedku in miški, ki sta se v tokratni številki prelevila v slaščičarja, ki pripravlja celo goro palačink. Ta dobrota se pojavlja tudi v zgodbici z naslovom Lovro in Tinka, ki tokrat govori o očkovem starem plašču, ki je služil kot pokrivalo. Lovro je ta plašč



ček uporabljal za zatočišče, ko ga je bilo strah. Igrivo zgodbico je likovno upodobil Ivana Soban. Palček Ušenik pa je vsak večer pripovedoval pravljice dečku Vidu, ki ga je ilustrirala Katerina Kalc. Viteški dvoboj je naslov poučne zgodbe, pod katero se je podpisala Marjeta Zorec, ilustrirala pa jo je Dunja Jogan. V sklopu te pravljice lahko mladi uporabniki izvedo tudi marsikaj zanimivega o viteškem kodeksu in dolžnostih viteza, zanimiv pa je tudi odlomek o gradu Otočec. Zgodovino gradov na Slovenskem lepo približa tudi prispevek Vojmira Tavčarja in Mitje Tretjaka, ki opisujeta Žužemberk. Prispevek je sicer sestavni del vodiča Slovenija v žepu, ki sta ga napisala omenjena avtorja.

Evelina Umek je za oktobrski Galeb prispevala zgodbico Hiša na koncu, Robi Šabec pa je avtor pravljice o marljivih pravljicah. Vse leto bomo brali tudi prikupne zgodbice o miški Tiški. Napisala in ilustrirala jih je Sandra Kump Crasnich. Poučne pa so Žuželje kronike, ki jih pripravlja Tomaž Pisanec. V tej številki je mogoče brati veliko zanimivih reči o osah lončarkah. Za spretne prstke je zabavna rubrika Srečanje z umetnikom, ki jo pripravlja Jasna Merkù. Mladim uporabnikom je v tokratnem prispevku podrobno predstavila Lojzeta Spacala in njegovo ljubezen do Krasa in morja. Likovna pedagoginja mladim bralcem predstavlja tudi tehniko, v kateri je Spacal zelo rad slikal. Galebov kviz je rubrika, ki privide vsem ljubiteljem črk, za otroke pa so primerne tudi vaje za vidno raznavanje. Vse to in še veliko več na svojih straneh prinaša oktobrski Galeb. (sc)

NIT TRADICIJE IL FILO DELLA TRADIZIONE

Danes ob 20.30, v Občinskem gledališču
F. Prešeren v Boljuncu

Predstavitev zbirke arhivskih posnetkov Stanota Žerjala in brošure Kultura, bogastvo skupnosti avtorjev M. Pahorja in B. Žerjala.

EGREPTE AUTONOMA
FEGLI VENEZIA GIULIA

Pobuda Izpeljanja s podporo Autonomne dežele Furlanije Julijske krajine (Zakon 38/2001, člen 16).

Pod pokroviteljstvom Občine Dolina





GLASBA - Uspešen koncert v Luteranski cerkvi v Trstu

Krstni nastop dveh dirigentov z Bachom

Vodila sta baročni orkester Senza confini in zbor Furlanije Julijske krajine



Pevski zbor
Furlanije Julijske
krajine in baročni
orkester Senza
Confini na
koncertu v tržaški
Luteranski cerkvi

FOTODAMJ@N

Mnogi trdijo, da je Johann Sebastian Bach s svojim opusom postavil evropski glasbi temelje, na katerih so največji skladatelji gradili svoje umetnine, od Mozarta in Beethovna vse do avantgard 20. stoletja. Ne samo vrhunska umetnost kontrapunkta, temveč tudi neusahljiva invencija, tako na vokalnem kot na instrumentalnem področju, oplajata partiture, ki se jim glasbeniki še dandanes približujejo s ponižnim spoštovanjem. Kot je dejal romunsko-francoski filozof Emil Cioran, bi moral biti sam Bog Bachu hvaležen za to, kar je mojster ustvaril za cerkveno glasbo, zato nič čudnega, če se je Luteranska cerkev do zadnjega kotička napolnila ob napovedi dveh Bachovih kantat in dveh motetov.

Dogodek je sodil v niz sredinjih koncertov, ki jih organizira konservatorij Tartini, imel pa je posebno slovenski prizvod, ker sta v dirigentski vlogi nastopila dva pravkar diplomirana mladeniča, ki sta študij zborovodja zaključila pod mentorstvom profesorja Adriana Martinoljija. Ravnatelj konservatorija Massimo Parovel (prisotna sta bila tudi predsednik Mario Diego in tržaška prefektinja Francesca Adelaide Garufi) je izrazil svoje veselje ob uspehu obeh študentov, pa tudi ob sodelovanju med različnimi ansamblami iz naše dežele: igral je namreč baročni orkester Senza confini, pel pa zbor Furlanije-Julijanske krajine, vsi nastopajoči pa so že zeleli svoj trud posvetiti spomini na prerano umrlega skladatelja, pedagoga in zborovodjo Marca Sofianopula, ki ga je občinstvo počastilo z eno-minutnim molkom.

Zbor FJK, ki ga vodi Cristiano Dell'Oste, se je rodil l.2001 in od takrat dosegel že vrsto pomembnih ciljev, ima pa še veliko načrtov: med temi je dirigent posebno pri srcu integralna izvedba vseh Bachovih cerkvenih kantat, ki jih je kar dvesto. Za projekt je zborovodja izbral nekaj več kot dvajset pevcev (sicer jih ansambel šteje preko šestdeset), kajti partiture so izredno kompleksne in zahtevajo dobro podkovane, vsaj pol-profesionalne pevce. Vse prej kot enostavna je tudi naloga dirigenta, ki mora večše koordinirati in uravnovešati zbor, mali orkester in soliste. V Kantati Christ lag in Todes Banden (Kristus leži v smrtnem objemu) BWV 4 je Elia Macri' pokazal, da si je nabral kar dovolj znanja za pot, ki je v naši državi za mlade glasbenike mnogokrat s trnjem posuta: tako Macri' kot njegov kolega Simone Nucciotti imata že bogat curriculum, ki priča o zavzetosti obeh fantov z vrsto izpopolnjevalnih tečajev s priznanimi mojstri v Italiji in tujini, zato jima lahko samo voščimo, da bosta svoje znanje

unovčila brez poniževalnih preizkušenj, ki čakajo marsikaterega nadebudnega mladjeniča. Poleg Macrija so se lepo izkazali tudi širje solisti - tenorist Peter Gus, ki izhaja iz SCGV Emil Komel, basist Sikai Lai ter sopranistka Mara Corrazza in tenorist Claudio Zinutti, ki sta dovršeno odpela duet.

Macri' je pokazal bolj čustveno naročno, Simone Nucciotti pa bolj strogo zadržanje, s katerim je odlično obvladal Kantato Nach dir, Herr, verlanget mich (K tebi me vleče, Gospod) BWV 150. Solistično vlogo je korektno odpela sopranistka Adriana Tomisic, s tem pa je orkester, ki ga vodi violinist Vania Pedronetto, zaključil svojo nalogo, ostala sta sa-

mo čelist Andrea Musto in zborovodja Cristiano Dell'Oste pri orglah za dva moteta. Tu Bachova umetnost doseže skoraj akrobatsko dimenzijo, kajti zbor je ločen na dve širiglasni skupini, ki se merita in dopolnjujeta v izredno bogatem kontrapunktističnem tkivu: lahko smo občudovali čisto zlitol sopranistk, na splošno zadovoljivo intonacijo in natančnost, pa tudi spremnost obeh novopečenih zborovodij: Macri' je izbral motet Singet dem Herrn ein neues Lied (Zapojmo Gospodu novo pesem) BWV 225, Nucciotti pa Komm, Jesus, komm (Pridi, Jezus) BWV 229. Navdušeni aplavzi so se dolgo razlegali pod cerkvenimi oboki.

Katja Kralj

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Plesni abonma

Britanski Ballet Black z zabavnim plesnim snom

Sen brez sna kresne noči. Plesni sen. Pleše ga ansambel Ballet Black. Britanska plesna skupina, katere člani niso – deklarativno – belci, jo je izvedla tudi v tržaškem gledališču Rossetti. Odlični plesalci, ki jih – »po statutu« - ob kakovosti združuje tudi barva kože, so uveljavili plesni abonma Stalnega gledališča FJK. Leta 2001 je Ballet Black ustanovil Cassa Poncho z namenom, da plesalcem afriških in azijskih korenin zagotovi možnost nastopanja in umetniške rasti. Poncho, ki je doštudiral na prestižni šoli Royal Academy of Dance, še danes vodi skupino, s katero sodelujejo uveljavljeni koreografi. Med temi je tudi portugalski mojster Arthur Pita, avtor koreografije A Dream within a Midsummer Night's Dream. Z njim so britanski plesalci poželi velik uspeh in so jo zato tudi izbrali za naslov baletne predstave.

Pravzaprav ta koreografija, vsebinsko povzeta po Shakespearju, sestavlja drugi del dokaj kratke plesne predstave. Začeti pri koncu je tokrat upravičeno, ker je bil »sen brez kresne noči« najzanimivejši del programa, ki ga je ansambel predstavil v Trstu. Kljub besedni igri v naslovu, je koreograf v glavnih obrisih ohranil Shakespearovo »sanjsko« zgodbo. Pita jo je še dodatno začinil s smejno-ironičnimi prebliski, pri tem sta mu bila v pomoč premišljen izbor in preplet skladb (G. Frideric Handel, Moisés Vivanco, Cole Porter, James Shelton, Loren Hart & Richard Rodgers). Odlično pripravljen ansambel je enako kakovostno in dopadljivo izvedel tako bolj klasično zasnovane pasuse kot lahkonješje na moderneje ritme. Ljubki plesalci so z drugim delom povsem osvojili tržaško občinstvo. Začetek programa je bil namreč manj posrečen. Na precej zahtevno glasbo Paula Hindemitha je namreč Martin Lawrence pripravil kratko koreografijo Limbo. Sledila je bolj všečno izpeljana koreografija Two of a Kind, ki jo je na izbor vselej dobrodošlih skladb Čajkovskega in Ravela pripravil Christopher Marney. Plesalci so nedvomno dokazali, da bi lahko nastopali tudi v bolj tradicionalno zasnovanih skupinah: ko bodo slednje »posejane« tudi z interpreti afriških in azijskih skupin, bo obstoj ansambla Ballet Black »čudovito odveč«. V to je prepričan Cassa Poncho, ki v pričakovanju »naravne smrti« ansambla z njim pobira prestižne nagrade. Ob strogovni kritiki delo te »rasno sestavljene in proti rasno zasnovane« britanske skupine nagrajujejo tudi gledalci. (bip)



TOMIZZEV DUH

Čistokrvni bastardi

MILAN RAKOVAC

Ti, mulo, kaj dobiš, če križaš dva bastarda? me vpraša Ervin Hladnik Milharčič. Čistokrvnega bastarda? Večkrvnega? Zmešanega in zamešanega mešanca?

Ervin H.M. se pripravlja na reportažni pohod po Hrvaški, pa ga kar malce skrbi, ker se med Ljubljano in Zagrebom nič ne dogaja ...No, razen sporadičnih prerekanj tipa: pršut-teran-malvazija-kranjska klobasa-človeška ribica-Stanko Vraz itd. Občasno še vedno – Piranski zaliv, v pričakovanju arbitražne sekirice, s katero, kot že pol stoletja pisarim, nihče ne bo zadovoljen.

Ervin, pravim, v znak hvaležnosti za idejo za naslov o čistokrvnem bastardu, tebi ponujam naslednje: dobrodošel v »vzrohdne province! Predlagam slovenski recept za možen Drang nach Balkan. Hrvaški nacionalisti, tisti, ki misijo, da so Slovenci pravzaprav »alpski Hrvati«, so danes podobno živahnici kot leta 1990. V pohodih vojnih veteranov na »rdečo« in »jugonostalgično« oblast in v sramotnih izpadih te dni na San Siru postajajo vse bolj tragikomicični.

In seveda: medtem ko se nam v glavi kot togotnemu otroku še kar vrti od nacionalnega ponosa, se kot kronska vprašanje rine fenomen bastarda, tako Macri' kot njegov kolega Simone Nucciotti imata že bogat curriculum, ki priča o zavzetosti obeh fantov z vrsto izpopolnjevalnih tečajev s priznanimi mojstri v Italiji in tujini, zato jima lahko samo voščimo, da bosta svoje znanje

Kajti, novi imigranti so že tu, »jemljejo« nam delo in dekleta, ja ...Statistika za Furlanijo Julijske krajino (2010) takole našteva tujce: 20.000 Romunov, 13.000 Albancev, 9000 Srbov, 5000 Gancev, 4500 Ukrajincev, 4500 Hrvatov, 4200 Maročanov, pa 3900 Bosancev, 3500 Makedoncev, 3000 ljudi iz Bangladeša, 2900 iz Kitajske, 2300 iz Moldavije, 2300 iz Indije ...Pa še tistih, ki jih je po več kot 1000: Kosovarji, Poljaki, Slovenci (iz Slovenije), Kolumbijci, Alžirci, Nigerijci, Senegalci ...V FJK danes živi čez 100.000 tujcev, torej več kot v času Avstroogrške. Prišlo bo do mešanja ras, ver in nacij, kot pred sto leti, le rezultat bo malce drugačen. V Istri (slo + cro) je podobno: od cca 300.000 prebivalcev je skoraj tretjina »neSlovencev« in »neHrvatov« (tako to pišejo v politiki, v medijih: popolna ne-pismenost ...!). No, pa imamo resno grožnjo naši čistokrvnosti.

O identiteti, posebej če jo obravnavamo kot vprašanje o življenju-alismiti, to pa se nam tu naokoli dogaja zadnjih dvesto let, so si le redki upali sarkastično postreči z lastnim primerom. Eden takih, Enzo Bettizzza, veliko pero italijanskega žurnalistika, po rodu Splitčan: nisam ne Hrvat, ne Italjan, sem ponosen bastard! Tukaj pa je, posebej za vas spi-

sana koncizna Ervinova ilustracija:

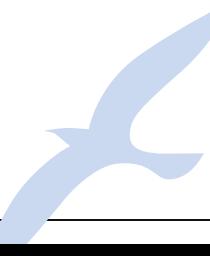
»Nova Gorica je bila zgrajena kot mesto mešancev. Njeni prebivalci so prišli od drugod in se pomešali med seboj. Ko so jo leta 1948 začeli graditi so vanjo prišli Slovenci iz Gorice, ki niso hoteli živeti pod Italijo, partizani, Bosanci, Italijani, Mariaborčani, en Ukrainer in ena Poljakinja, pol domobranske družine, Srbi in kmetje, ki so naveličali motike in steklenice. Vse to se je srečalo v postelji. In potem so se mešanci zanjibili v mešance. Prebivalstvo prihodnosti.«

Prebivalstvo prihodnosti? Ta prihodnost je tu, v nas je. Ta prihodnost je naša preteklost. Da ne bi segal tja do Ilirov in Histrov: pred sto petdesetimi leti se je Cesarstvo odločilo iz svojega Jadranskega (no, Avstrijskega) primorja narediti pomorsko velesilo, kar ji je v par desetletjih odlično uspelo. Čez noč so Trst, Pulj in Reka, povsem nepomembna mesta (tedaj nekaj pomenijo Koper, Portorož, Rovinj, Osor ...) s po pet tisoč dušami, pridobila petdeset, šestdeset, sedemdeset tisoč prebivalcev. V ta tri mesta se je zlil sijajno, mlado pokolenje iz Istre, s Krasa, iz vseh cesarskih dežel. Popis prebivalstva Julijske krajine (bolj ali manj današnja FVG plus Istra) iz leta 1910 je sila slikovit,

poglejmo le dve pomembni celoti: Provinca Gorica-Gradiška: 154.564 Slovencev, 90.146 Italijanov, 10.828 tujcev. Provinca Trst: 118.959 Italijanov, 56.916 Slovencev, 2.403 Hrvati, 38.597 tujcev, 29.615 nemško govorečih Avstrijev (tu niso všetki častniki in državni uslužbenci). Še dve podrobnosti: prva - med Italijani imamo okoli 50.000 »regnicolov« in druga - naj si je popis 1910 še tako verodostojen, skriva zanko - »umgangsprache«, uporabni jezik, po katerem se odreja nacionalna pripadnost. Seveda so imigranti v večinskem okolju, denimo v pristaniški dejavnosti, arzenalu, železnici ali pošti, govorili jezik večine, torej pretežno italijansko in manj nemško ...

S približno 200.000 tujci od Reke in Pulja do Kopra, Trsta, Gorice in Vidme se nam cesarska perspektiva bastardizacije danes slika v novi realnosti. Dobrodošle bastardizacije! Vsaj v nečem smo bliže evropskemu prostoru: ti novi priseljenci ne podlegajo več asimilaciji, kot se je to dogajalo od daljnega 1848., ko izbruhne iridentistično narodnjaški spor, ali pa v črni luknji fašizma. Današnja imigrantska populacija je mrlja, fertilna, samozavestna. Skozi ljubezen se bo spet mešala kri in, voilà, rodila novo Bettizzove »ponosne bastarde«.





hotel park
ljubljana ★★★

Posebna ponudba samo za naše bralce

3 dnevni paket v superior sobi samo 64€ na osebo

Paket vključuje: 2 nočitvi s samopostrežnim zajtrkom v superior sobi, eno večerjo za 2 v restavraciji Park, WIFI in sef na recepciji.

Paket je veljaven za obdobje 20.11.2014 – 31.3.2015 (ne velja 6 - 8.12.2014 in 30.12.2014 - 2.1.2015)

Več informacij in rezervacije na: info@hotelpark.si
s pripisom Primorski dnevnik.

www.hotelpark.si +386 1 300 2500
Tabor ljubljana d.o.o., Tabor 9, 1000 Ljubljana





TRESOR
HOSTEL · LJUBLJANA

Preživite noč v nekdanji banki

Hostel Tresor se nahaja na Čopovi ulici, korak stran od Tromostovja. Je unikaten hostel, ki se nahaja v prostorih nekdanje banke.

Posebna zimska ponudba samo za naše bralce:
za vse direktnje rezervacije za obdobje
20.11.2014 – 31.3.2015 priznamo **15% popusta**

Več informacij in rezervacije na: info@hostel-tresor.si
s pripisom Primorski dnevnik.

www.hostel-tresor.si +386 1 200 9060
Hostel Čopova d.o.o., Hostel Tresor mladinski dom, Čopova 38,
1000 Ljubljana

HOTEL PARK

Ljubljana se nahaja na odlični lokaciji, tik pred vhodom v star del Ljubljane, blizu mestnega gradu, tržnice, zmajev in glavnega mestnega trga. Obiskovalec že ob prihodu v Park začuti toplino in pozitivno vzdušje, ki vlada v hotelu. Nasmejano osebje odgovori na vsa vaša vprašanja in vas z veseljem napoti na še neodkrite poti po glavnem mestu. Hotel Park velja za ambasadorja kulture, saj sodeluje pri mnogih festivalih in kulturnih dogodkih v prestolnici. S ponosom predstavijo celo vrsto znanih umetnikov, ki ob obisku Ljubljane vedno znova izberejo prav hotel Park.

Izbiračje prav hotel Park. Hotel ima 192 udobno opremljenih sob, kjer lahko gost izbira med standard in superior kategorijo, v katerih je na voljo brezplačna WIFI povezava. Odličen samopostrežni zajtrk postrežeo v hotelski restavraciji, po zajtrku pa si lahko na hotelski terasi privoščite najboljšo kavo daleč naokoli. Ponudba hotela v celoti ustreže potrebam sodobnega turista ali poslovneža. Vrhunsko opremljeni in na novo zgrajeni konferenčni dvorani v pritličju hotela so prava izbira za organizacijo vašega seminarja, konference, predstavitve izdelka ali drugih posebnih dogodkov, ki jo dopolnijo z izvrstno gastronomsko ponudbo. Restavracija Park je znana po okusnem in širokem izboru jedi, prav tako pa tudi po odličnih tortah, ki jih pripravljajo hotelski slaščičarji.

LJUBLJANA, MODERNO MESTO S TISOČLETNO ZGODOVINO

Prestolnica Slovenije je s cca 290.000 prebivalci srednje veliko evropsko mesto, ki ohranja prijaznost majhnega kraja, hkrati pa premore vse, kar nudijo velike prestolnice.

Čeprav najbolj slovi po zgodovinski dediščini in tradiciji, privablja tudi s svojim sodobnim življenjskim utripom.

Naj naštejemo samo nekaj znamenitosti, ki jih med obiskom Ljubljane ne gre izpustiti.

Staro mestno jedro, ki je za-
znamovano z baročno in se-

cesijsko arhitekturo ter deli slavnega arhitekta Jožeta Plečnika. Sestavlajo ga Mestni trg z Mestno hišo, ki sodi med vidnejše baročne znamenitosti v mestu in je danes sedež ljubljanske mestne oblasti ter čudoviti Robbov vodnjak, Stari trg, ki je najstarejši trg v Ljubljani in Gornji trg s svojim srednjeveškim značajem. Ob Trgu francoske revolucije stojijo Križanke, nekdanji samostan nemškega viteškega reda, ki je danes prizorišče komornih prireditev, koncertov, festivalov in gledaliških spek-

Kongresni trg, ki je današnjo podobo dobil leta 1821 s pre-ureditvijo za potrebe kongresa Svete Alianse v Ljubljani. Na njem stojijo mogočna stavba Univerze v Ljubljani (nekoč deželni dvorec), bidermajerska hiša, Slovenska filharmonija, stavba Kazina in Park Zvezda. Pod ljubljanskim gričem najdemo Tromostovje in poleg njega Prešernov trg s cerkvijo, meščanskimi palačami in Prešernovim kipom.

Obvezen je tudi skok na ljubljansko tržnico, ki jo vsako jutro prodajalci napolnijo z najrazličnejšim blagom. Zanimivo jo je obiskati prav v vseh letnih časih. Pomladi na nej kraljuje prva zelenjava in barvito cvetje, poleti sveže sadje in zelenjava, jeseni ozimnica, pozimi pa je največ povpraševanja po klobasah in kislemu zeliu.

Nedaleč stran se nahajata dva zanimiva mostova – Mesarski

most, ki je bil odprt leta 2010 in na katerega so pričeli zaljubljenici (po zgledu nekaterih mostov v drugih evropskih mestih) obešati ključavnice z inicialkami in mislimi ter Zmajski most, na katerem počivajo kipi zmajev, ki predstavljajo simbol mesta. Nedvomno pa je prav vsak od številnih mostov, ki prečkajo Ljubljanico po svoje zanimiv.

po svoje želji.

Na Ljubljanski grad se je mogočno podati z vzpenjačo in si ogledati Virtualni grad, Kaznilnico in stalno razstavo Slovenska zgodovina ter si na razglednem stolpu privoščiti enega lepših razgledov na Ljubljano in okolico.

Ne sme manjkati sprehod po Parku Tivoli, ki je največji in najlepši ljubljanski park. Nastal je po načrtu, ki ga je leta 1813 pripravil francoski inženir in meri približno 5 km². Razdeljen je na tri drevorede, njegovo ureditev pa poleg cvetlic

BAILA LA SALSA CUBANA V PORTOROŽU

3 DNI/2 NOČI - HOTEL HISTRION ***



BERNARDIN GROUP
RESORTS & HOTELS
www.bernardingroup.si

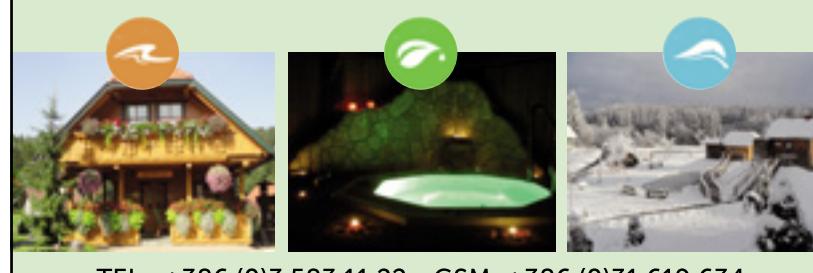
TURISTIČNA KMETIJA KOROŠEC



**TURISTIČNA KMETIJA
S PONUDBO
ZA ZDRAVO ŽIVLJENJE**

**DRUŽINAM Z OTROKI
PRIJAZNA KMETIJA**

**APARTMAJI V HIŠAH IZ LESA • SAUNE
JACUZZI • MASAŽE • KOZMETIČNI SALON**



TEL.: +386 (0)3 583 11 22 - GSM: +386 (0)31 619 634
Faks: +386 (0)3 839 01 23
korosec.rebernik@siol.net - www.turizemkorosec.com

KMETIJA KOROŠEC

Apartmaji v leseni stavbah, zgrajenih na način, ki je v Evropi neobičajen, imenujejo se "škatle". V njihovih dvoranih so vse potrebita za življenje, vendar pa tudi raznovrstne storitve, kot so masaže, fitness, sauna, solarij, jacuzzi, karaoke in igralni pult. Način na katerega živijo ljudje v "škatlah" je zelo originalen. Vsi imajo v lasti avtomobil, vendar pa niso v lasti doma, ampak v lasti podjetja, ki jih upravlja. Vsi imajo v lasti avtomobil, vendar pa niso v lasti doma, ampak v lasti podjetja, ki jih upravlja. Vsi imajo v lasti avtomobil, vendar pa niso v lasti doma, ampak v lasti podjetja, ki jih upravlja.

Dostop do kmetije: Avtocesto Ljubljana –
zu za Sentrupert, Logarska dolina in se
jem Letuš, v prvem odcepu za križišče
od tam naprej pa vas do kmetije vodijo



spoznaj slovenijo



VESELI DECEMBER V LJUBLJANI

Decembra center Ljubljane preplavijo drobne lučke, ki pričarajo pravljično vzdušje v mestu.

Praznovanje se vsako leto prične 3. decembra, simbolično, s prižigom na stotine prazničnih luči, ki osvetlijo mesto.

Praznični sejem v okrašenem starem mestnem jedru postane središče družabnega dogajanja.

Ko pade mrak se domačini in ostali podajo v center mesta, na Breg, kjer стоji osrednji del prazničnega sejma (v okrašenih, posebej za ta sejem oblikovanih zelenih hišicah so na prodaj izbrani izdelki, primerni za darila ter pestra enogastronomski ponudba). Tam se srečajo s prijatelji, se pogrejejo ob kozarčku kuhanega vina ali čaja ter se nato odpravijo na sprehod ali pa na romantično vožnjo po Ljubljani.

in dreves dopolnjujejo številni kipi in fontane. Celotna družina bo v Ljubljani zagotovo uživala tudi med obiskom Botaničnega ter Živalskega vrta.

In za konec Metelkova mesto, ki je svojevrstno središče umetniškega ustvarjanja, političnega delovanja in neodvisne kulturne produkcije s področij glasbe, gledališča, slikarstva in drugih umetnosti. Z leti se je razvilo v znano in pomembno središče alternativnega dogajanja, ki privablja številne obiskovalce od blizu in daleč.

V Ljubljani pridejo nedvomno na svoj račun ljubitelji kulture, ki si lahko, poleg vsega naštete, ogledajo še številne muzeje, galerije, obiščejo festivalne, koncerte, gledališča in opero.

Obiskovalci, ki si bodo privoščili večdnevni oddih v Ljubljani bodo lahko prenočevali v enemu izmed številnih hotelov v samem središču mesta. Tisti, ki pa bi radi preizkusili nekaj drugačnega, lahko izbirajo med dvema prav posebnima mladinskim hoteloma (hostla). Hostel Celica, nekdanji vojaški zapor prenovljen v hostel z unikatno notranjo opremo umetniško prirejenih

zaporniških celic in udobnih sob. Ter Hostel Tresor, ki je zaživel v nekdanjih prostorih banke in se ponaša z edinstveno urejenimi sobami. V spalnice je predelan celo nekdanji trezor, kjer so hranili denar in vrednostne papirje.



nici z ladjico, ki ponudi drugačen pogled na slikovito okrašeno staro mesto jedro.

V sklopu praznovanja se zvrstijo raznovrstne brezplačne prireditve na prostem, namenjene ljudem vseh starosti. Čarobno vzdušje pričarajo lajnariji, mesto obiščejo Miklavž in Dedek Mraz, možno si je ogledati nastop otroških pevskih zborčkov, božični

koncert ter nastope uličnega gledališča, otroci pa lahko sodelujejo na ustvarjalnih delavnicah.

Prešernosti v Ljubljani dosežejo svoj vrhunec 31. decembra, ko se zvrsti več silvestrovjan na prostem na trgih v središčih mesta.

Za več informacij www.slovenia.info

TERME PTUJ
SAVA HOTELS & RESORTS



TOP ZIMA

1.12. -24.12.2014 ali 06.01.2015 – 13.02.2015

Grand Hotel Primus** superior**

polpenzion že od **59 €** za osebo na dan
+ darilni boni v vrednosti **50 €**
za koriščenje wellness storitev

Minimum bivanja je 2 noči.

Cena vključuje: bivanje v dvoposteljni sobi, vstop v hotelske bazene, vstop v bazene in savne Termalnega Parka, uporaba kopalnega plašča, animacija,...

Preverite naše posebne ponudbe IMMACOLATA, BOŽIČ, NOVO LETO in EPIFANIA za destinacije: Bled, Terme 3000, Terme Radenci, Terme Banovci, Terme Lendava na www.shr.si

Informacije in rezervacije : ☎ +386 2 512 22 00 ✉ info.shr@sava.si

**TURISTIČNA KMETIJA
VIŽENČAR
KRVAVEC**



Naši posebni ZIMSKI PAKETI:

(1.12.-23.12.2014, 15.1.-1.2., od 2.3. do konca sezone)
*otroci do 6 let gratis

DEDI, BABI IN DVA VNUČKA 6-12 LET

soba s polpenzionom za 4 osebe 100€/dan

DEDI, BABI IN DVA VNUKA 13-19 LET

soba s polpenzionom za 4 osebe 110€/dan

DEDI, BABI IN DVA VNUČKA 13-19 LET

soba s polpenzionom za 4 osebe 110€/dan

DEDI, BABI KUHA VNUČKOMA

apartma za 4 osebe 50€/noč

UPOKOJENEC, ŠE SI FIT

polpenzion (2 ali 4 osebe) 30€/osebo

ŠTUDENT, KI SPOŠTUJE NARAVO

polpenzion (2 ali 4 osebe) 25€/osebo

MLADE DRUŽINE V APARTMAJU

apartma za 2 ali 4 osebe 20€/odraslo osebo

VKLJUČENO V CENI:

brezplačen vstop z avtom do smučišča • prevoz prtljage • pijača dobrodošlice • brezplačen Wi-Fi • posteljina • brisače • večerno 2-urno sankanje ali tubing pod reflektorjem • popusti pri nakupu smučarskih vozovnic in kart za terme Snovik • popusti pri vstopnicah za ogled protokolarne objekta Brdo in gradu Strmol • popust pri izposoji smučarske opreme ali servisu smučišča.

AMBROŽ POD KRVAVCEM 23 - CERKLJE NA GORENJSKEM

Tel.: +386 4 59 51 200 - +386 41 647 545

www.vizencar-krvavec.si - ekotur.vizencar@gmail.com

RAZBIJAMO MITE O TOPLICAH!

Mit o toplicah: Toplice niso za pare.

Dejstvo: V Grand Hotelu Primus v Termah Ptuj posebno pozornost posvečajo prav njim!

Terme Ptuj so eno izmed najmlajših slovenskih termalnih središč, ki so se razvile v bližini mesta Ptuj. V Grand Hotelu Primus v posebno pozornost namenjajo vsem, ki želijo doživeti nekaj posebnega.

SPROŠČANJE ZA VEČ ENERGIJE

V razkošnem hotelskem wellness centru Valens Augusta v številnih storitvah pari lahko uživajo v dvoje.

Japonska in orientalska doživetja v dvoje

Takšen je na primer Amor wellness ritual, ki vključuje masažo Valens Augusta ter romantično kopel v dvoje v privatni japonski ali orientalski wellness suiti, kjer sta paru na voljo tudi lastna finska in parna savna. Za wellness oddih v dvoje so oblikovali posebne programe, med njimi je tudi »Maximus Primus«, ki ob prvovrstni namestitvi v hotelu vključuje tudi zajtrk v sobi, Amorjevo kopel v dvoje z dišečimi olji, sadjem in penino, masažo Valens Augusta in sprostiveno masažo z aromatičnim oljem ter kopanje v hotelskih bazenih in v Termalnem Parku.

Rimska VIP savna

Na voljo so finska savna s kromoterapijo, ekstremna finska savna, aroma savna, blatna savna, solna savna, whirlpool s termalno vodo in ohlajevalni bazen. Rimska VIP savna pa je namenjena vsem, ki si želijo nekoliko več zasebnosti.

Kopeli v dvoje

Program Najina ljubezen vključuje 90-minutno Venerino kopel ob soju sveč, Primusov napoj ljubezni (koktajl) in čokoladni fondoue z jagodami.

Terme Ptuj ponujajo privlačne možnosti aktivnega oddiha: raznolike vodene vadbe, pohodniške in kolesarske poti, golf, prijeten sprehod ob reki Dravi do najstarejšega slovenskega mesta. Preverite posebno ponudbo na njihovi spletni strani www.shr.si



DOBERDOB - Občinski odbor sprejel smernice za obdobje 2015-2017

Pred koncem leta razpis za upravitelja rezervata

Pred koncem leta bo objavljen razpis za izbiro upravitelja, ki bo v prihodnjih treh letih skrbel za sprejemni center Gradina in rezervat Doberdobskega in Prelosnega jezera. Zadružni Rogos, ki že več let zagotavlja te storitve, se bo namreč prvega januarja 2015 iztekel podoba, zato je doberdobška občinska uprava na zadnjem zasedanju sprejela smernice, na podlagi katerih bo pripravljen nov razpis. Nanj se bo seveda lahko prijavila zadružna Rogos, ob njej pa tudi druge zadruge, združenja, organizacije in ustanove, ki bodo seveda morale zadostovati vrsti pogojev.

»Razpisa tokrat ne bo pripravila in objavila naša občina, ampak pristojni urad občine Tržič, saj tako od nas zahteva nova deželna zakonodaja. Doberdobski občinski odbor pa je v prejšnjih dneh dočil smernice, na podlagi katerih bo razpis pripravljen in izdan v prihodnjih tednih,« pravi doberdobski župan Fabio Vizintin, po katerem ostaja med najpomembnejšimi pogoji, na podlagi katerih pride do izbire upravitelja doberdobskega rezervata in sprejemnega centra, znanje slovenskega jezika (obvladati ga mora vsaj del uslužbencev), ob tem pa je občinski odbor postavil tudi vrsto drugih zahtev. »Le-teh je skupno devetnajst; ob upravljanju nepremičnin sprejemnega centra Gradina, gostinski dejavnosti, vodenih ogledih in raznih dejavnosti za promocijo Krasa in njegovih proizvodov, bo moral novi upravitelj posvečati več pozornosti čiščenju in vzdrževanju stez ter parkirišč, upravljati pa bo moral tudi nov botanični vrt, ki smo ga uredili ob centru Gradina. Upravitelj bo moral poskrbeti za dodatne ukrepe, ki bodo omogočali učinkovitejšo rabo energije, ter promovirati in vzdrževati kalov pri Mikolihi, ki smo jih uredili v okviru evropskega projekta »Living fountains«,« je pojasnil Vizintin.

Na zadnjem zasedanju sprejel tudi sklep o olajšavah pri plačevanju davka za odvoz odpadkov TARI, ki jih bodo koristili občani z nizkimi dohodki. Davka bodo oproščeni občani, katerih dohodkovni količnik ISEE ne presega 5000 evrov, 50-odstotni popust pa bo občina zagotovila občanom, katerih količnik ISEE ne presega 10.000 evrov. Za občane s količnikom ISEE med 10.001 in 12.000 evrov bo popust 25-odstoten.

RONKE - Nezaželeni obiski v devetih stanovanjih

Sile javnega reda preiskujejo sejno tatvin, ki so se v prejšnjih dneh zgodile v ronški občini. Neznanci so pod kinko noči vломili v devet stanovanj in hiši v Romjanu, v katerih so iskali gotovino, zlato in druge dragocene predmete. Po stanovanjih so se potikali kljub temu, da so bili lastniki v nekaterih primerih doma. Počakali so, da so se odpravili v posteljo, in nato vložili skozi okna in vrata. Gotovino in nakit so iskali tudi tatovi, ki so nedavno obiskali nekatere hiše v Soleschianu, pa tudi neznanci, ki so se redno zvečer vstopili v stanovanje v Ločniku in iz denarnice ukradli 50 evrov.



V sprejemnem centru na Gradini je urejen tudi muzej

RONKE - Nočni vлом v kavarno

Izpraznili avtomat

Tokrat so iz naprave za videopoker in iz avtomata za menjavo denarja odnesli le nekaj sto evrov

Na Goriškem je v zadnjih časih vse več tatov, ki krajejo denar iz igralnih avtomatov za videopoker. Njihova zadnja tarča je bila kavarna v Ulici Redipuglia v Ronkah, ki so jo obiskali v noči s četrtočka na včerajšnji dan. Po navedbah karabinjerjev, ki so uvedli preiskavo, so tatovi vložili v kavarno skozi vhodna vrata. Da bi jih odprli, so uporabili vlonmo orodje, zato so na vrata povzročili škodo.

Vlonmo orodje jim je prišlo prav tudi pri odpiranju naprave za videopoker in avtomata za menjavo denarja, v katerih je bilo nekaj sto evrov. Ko so si napolnili žepe z drobižem, so tatoi odšli, tatvino pa so upravitelji lo-

kala odkrili šele včeraj zjutraj. Poklicali so tržiške karabinjerje, ki bodo skušali izslediti vložilce. Kavarna žal ne razpolaga s sistemom za video nadzor, zato si bodo preiskovalci poskušali ogledati posnetke najbližjih videokamer in ugotoviti, ali so le-te »ujele« v svoj objektiv tatove ali morda vozilo, s katerim so se pripeljali.

Tatvine v barih in trafikah, kjer imajo avtomate za videopoker, so vedno bolj pogoste, saj vsebujejo avtomati za igre na srečo vedno precej gotovine. Upravitelji jih pred zaprtjem lokala ne morejo sami izprazniti, saj naprave pogosto delujejo na podlagi najemniških pogodb in jih zato prazni ti-



Okradeni bar v Ronkah

BONAVENTURA

GORICA - Sklep Prispevki za športna društva

Goriški občinski odbor je na zadnjem zasedanju sprejel sklep, na podlagi katerega je med goriškimi športnimi društvami razdelil 29.400 evrov. Med prejemniki prispevkov odborništva za šport so tudi nekatera slovenska športna društva.

Športno združenje Dom bo za dejavnosti na mladinskem področju, sodelovanje v košarkarskih prvenstvih in za organizacijo drugih dogodkov prejelo 700 evrov, isto vsoto pa bo za mladinske in člansko ekipo ter za organizacijo turnirjev prejel nogometni klub Juventina. Le-ta bo ob tem dobil še 300 evrov za organizacijo mladinskih turnirjev, medtem ko bo združenju Olympia za dejavnosti na mladinskem področju in za odbojkarske ekipe šlo 500 evrov. Odbojkarskemu klubu Val je občinski odbor za sodelovanje v raznih odbojkarskih prvenstvih namenil 1000 evrov, kajakaški klub Šilec pa bo za organizacijo Soške regate prejel 500 evrov. Najnižji prispevek - 400 evrov - bo med slovenskimi društvami prejel Naš prapor, ki prireja Memorial Daniele Boškin.

GORICA - Občina Premalo osebja za šest pokopališč

»Pogrebne storitve iz razumljivih razlogov niso tema, ki bi navduševala, so pa kljub temu izredno pomembno področje delovanja občinske uprave in si zato zaslužijo veliko pozornosti,« pravi Alessandro Vascotto, goriški občinski odbornik za pogrebno in pokopališko službo, po katerem si občinska uprava prizadeva, da bi tovrstne storitve še dodatno izboljšala in okreplila.

Občina Gorica upravlja in vzdržuje šest civilnih pokopališč - goriško, štandreško, podgorsko, ločniško, pevmsko in štmarško -, ki skupno merijo okrog 140.000 kv. metrov in so med sabo precej oddaljena. »Da običemo vsa pokopališča v goriški občini, moramo prevoziti kar 24 kilometrov. Pri tem je treba upoštevati, da ima občina za vzdrževanje pokopališč, vrninarska dela ipd. na voljo le peščico delavcev,« opozarja odbornik Vascotto in dodaja, da mora občina pri načrtovanju ukrepov na področju pogrebnih storitev pozorno spremljati demografske podatke in raziskave inštituta ISTAT. Le-te kažejo, da je povprečna starost goriščega prebivalstva vse višja. Goriška občina ima 35.286 prebivalcev, ena četrta le-te pa ima več kot 65 let. Med 65 in 75 let ima 4.460 občanov, med 75 in 85 pa 3.267, kar 1277 Goričanov je starih med 85 in 95 let, 77 občanov pa ima preko 95 let.

»Storitve, ki so povezane z delovanjem pogrebne in pokopališke službe, so izredno pomembne. Gre namreč za zadeve, na katere so občani zelo občutljivi. Pogrebni službi posvečamo zato posebno pozornost, njeni učinkovitost pa želimo še dodatno izboljšati. Ravno v prejšnjih dneh smo začeli preverjati, kateri so najnajnješi ukrepi,« razlagata Vascotto in navaja podatek, da goriška pogrebna služba v povprečju opravi od 300 do 350 pogrebov letno. Odbornik je z delom, ki ga opravlja občinsko osebje, zadovoljen. »Občinska uprava se zavzema za to, da bi uslužbencem zagotovila čim boljše delovne pogoje,« pravi Alessandro Vascotto, ki pa je po drugi strani razočaran zaradi obnašanja tistih občanov, ki na pokopališčih mečejo cigaretne ogorce na tla in ne pospravljajo zalivalnikov.

GRADIŠČE - Valentina Pugliese

Dekle v umetni komi, stanje ostaja stabilno

V stolni cerkvi so včeraj molili za njen ozdravitev



Molitev za Valentino

BUMBACA

N oddelku za intenzivno nego videnske bolnišnice za življeno še vedno bojni Valentina Pugliese, 24-letnica iz Gradišča, v katero se je v pondeljek zvečer z avtomobilom Fiat panda zaletel 33-letni voznik Marijan. Valentina je dobila hud udarec v glavo, zaradi katerega so jo morali videnski zdravniki takoj operirati, ob tem pa ima še druge hude poškodbe po vsem telesu. Valentina ostaja v umetni komi: njen ozdravitev stanje je zelo resno, a stabilno. Da bi preživelila, srčno upajo vse znanci, prijatelji in drugi občani, ki so se včeraj v velikem številu zbrali v stolni cerkvi v Gradišču, da bi molili za Valentino ter izrazili bližino njenim obupanim staršem in sestri.



NOVA GORICA - Laili Pakalnina izročili Bratinovo nagrado

»Tu se ne premikaš, če ne prečkaš meje«

Monografski festival z latvijsko režiserko »sešiva« prostor na meji

»Vedela sem, zakaj sem prišla k vam. Za nagrado. In vendar vse, kar se z mano tu dogaja, je pravо presenečenje. Zjutraj sem šla tekat za oddih. In tekla sem po dveh državah. Tu, pri vas, se ne moreš premikati, če ne prečkaš meje,« je doživetja svojega prvega goriškega dneva povzela Laila Pakalnina, ki ji je Kinoateljev v četrtek zvečer v filmski dvorani novogoriškega Kulturnega doma podelil petnajsto Nagrado Darko Bratina - Poklon viziju. Latvijski režiserski sta stekleeno kocko s spiralastim znarenjem in šop rož izročila Majda in Vojko Bratina, hči in sin Kinoateljevega ustanovitelja, ki mu je vsakoletna nagrada posvečena.

Darka Bratino je v četrtek prvi imenoval Aleš Doktorič, Kinoateljev predsednik: »Prizadeval si je, da bi slovenski in italijanski prostor na meji med sabo komunicirala, zato nagrada, ki spominja nanj, sesiva ta prostor.« »Nagrada je bila prvič podljena leta 1999 znotraj festivala Film Video Monitor, danes pa jo podeljujemo na monografskem festivalu, ki združuje publiko iz obeh prostorov, ker se dogaja v šestih mestih med Italijo in Slovenijo,« je Doktoriču pritrnila Mateja Zorn, programska vodja festivala.

»Preseganje meje - ravno to je bilo Darkovo poslanstvo. Tudi za nas, v Gorici, je bil Bratina preprosto le Darko. Podpiral je prijateljstvo in sodelovanje čez mejo, njegova prizadevanja pa so mejo presegala na tih, neopaten način, kakor da meje ne bi bilo in kakor da bi jo bilo najbolj logično in naravnov presegati. In povsem logično in naravno je, da naši dve mesti skupaj živita,« je v imenu mestne uprave iz Gorice publiko nagovorila Silvana Romano, odbornica za socialo. V zbranem, malodane intimnem okolju filmske dvorane sta bila s predsednikom goriške pokrajine Enricom Gherghetto edina dva predstavnika krajevnih oblasti, potem ko je svojo odsotnost oprav-

vičil novogoriški župan. Gherghetta je Darika Bratino opredelil kot misleca Evrope, ki nastaja od spodaj navzgor, med ljudmi: »Evropa centralne banke, trojke (Evropska komisija, Evropska centralna banka in Mednarodni denarni sklad, op.p.) in direktiv državam bi mu ne bila všeč.« Gherghetta pa je našel tudi odgovor na samospravedevanje o tem, zakaj je imel Bratina rad film: »Različnost je srce Evrope, film pa je osnovno orodje, da povemo to novo zgodbo o Evropi, o

gom in smučarijo v državi, kjer se najvišji vrh lahko kosa z gricem, saj meri 311,6 metra. Zato hribe »gradijo« in jih »izdelovalci« snega češčoč umetno zasnežujejo. Projekcija je tudi občinstvu omogočila, da spozna razloge za nagrado. »V tvojih filmih sta prisotna lepota in humor,« je pogovor z nagrajenko začela novinarka Patricija Maličev. »Lepota in humor sta prisotna tudi v življenju,« ji je odvrnila Laila Pakalnina, izjemno prijetna sogovornica, ki najraje vra-



Laila Pakalnina z nagrado (ob naslovu), svojci Darka Bratine med občinstvom

drugačni Evropi. To je bila Darkova velika intuicija. Film je hkrati orodje, ki ustvarja kulturno in inovativnost.«

Še preden se je četrtkova ceremonija nadaljevala s tokom besed, saj je bil na programu pogovor z nagrajenko, je nad dvorano legla tema, žarek pa je na platnu zaril s dva njena filma, najprej dvominutni *Kratki film o življenju* (2014), po branju utemeljitev in izročitvi nagrade pa še 34-minutni *Sneg* (2008) o obsedenosti Latvijev s sne-

ča enostavne odgovore. Angleščino odlično obvlada, a si je želela govor v latvijsčini. Zvok njenega jezika in filmske podobe o njeni domovini so nam - publiki v dvorani - odprli okno na deželo evropskega severa, ki ni več oddaljena ne tuja, kot je bila, absurd latvijskih družbenih pojavitv, prikazanih v njenih filmih, pa je povsem enak absurd tukajšnjih družbenih pojavitv. Ker Laila Pakalnina uporablja film kot univerzalno govorico - več kot dober razlog za nagradu!

GORICA - Na pobudo društva SOS Rosa novost v bolnišnici

Opora za ženske

V okviru urgentnega oddelka na voljo služba za sprejemanje žrtev nasilja

V okviru oddelka za prvo pomoč gorisce splošne bolnišnice bo konec meseca začela delovati nova služba za sprejemanje žensk, ki so žrtve nasilja. Projekt »Sportello rosa« bo v sodelovanju z zdravstvenim podjetjem in s pomočjo prispevka, ki mu ga je namenila Fundacija Goriške hranilnice, vodilo društvo SOS Rosa, ki že vrsto let pomaga ženskam v tiski. Projekt bo trajal od 29. novembra do 18. aprila: v prostorih oddelka za prvo pomoč bosta vsako soboto med 10. in 12. uro navzoči usposobljena prostovoljka in psihoterapeutka, katerima bo osebje urgentnega oddelka predalo v oskrbo ženske, ki kažejo znake fizičnega ali drugih oblik nasilja.

Pobudo so ob bližajočem se svetovnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami, ki ga obeležujemo 25. novembra, predstavili predsednica združenja SOS Rosa Linda Scoglio, direktor goriškega zdravstvenega podjetja Gianni Cortiula in vodja urgentnega oddelka Giuseppe Giagnorio. »Ženske, ki so žrtve nasilja, potrebujejo ustrezno usposobljeno osebo, da se z njimi pogovori. Težko je, da bi o svojih težavah spregovorile kar pred zdravniki ali bolničarji, ob tem pa jih bolnišnico pogosto pripelje ravno oseba, ki nad njimi izvaja nasilje. Za zdaj bosta naši predstavnici na voljo le enkrat tedensko, kar morda ni veliko, ampak že predstavlja začetek nekega sodelovanja,« je povedala Scoglio, Cortiula pa je poučil, da bo sodelovanje med zdravstvenim osebjem in društvom omo-



Včerajšnja predstavitev v bolnišnici

gočilo boljše prepoznavanje in ustreznejše ukrepanje v primerih nasilja. »Naša prva naloga je, da z »žrtvami« vzpostavimo dialog in pridobimo njihovo zaupanje, «je dejal Cortiula in spomnil, da bodo v kratkem v goriški bolnišnici tako kot v Tržiču odprli t.i. »rožnato sobo«, ki bo namenjena ženskam, mladoletnim in sploh vsem žrtvam nasilja, ki bodo lahko po sprejemu na urgence poiskale nekaj miru ob podpori usposobljenega osebja. »Primeri žensk, ki poiščejo pomoč na urgence, ker so »padle po stopnicah«, je danes manj kot nekoč. Tiste pa, ki se obrnejo na nas in priznajo, da živijo v peklu, v mnogih primerih nočejo vložiti ovadbe,« je povedal Giagnorio, Scoglio pa je pri-

stavila: »Naš cilj je, da pomagamo ženskam razumeti, kaj si zares želijo.«

Leta 2013 je društvo SOS Rosa sledilo 104 ženskam, 89 italijanskim državljanjam in 15 tujkam. Med njimi je bilo 66 žensk, ki so pomoč poiskale prvič. Njihova povprečna starost je bila 49 let, v 90 odstotkih primerov je nasilje nad njimi izvajal mož ali partner. Najbolj razširjena oblika nasilja je psihično nasilje (104 primeri), sledijo pa fizično (62 primerov), ekonomsko (23) in spolno nasilje (6) ter zalezovanje (8 primerov). V letošnjem letu se je na društvo že obrnilo 89 žensk, med katerimi je 74 italijanskih državljanjk. V varni hiši so letos nudili zavetišče trem ženskam in petim mladoletnikom. (Ale)



TRŽIČ - Do nedelje Praznovanje z jesenskimi okusi v uticah

Risba Daria Sansona z naslovom *Pa-gliacci in corso* bo krasila naslovnico Cantade 2015, satirične revije, ki jo Pro Loco iz Tržiča vsako leto izda ob pustu. Objava na naslovnici je nagrada za prvovrščenega na tečaju, posvečenem Fabiu Forcessiniju, po-knjemu avtorju vinjet, poznanemu pod pseudonimom Otto. Včerajšnja razglasitev zmagovalca sodi v okvir praznika *Festa del Bosco*, ki bo do nedelje poživljen mestno središče v Tržiču; vanj je uvedlo včerajšnje praznovanje tržiške zavetnice. Na Trgu Republike so stojnice uredili v privlačnih uticah, kjer ponujajo eno-gastronomiske dobrote in jesenske okuse. Danes in jutri bodo stojnice vabilne od 10. ure dalje; danes ob 15. uri bodo postregli z najdaljšim bezjaškim štrudljem.

GORICA - Združenje Florestan

Tekmovanje »preživelokljud črtanju prispevka

Odločitev so sprejeli nekompetentni birokrati - Iz 25 držav 102 pianista

»Odločitev dežele o črtanju prispevka za naš pianistični natečaj so sprejeli lahko le nekompetentni birokrati. Odločati morajo kompetentne osebe, toda dežela ima nekompetentno upravo. Ni nam jasno, zakaj smo ostali brez prispevka, zadevo moramo še raziskati,« je razočaranje ubezelil Sijavuš Gadjev, ki je z Elisabetto Pecar, predsednico združenja Florestan, včeraj na sedežu Fundacije Goriške hranilnice predstavil obete štirinajstega tekmovanja za pianistično interpretacijo Giuliano Pecar in štirinajstega mednarodnega klavirskega tekmovanja za nagrado Mesta Gorica. Namesto dežele je vskočila fundacija, ki je poleg rednega finančnega prispevka zagotovila dodatnih 5000 evrov za Pecarjevo nagrado.

»Tekmovanje bomo vsekakor organizirali, ker so nas spodbudili pianisti in pedagogi iz tujine, ki znajo ceniti visoko umetniško raven natečaja, in ker bi ga bilo neodgovorno ukiniti, potem ko so si prijavljeni pianisti domala z vsega sveta že nabavili letalsko kartu,« je pristavil Gadjev, umetniški direktor in član ocenjevalne komisije. Poleg njega bodo v žiriji še Klaus Kaufmann, Massimo Gon, Alexei Naboulin in Claudio Trovajoli. Nihče med njimi ne bo prejel honorarja, da bi kaj privarčevali, pa bodo večerje za goste pripravili tudi na domovih organizatorjev.

Tekmovanje bosta potekala med 25. in 29. novembrom v Kulturnem centru Lojze Bratuž, ki je s centrom za glasbeno vzgojo Emil Komel neprecenljiv sodelavec pri organizaciji. Prijavila sta se 102 pianista, prihajajo iz 25 držav, tudi s Tajvano, z obeh Korej, iz Vietnamoma, Japon-

ske, Izraela, Kitajske in ZDA. Veliko jih bo prišlo iz evropskih držav, tudi iz Slovenije, in iz različnih italijanskih dežel. Selekcije za Pecarjevo nagrado bodo potekale 25. novembra (ob 9. in 15. uri) in 26. novembra (ob 9., 15. in 20. uri), polfinale 27. novembra (ob 9. in 16. uri), finale pa 28. novembra (ob 16. uri). Klavirsko tekmovanje za nagrado mesta Gorica je namejeno štirim starostnim skupinam: do dežete (A), dvanajstega (B), petnajstega (C) in osemajstega leta (D). Pianisti iz skupin C in D se bodo pomerili 28. novembra (med 9. in 14. uro), skupini A in B pa bosta na vrsti 29. novembra (med 9. in 12. uro). Zaključni koncert s proglašitvijo nagrjenih bo 29. novembra ob 20.30 v dvorani centra Bratuž. Nastope nagrajenih tekmovalcev bodo letos prvič predvajali po svetovnem spletu, organizatorji pa si želijo, da bi vse faze tekmovanj imelo občinstvo, zlasti seveda gojence in pedagoge goriških glasbenih šol; vstop bo seveda prost in brezplačen.

»Giuliano Pecar je bil prosvetljen

Goričan, ki je spojil poklic z ljubezno

za glasbo. Prav je, da tekmovanje neguje njegov spomin,« je včeraj dejal Gianluigi Chiozza, predsednik Fundacije Goriške hranilnice, čigar kritika na račun dežele je bila v sozvočju z besedami Gadjeve: »Nerazumljiva je politika, ki enim odvzame ves, 100-odstotni prispevki in ga nakaže drugim. Na pomoč je tokrat priskočila fundacija, ki jo ogroža reforma, ki se pripravlja na državni ravni. Če bo vstopila v veljavo, bodo naši prihodki za 20 odstotkov nižji, kar bo seveda imelo posledice za vse, ki računajo na našo podporo.«

ROMANS - V kraju Fratta

Jamarji v ponovno odkritem vodnjaku



Spust v globino vodnjaka

Med obnovitvenimi deli v središču kraja Fratta pri Romansu so pred kratkim odkrili podzemno vrtino, obloženo z opečkami, sicer ostanek starega vodnjaka, ki je bil v gornjem delu prekrit s cementnim pokrovom; zaprli so ga predvidoma v obdobju prve svetovne vojne, saj so v cementu našli bodečo žico. V sredo so jamarji iz goriškega centra za kraške raziskave C. Seppenhofer spustili vanj, ki meri v globino 7,60 metra s premerom poldrugega metra. Na dnu so našli dva metra globoko vodo, zatoč cesar so moral jamarji med ogledom in fotografiranjem ostati privezani; vir čiste vode je podtalnica. Na novo odkriti vodnjak bodo primumo ovrednotili.



GORICA - Nespodbudna slika deželnega gospodarstva

Prave rasti še vedno ni

Težave v gospodarstvu še zdaleč niso mimo. Nahajamo se v nekakšnem labilnem predahu, ko so se nekateri pokazatelji ustalili, vsekakor pa na ravni, ki je za približno deset točk nižja kot leta 2001. Priča smo plahim znakom rasti na področju zunanje trgovine, toda notranje povpraševanje ne kaže znakov prebujanja. Naraščanje brezposelnosti kaže znake upočasnitve, ni pa novih delovnih mest razen na nekaterih dokaj omejenih področjih proizvodnje oziroma storitev.

Takšno sliko so v sredo prikazali na sedežu goriške zveze industrialcev v Ulici Arcadi, kjer je zavod Banca d'Italia iz Trsta predil informativno srečanje o gospodarskem stanju v Furlaniji Julijski krajini. Skoraj tri deset prisotnih je kot gostitelj pozdravljal podpredsednik Giorgio Bressan, sledil mu je predsednik goriške Trgovinske zbornice Gianluca Madriz. Kratko informacijo je podal ravnatelj tržaškega sedeža bančnega zavoda Pietro Sambati, glavni dve poročili pa sta pripravila in obrazložila s pomočjo grafikonov gospodarsko finančna raziskovalca Achille Puggioni ter Tiziana Sodano; slednja se srečanja ni mogla udeležiti, zato je njeni poročilo posredoval stanovski kolega.

Goriška Trgovinska zbornica živi v splošni napetosti, časovno povsem omejen spodbuden podatek pa pove, da se je nedavnega obiska v Ljubljani za navezovanje poslovnih stikov udeležilo kar 70 podjetij iz goriške pokrajine. Takšno odpiranje v bližnji prostor je dober znak (za)upanja v prihodnost. Na drugi strani ni navdušujoč znak, če se zvezi industrialcev iz Gorice in Trsta združujeta, ker pomeni, da izgubi Gorica spet eno izmed svojih institucionalnih struktur.

Naraščanje brezposelnosti kaže znake upočasnitve, ni pa novih delovnih mest

V podrobnih poročilih sta predavatelja razčlenila stanje v FJK na raznih področjih: v industriji, mednarodni trgovini, gradbeništvu in nepremičninskem trgu, storitvah, trgu dela in finančnem posredništvu. O slednjem sta dodatno informirala prisotne operaterje, bančne funkcionarje, direktorje podjetij in gospodarske analitike, kako potekajo zadeve povezane s posojili, krediti za podjetja in družine, o kakovosti kreditov in finančnem varčevanju. Tu je nekaj oprijemljivih podatkov. Če označimo stanje leta 2007 z indeksom 100, potem se je indeks industrijskega izvoza letos po globokem padcu leta 2009 vrnil na isto raven, prodaja na notranjem trgu pa je padla za 30 točk. Proizvodnja je nižja za okroglih 10 točk. V primerjavi z ostalo Italijo je v zadnjih petih letih izvozni indeks valoval kot razburkano morje in je sedaj na isti točki, medtem ko je v povprečju celotna država napredovala za 17 točk. V FJK predstavlja izjemo prehrambena industrija, ki se je popravila za celih 10 točk.

Nepremičinski trg se je v zadnjih osmih letih dobesedno prepolovil. Od 6.000 kupoprodajnih pogodb leta 2006 je njihovo število letos padlo na 3.000. V prvem polletju 2014 je vrednost javnih zakupov v FJK zanašala 151 milijonov evrov, se pravi 25% manj v primerjavi z letom prej. Gre za zaskrbljujoč pokazatelj tistega, kar se bo dogajalo v gradbeništvu v naslednjih letih.

Trgovina na drobno se je v prvem polletju zmanjšala za 1,1% glede na prejšnje leto, povečal pa se je odstotek registracij novih avtomobilov, in sicer za 9,6% (na državni ravni 3,5%). Promet z zabojniški se je povečal za 2,8%, a krivulja se strmo niža. Primerjava z lanskim letom je zaskrbljujoča (13,9%). Promet na avtocestah se je povečal (2,6%), turistični tokovi so se zmanjšali za 1,2% ob povečanju prisotnosti tujev.

Zaposlenost se je letos doslej povečala za 0,8, v Italiji se je znižala za 0,5%. Zmanjšala se je v podjetjih z več kot dvaj-

setimi zaposlenimi. Brezposelnost je prisotna s 7% v moški in z 9% v ženski populaciji. Na novo zaposleni so se v 55% zaposlili za določen čas in le v 9% za nedoločen. 20% je našlo le začasno zaposlitev.

Bančno financiranje gospodarstva se je v petih letih zmanjšalo za okrog 10%. Večje valovanje so izkazale družine, podjetja pa so utrpela manjši padec. Vsekakor so se družine vrnile na stanje iz leta 2010, kar se tiče dolgoročnih posojil, manj si izposojajo za tekoče potrebe. Težave podjetij pri vračanju posojil so se razširile in povečale, in sicer od 1% leta 2009 do 8% leta 2014. Za zaključek še podatek o bančnih vlogah družin glede na mnenje, da je država bolna, družine pa zdrave. Indeks obsega depozitov se je premaknil od -1 v začetku leta 2011 in pristal na +1 sredi leta 2014; vmes je bil že na +8. (ar)



Nepremičinski trg se je v osmih letih prepolovil

AJDOVŠČINA - Pri Pipistrelu praznovali s predsednikom

Ivo kakor Steve ...

Nov izviv: 11.000 kilometrov od Čila preko Antarktike do Nove Zelandije brez pristanka



Borut Pahor, Lojze Peterle in Ivo Boscarol (levo); malo za šalo - takole vidijo Boscarola v prihodnosti (spodaj)

FOTO K.M.



Flight Challenge ... Tudi Ivo Boscarol je za svoje delo prejel več nagrad, med najvidnejšimi je najvišje priznanje Mednarodne letalske zveze - diploma Paula Tissandierja za prispevek k razvoju letalstva. Podjetje je v 25 letih izdelalo več kot 1.300 različnih plovil, sedaj pa v povprečju izdela eno letalo na vsaka dva delovna dneva. Na področju električnih letal ima Pipistrel primat s prvim dvosedenčnim in prvim štirisedenčnim električni letalom na svetu. Leta 2004 se je preselilo v nove prostore poleg ajdovskega letališča. V 25 letih je prejelo številne domače in tujne nagrade ter priznanja, med vidnejšimi velja izpostaviti najvišje državno odlikovanje: zlati red za zasluge leta 2011, ki ga je podelil tedanjí predsednik Danilo Türk, podjetje je trikrat zmagalo na Nasa Cafe Green

prispevali k prepoznavnosti podjetja. Zlati plaketo sta prejela Boris Velikonočna in Matevž Lenarčič. Prvi za petindvajset let dela v Pipistrelu, drugi pa zato, ker je ime podjetja ponesel okrog sveta. Dobesedno. Lenarčič je s Pipistrelom ultralahkim letalom namreč že dvakrat obletel svet, na drugem letu je pristal na Antarktiki in preletel vrh Mt. Everesta, z Boscarolom pa že snujeta nov izviv: 11.000 kilometrov dolg polet od Čila preko Antarktike do Nove Zelandije, in to brez pristanka! Boscarol je nagradil še poljskega, avstrijskega in madžarskega zastopnika podjetja v tujini, ki so se v zadnjem letu najbolj izkazali na področju produkcije Pipistrelovih letal.

Katja Munih

GRADIŠČE Črna čokolada s kravjim mesom in z ingverjem

Delavnice, pokušnje, tečaji, solidarnostne pobude, spektakli in knjižne novosti. Vse to in več ponuja Chocofest, ki se je sinoč začel v Gradišču. Organizatorji so letos privabili 50 razstavljevcov iz severne Italije in iz drugih držav, ki bodo sladkosnedom ponujali najrazličnejše dobrote. Obiskovalce bodo vleki v skušjanje s tradicionalnimi, a tudi drznimi kombinacijami čokolade in drugih sestavin: med temi je pralina iz črne čokolade, pod katero se skriva meso furlanske krave z ingverjem, kakavom, čebulo in feferoni. Na voljo bodo tudi kakovostna vina, čokolada pa bo seveda odigrala glavno vlogo. Tridnevna prireditev bo v živo stopila danes: ob 9.30 bo prva delavnica, ob 10. uri bodo odprli stojnice.

Delo mora biti prioriteta

V občinski knjižnici v Tržiču bo danes ob 10.30 javno srečanje na temo razvoja gospodarstva in ustvarjanja delovnih mest v FJK. Prireja ga stranka SEL, govorniki bodo Francesco Brollo, Mario Pezzetta, Mitter Mandolini, Gianni Bertossi in Giulio Marcon.

Spominski koncert v Selcah

V cerkvi v Selcah bo drevi ob 20. uri koncert v spomin na Bernardko Radetič; prirejata ga društvi Jadro in Tržič v sodelovanju z župnijo Sv. Lovrenca. Nastopili bodo organist Mirko Butkovič, klarinetist Luca Massa, sopran Enza Pecorari in alt Mirjam Pahor.

»Rešimo Transalpino«

Na novogoriški železniški postaji bo danes ob 11. uri srečanje o problemu železnic v FJK. Predstavili bodo tudi peticijo »Salviamo la Transalpina« (Rešimo Transalpino), govorili bodo senatorka Laura Fasiolo, Mario Goliani in Alessandro Puhal.

Iz Vrtojbe na Sardinijo

V knjigarni LEG v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo Marie Carle Sanna »La storia di Flora«. Avtorica je v njej opisala življenje svoje mame, ki jo je tragedija prve svetovne vojne iz Vrtojbe, kjer se je rodila, pripeljala na Sardinijo.

Spominska božična loterija

Božično loterijo »C'era-mica un piatto d'artista« so si zamislili pri društvu La Corte dell'Arte - Spazio Alba Gurtner iz Gorice v spomin na Albo Gurtner, spodbujevalko številnih likovnikov. Denar, ki so ga nabrali s prodajo umetniških krožnikov, so namenili dijaku liceja Max Fabiani. V projekt se je vključilo 108 umetnikov iz Goriške in Tržaške, z Videmskoga in Slobenijo, nastalo je preko 300 krožnikov. Letošnjo loterijo bodo nadgradili z razstavo krožnikov, ki so bili izdelani v obdobju 2012-2014 in ki bodo na ogled v palaci Attems Petzenstein v Gorici. Odprtje razstave bo danes ob 18. uri.

De Filippo v Kulturnem domu

V okviru gledališkega festivala v organizaciji združenja Terzo Teatro bo nočjo ob 20.30 v goriškem Kulturnem domu na ogled tragikomedija Eduarda De Filippa »Natale in casa Cupiello«. Uprizorila jo bo skupina Bottega San Lazzaro iz Salerna.

Krmin in Gradišče v oddaji

V okviru televizijske oddaje Sereno variabilne bo danes ob 17. uri na drugi mreži RAI na ogled prispevek o Gradišču in Krminu ter njunih turističnih zanimivostih.



GORICA - Do nedelje sejem MotorXmas

Predvsem varnost!

Na progi tekmovanja z avtomobili in motorji, v halah stojnice, zvečer rockovski koncert

Ko sedemo za volan, na kolo ali motor, prioriteta mora biti varnost. To so izpostavili vsi govorniki na včerajnjem odprtju 5. sejma MotorXmas, ki bo še danes in jutri potekal na goriškem sejmskem razstavišču v Ulici Barca.

»Sejem izkoristite za ogled avtomobilov in motorjev, tudi zato, da se naučite, kako se vedemo na cestah,« je navzoče dijake pozval župan Ettore Romoli, medtem ko se je pokrajinska odborica Vesna Tomšič zahvalila prostovoljcem, ki se zavzemajo za uspeh prireditve. Tomšičeva je prerezala obredni trak, ob tem pa je tudi preizkusila posebna očala, ki jih imajo na voljo karabinjerji. Le-ta simulirajo občutek vožnje pod vplivom alkohola. »Vse vabim, da si nadenejo ta očala in se prepričajo, do katere mere lahko tisti, ki pregloboko pogledajo v kozares, ogrožajo lastno varnost in varnost drugih,« je dodala Tomšičeva. Spregovoril je tudi eden izmed glavnih pobudnikov prireditve, predsednik Trgovinske zbornice Gianluca Madriz, ki je še enkrat poudaril, da se ime MotorXmas nanaša na božič (in torej ne na fašistični odred Decima Mas, op.a.), izpostavil pa je veliko sodelovanje med prostovoljci, društvi in ustanovami pri organizaciji dogodka. Že včeraj je med obiskovalci vzbujal veliko pozornosti dvosedenžni dirkalnik Lamborghini Gallardo LP 560-4 v laсти policije, saj gre za izreden avtomobil, ki v 3,7 sekundah doseže hitrost 100 km/h, njegova maksimalna hitrost je 325 km/h, opremljen pa je tudi za prevoz telesnih organov. Gasilci, karabinjerji ter resilec so včeraj tudi prikazali, kako se je treba ravnavi v primeru nesreče med avtom in motorjem. Postregli so z nekaterimi koristnimi napotki, kot je na primer ta, da do prihoda zdravstvenih delavcev ne snamemo čelade z glave motorista. Na prizorišču bodo do jutri med 9. in 22. uro potekala številna tekmovanja z avto-



Simulacija nesreče in župan v policijskem lamborghiniju FOTO A.V. BUMBACA



bili, motorji, na 570 metrov dolgi progi pa bodo na vrsto prišli tudi karting, stunt ekshibicije ter dirke z enduro motocikli in dirkalniki za reši. Brnjenje motorjev so se včeraj pridružile lepotice, ki nastopajo na natečaju Miss MotorXmas, noco pa se bo ob 21.30 pričel koncert RockXmas, ki ga prirejajo s pokroviteljstvom občine. Dveurni program rockovskih hitov od 50. let do današnjih dni - skupin in pevcev kot so Elvis Presley, Beatles, Rolling Stones, Jimi Hendrix, Led Zeppelin, Bon Jovi, Metallica, Aerosmith itd. - bo izvajal bend Cindy and The Rock History, v katerem poje slovita Cindy Cattaruzza. Danes bosta na dirkalnišču nastopila tudi uspešna dirkača Simone Fagioli in Omar Maglionia, o varnosti na cesti pa bosta dijaki predavala Rosario Giordano in bivši dirkač Andrea Montermanni, ki se lahko ponaša z dvajsetimi nastopi v Formuli 1. (av)

ling Stones, Jimi Hendrix, Led Zeppelin, Bon Jovi, Metallica, Aerosmith itd. - bo izvajal bend Cindy and The Rock History, v katerem poje slovita Cindy Cattaruzza. Danes bosta na dirkalnišču nastopila tudi uspešna dirkača Simone Fagioli in Omar Maglionia, o varnosti na cesti pa bosta dijaki predavala Rosario Giordano in bivši dirkač Andrea Montermanni, ki se lahko ponaša z dvajsetimi nastopi v Formuli 1. (av)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
TRAMONTANA, Ul. Crispi 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBČINSKA 2, Ul. Manlio 14 A/B, tel. 0481-480405.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.15 »I pinguini di Madagascar«; 21.45 »Interstellar«.
Dvorana 2: 15.00 - 17.15 - 20.00 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.
Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Due giorni, una notte«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 17.10 - 20.00 - 22.15 »Hunger Games - Il canto della rivolta« 1. del.
Dvorana 2: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.15 - 22.10 »I pinguini di Madagascar«.
Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 19.50 - 22.00 »La scuola più bella del mondo«.
Dvorana 4: 15.00 - 16.40 »Il mio amico Nanuk«; 18.30 - 21.40 »Interstellar«.
Dvorana 5: 16.20 »Torneranno i prati«; 17.45 - 20.00 - 22.10 »Scusate se esisto«.

Mali oglasi

VRTEC NA KRASU išče v dar dva traktorja na nožni pogon za igro na vrtu, v odličnem stanju; tel. 328-6238108.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE - ABONMA V GORICI v sodelovanju s Kulturnim domom in s Kulturnim centrom Lojze Bratuž: 24. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »1914-1918. Trst, mesto v vojni«; 27. novembra ob 20.30 v Kulturnem domu »Prizma optimizma«; 15. decembra ob 20.30 v Kulturnem domu večer šansonov in poezije Miroslava Koštute »Zlati prah imaš v očeh«; 26. januarja 2015 ob 20.30 v Kulturnem domu »Cabaret zlatih let«; 6. marca ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Štirje pianisti za dva klavirja« (Sijavuš Gadjev, Massimo Gon, Alexander Gadjev, Giuseppe Guarera); 27. marca ob 20.30 v gledališču Verdi »Nora Gregor - Skriti kontinent spomina«; 20. aprila ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Hlapci«; 25. maja ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž »Obiski«; informacije in vpisovanje pri blagajni Kulturnega doma v Gorici v Ul. Brass 20 od ponedeljka do petka 10.00-13.00 in 15.00-18.00 (tel. 0481-33288).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: danes, 22. novembra, ob 10.30 »Škrat Kuzma dobi nagrado« (Svetlana Makarovič); ob 20. uri »Dvom« (John Patrick Shanley), gostuje Prešernovo gledališče Kranj. V nedeljo, 23. novembra, ob 17. uri »Krčmarica Mirandolina« (Carlo Goldoni), gostuje KUD Zarja, Trnovlje - Celje; informacije in predprodaja vstopnic na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Obvestila

ZSKD obvešča, da je na spletni strani Zveze pevskih zborov Primorske (www.zpzp.si) že odprta prijavnica za Primorsko poje 2015. Rok prijave zapade 30. novembra.

DRUŠTVO SOŠKA FRONTA NOVA GORICA prireja danes, 22. novembra, ob 9. uri delovno akcijo na Vodicah. Čistili bodo jarek z okolico, predvsem pa se bodo družili, za hrano in pičajo bo poskrbljeno. V primeru slabega vremena bo akcija odpadla.

STRANKA SLOVENSKE SKUPNOSTI - sekcijska za Sovodnje vabi somišljenike in prijatelje na kongres sekcijske, ki bo v torek, 25. novembra, ob 19. uri v gostilni Pri Francetu v Sovodnjah.

LETNIKI 1934, rojeni v občini Sovodnje, so vabljeni, da se udeležijo v petek, 28. novembra, ob 18. uri srečanja za pripravo skupnega jubilejnega praznovanja v Rupi na sedežu pevskega zabora Rupa-Peč; informacije in prijave po tel. 0481-532092 (Emil D.) ali 0481-882285 (Ivič K.).

SINDIKAT UPOKOJENCEV za Gorico, Moš, Števerjan in Sovodnje prireja v soboto, 20. decembra, vsakoletno druženje z včlanjevanjem, ki se bo začelo ob 11. uri v cerkvi Srca Jezusovega za mašo v spomin na rajne, sledilo bo srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani; vpisovanje do 13. decembra oz. do zasedbe mest na sedežu CISL v Ul. Manzoni 5 ali po tel. 0481-533321.

PRI KD BRIŠKI GRIC ŠTEVERJAN zbirajo stare kartonaste potovalke oz. vintage kovčke za gledališko predstavo; informacije po tel. 320-1817897 (Daniela) ali 347-0162172 (Tamara). Zaboje, kovčke in škatle sprejemajo do 20. decembra.



ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE - GORICA

CECILIJANKA 2014

56. REVJA GORIŠKIH PEVSKIH ZBOROV

SODELUJEJO TUDI ZBORI IZ TRŽAŠKE IN VIDEMSKE POKRAJINE TER KOROŠKE IN SLOVENIJE.

POSVEČENA SKLADATELJU

RADU SIMONITI-JU

OB 100-LETNICI ROJSTVA

GORICA - KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
SOBOTA, 22. NOVEMBRA 2014, ob 20.30
NEDELJA, 23. NOVEMBRA 2014, ob 17. uri

Revija poteka pod pokroviteljstvom goriške občine in pokrajinške uprave, ob podpori Javnega Sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije in Fundacije Cassa di Risparmio iz Gorice.

V sodelovanju s Svetom slovenskih organizacij

»Standrež 2014«: v ponedeljek, 24. novembra, ob 20. uri večer za starše na temo birme, vodijo Martina Valentinčič ter Antonella in Roberto Bernt. V torek, 25. novembra, ob 18. uri bo kard. Franc Rode vodil mašo. V sredo, 26. novembra, ob 18.15 v kapeli Sv. Jožefa spokorni dan, spovedovanje in duhovni pogovor bo vodil msgr. Renato Podbersič; ob 19.45 v župnijskem domu odprtje razstave »Carobnost keramike« v sodelovanju z društvom POC Ajdovščina. V petek, 28. novembra, ob 20. uri v dvorani Pokrajinškega muzeja v goriškem gradu predstavitev kataloga »Kiparski biele 2013«. V soboto, 29. novembra, ob 9.15 adventne delavnice, ob 19. uri maša, vodi nadškof Carlo Redaelli, sošmašjeta upokojena škofa Dino De Antoni in Metod Pirihi, sodeluje združenje Unitalsi. V nedeljo, 30. novembra, ob 9.30 na trgu pred cerkvijo tržnica v pričakovanju Božiča; ob 10. uri bo mašo vodil srebrnomašnik Božo Rustja; ob 11. uri na trgu podelitev dvanajstega klasa; ob 11.15 bo mašo vodil srebrnomašnik Karel Bolčina; ob 17.30 praznične večernice; ob 18. uri v župnijskem domu »Naša tombola«. V torek, 2. decembra, ob 14. uri v župnijskem domu lutkovna predstava.

GORIŠKA MOHORJEVA DRUŽBA vabi v ponedeljek, 24. novembra, ob 17. uri v galerijo ARS na Travniku 25 v Gorici na predstavitev knjižne zbirke za leto 2015.

FORUM GORICA vabi na predstavitev knjige »Non era una donna, era un bandito« Livia Sirovicha, ki bo v torek, 25. novembra, ob 18. uri na sedežu v Ul. Ascoli 10/a v Gorici. Knjigo bo predstavila Anna Di Ganganantonio.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ in Krožek Anton Gregorčič vabita v torek, 25. novembra, ob 20. uri na novo srečanje pod lipami v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. Gost bo slovenski kardinal Franc Rode, večer bo vodil msgr. Renato Podbersič.

SLOVIK in Univerza v Novi Gorici vabita na javno srečanje s prof. Antonello Sorace (Univerza v Edinburgu) ob odprtju slovenske podružnice Večjezičnost velja, ki je nastala v okviru mednarodne svetovalne in informativne ponudbe »Bilingualism Matters«. Predavanje z naslovom »Dvojezičnost: naložba za družine in družbo« bo v sredo, 26. novembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Zagotovljeno bo simultano tolmačenje; vstop prost.

DRUŠTVO SKULTURA 2001 vabi na predstavitev kataloga kiparskega srečanja 2013 v petek, 28. novembra, ob 20. uri v konferenčni dvorani pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju.

Prireditve

INFORMATIVNA SREČANJA

za prečevanje goljufij in kaznivih dejanj zlasti na škodo starejših ljudi organizira goriška pokrajina v sodelovanju s karabinjerji in sindikati upokojencev: 24. novembra ob 17. uri v dvorani UTE v Ul. Baiamonti 22 v Gorici, 26. novembra ob 18.30 v župnijski dvorani v Mošu (Trg XXIV Maggio 55), 28. novembra ob 20. uri na sedežu Briškega griča na Bukovju.

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE

v sodelovanju s Fundacijo Goriške hranilnice vabi v torek, 25. novembra, ob 18. uri v prostore knjižnice na »Torčkova srečanje z avtorji«. Pogovor o bitkah na Krasu v krvavem letu 1916 prve svetovne vojne z naslovom »Krvavi Kras« bosta vodila Mitja Jurin in Paolo Pizzamus.

V KNJIGARNI LEG

na Korzu Verdi 67 v Gorici bo danes, 22. novembra, ob

18. uri Maria Carla Sanna predstavila svojo knjigo »La storia di Flora«;

vstop prost.

ZUPNIJA SV. ANDREJA APOSTOLA,

PD Štandrež in Skultura 2001 vabijo na praznovanje župnijskega zavetnika na praznovanje župnijskega zavetnika.

Pogrebi

DANES V RONKAH: 10.00, Giulia Pełos vd. Ferlat (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Sv. Lovrenca in na pokopališču.

DANES V TRŽIČU: 10.00, Vilma Trevisan vd. Miniussi, blagoslov v bolnišnici, sledila bo upeljitev.

DANES V TURJAKU: 10.30, Luciana Tomasella (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V MEDEI: 10.45, Marcella Bertossi vd. Cabas (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.



RIM - Polemike zaradi izjav voditelja Fiom Maurizia Landinija

Napetost med vlado in sindikati ne popušča

NEAPELJ - Klimo napetosti, ki se je ob raznih izjavah v zadnjih tednih ustvarila med vlado in sindikati, je bilo občutiti tudi v teku včerašnjega dne. Tone je včeraj zaostril sekretar sindikata kovinarjev Fiom Maurizio Landini, ko je na povorki kovinarjev v Neapelju izjavil, da Renzi ne uživa podpore poštenih ljudi. »Renzi mina konsenza s strani tistih, ki delajo in ki iščejo delo, sam pa tudi ne bo spremenil države«, je še dejal Landini novinarjem.

Cim so bile izjave objavljene v medijih, je bil takoj ogenj v strehi. Prvi je Landiniju odgovoril predsednik Demokratske stranke Matteo Orfini, rekoč, da tako izjava žali milijone delovnih ljudi, ki verjamejo v Demokratsko stranko. Žalostno je, da take besede izreka sindikalista, je dodal Orfini. Poleg njega so se oglasile še številne druge osebnosti, reakcije pa so potekale večinoma po socialnih omrežjih.

Kmalu se je spet oglasil Landini, ki je poudaril, da česa takega ni mislil, stavke pa je nedvomno izrekel, kar je potrdil tudi posnetek televizije Sky. Potem se je Landini opravičil, rekoč, da če se ni jasno izrazil, se opravičuje. Nikaa-



Neapeljska demonstracija proti vladni reformi dela

ANSA

kor pa ni bil njegov namen odpirati »absurdne polemike«, je dodal Landini in pojasnil, da je s sporno izjavo hotel povedati le to, da se večina delovnih ljudi, prekernih delavcev in brezposelnih ne strinja s političnimi izbirami te

vlade glede trga dela in spremembe zakonskih predpisov o delovnih razmerjih. Poudaril je, da so delavci pod pritiskom izsiljevanja, po katerem morajo sprejeti katerikoli pogoj, samo da priredejo do dela. Tako izsiljevanje je se-

kretar kovinarjev opredelil kot skrajno nevarno.

Oster do Renzija je bil ob zaključku kongresa Uil tudi njegov sekretar Carmelo Barbagallo, ko je dejal, da ima predsednik vlade v glavi nek projekt in misli, da ga morajo vsi sindikati ubogati. Barbagallo je pri tem potrdil stavko 12. decembra, pri kateri se Uil pridružuje sindikalni zvezi Cgil, premiera pa je pozval, naj če želi preprečiti stavko, pride na dan s konkretnimi predlogi.

Renzi pa se ne veliko zmeni za prislike in kritike iz sindikalnih vrst. Včeraj je to potrdil tudi z udeležbo na generalni skupščini Copres, združenja predsednikov zvez industrialcev vseh evropskih držav. Zbranim predstavnikom podjetnikov je predstavljal prednosti, ki naj bi jih prinesle njegove reforme. »Člen 18 delavskega statuta je do slej predstavljal oviro, zdaj tega ne bo več«, je naglasil in dodal, »da bo reforma trga dela stimulirala naložbe v Italiji«. Renzijev aktivizem je pohvalil predsednik italijanske Confindustria Giorgio Squinzi in se mu javno zahvalil, »za vse, kar dela«.

VATIKAN - Papež »Cenik« za zakramente predstavlja škandal



VATIKAN - Papež Frančišek (na posnetku ANSA) se je včeraj v Domu sv. Marte v Vatikanu srečal s predsednikom italijanske republike Giorgiom Napolitanom, ki je nenapovedano prišel na obisk. Srečanje, ki je trajalo dobro uro, je bilo strogo zasebnega značaja in vsebinoma razgovorov ni znana, iz vaticanskega tiskovnega urada so sporočili le, da je srečanje potekalo v prisrčnem ozračju.

Veliko bolj pa so včeraj odmevale besede, ki jih je papež izrekel med homilijo pri maši v Domu sv. Marte, kjer je ostro kritiziral navado, ki je v nekaterih župnjah očitno še vedno zakoreninjena, da je v cerkvi objavljen »cenik« zakramentov, blagoslovov ali mašnih namenov, kar je vir škandala pri vernikih. »Cerkve naj nikoli ne postanejo hiše, kjer se sklepajo posli, saj je Jezusovo odrešenje vedno zastonj,« je dejal papež in dodal, da morajo verniki glede tege imeti pogum to tudi povedati duhovnikom: »Zanimivo: božje ljudstvo zna odpustiti svojim duhovnikom, ko imajo kako slabost in zapadejo v greh ...zna odpustiti. Vendar dveh stvari božje ljudstvo ne more odpustiti: duhovnika, ki je navezan na denar in duhovnika, ki grdo ravna z ljudmi,« je dejal papež Frančišek.

ITALIJA V ZRCALU TUJIH MEDIJEV

Se zaupanje v Renzija izteka?

SERGIJ PREMRU



Tuji mediji poročajo o dogajanju na italijanski javni sceni, večkrat pa pisanje ni omejeno na striktno politično analizo, temveč zaobjema širšo paleto družbenih dejavnikov. Navedel bom primer prvega načina poročanja, in sicer iz britanskega Financial Timesa, nato pa še primera iz dveh spletnih blogov.

Po oceni dnevnika londonskega Cityja se zaupanje v Renzijevo vlado izteka, podjetniki in Evropska unija zahtevajo korenite reforme, ki pa jih gospodarska kriza preprečuje. Mladi reformistični italijanski premier je nastopil z namenom, da prevetri okosteneli italijanski politični, gospodarski in upravni sistem, piše FT. Napovedal je z reformo dosedanje toge zakonodaje o delu, počasnega sodnega sistema in potratnega javnega aparata, kar mu je zagotovilo široko podporo javnosti, ki je odločno za prenovitev države, pa tudi nekaj nasprotnikov iz vrst onih, ki se bojijo posledic prenovitve. V Bruslju in Berlinu so upali, da bo Renzi zmogel uveljaviti svoje reforme, vendar se gospodarsko stanje Italije ni izboljšalo, kar zavira napovedano prenovitev. Seveda ni bilo pričakovati čudeža, posledice Renzijeve politike se bodo udejanjile še čez čas, če jih ne bo gospodarska kriza onemogočila. Renzijevi reformistični politiki nasprotujejo del italijanske politike, tudi v njegovi sami stranki, odločno pa so proti sindikati. Vse kaže, da bo kljub pritiskom Renzi vzdržal, ker ga za zdaj podpira večina Demokratske stranke, ki ne pristaja na prislike sindikatov, medtem Financial Times.

Globalpost poglablja razloge vala nezadovoljstva, ki se širi po Italiji in s tem vzporedno upadanje

podpore Renzijevi politiki. Italijansko družbeno tkivo se rahlja, piše v ameriškem blogu, po letih gospodarskega zastoja in varčevalnih ukrepov, je napočil trenutek, ko ljudje dajejo duška svojim frustracijam s protesti in stavkami, ki si sledijo skoraj vsakodnevno, z delavci, dijaki in skupinami jeznih državljanov na cesti. Dva od treh najpomembnejših sindikatov sta napovedala splošno stavko, beležijo tudi vrsto spontanih protestov, n.pr. v obubožanih predmetih, kjer je prišlo do incidentov s priseljenci. Potrežljivost ljudi je pri kraju, gospodarstvo je v zadnjih šestih letih nazadovalo za 9 odst., mladinska brezposelnost je dosegla 43 odst., 80 tisoč malih podjetij je prenehalo z delovanjem, zaposleni v javnem sektorju so že leta z zamrznjenimi dohodki. Doslej so ljudje z družbenega obroba bili apatični, zdaj pa protestirajo in oporekajo celotnemu političnemu razredu, našli pa so pomembnega zagovornika v Severni ligi, ugotavlja Globalpost.

»Is Italy ungovernable?« to se pravi je Italija sploh obvladljiva? Vprašanje postavlja britanski blog The Commentator, ki meni, da v Italiji vlada velik nered. Zgled je dogajanje okrog državnega proračuna: ko nastopi čas proračuna v Veliki Britaniji, minister za finance objavi svoj načrt ukrepov, opozicija mu ugovarja in vladajoča stranka jih odobri. V nobenem primeru se ne zgodi, da bi izglasovali popolnoma drugačen proračun od napovedanega. V Italiji pa ni tako: Renzijev proračun je že delno spremenila evropska komisija, v rimskem parlamentu pa ga čaka 4 tisoč popravkov, od katerih so jih tisoč predlagali oporečniki iz vrst

sameh vladajočih Demokratske stranke. Napetost v italijanski družbi je previsoka, podpora vladi upada, še preden je sploh začela z resničnimi reformami, parlamentarna večina je šibka in še ni volilnega zakona, ki bi zagotovil stabilnost, opozicija je delno prevratniška, delno pa v rokah bogatega obsojenca, predsednik države je prestar, utrujen in tik pred odstopom, sindikati so nemirni, živiljenjski standard se niža. Politično živiljenje v Italiji je bolj nestabilno kot v drugih državah in niti izkušeni opazovalci ne vedo, kako se bodo Italijani rešili, piše The Commentator.

Ameriški internetni Quartz objavlja zanimivo analizo naraščajoče gospodarske moći organizacije 'ndrangheta. Kriminalna združba iz Kalabrije je sicer manj znana kot originalna mafija na Siciliji in camorri v Kampaniji, je pa izredno uspešna s finančnega vidika. Letni »proizvod« kalabrijske 'ndranghete namreč znaša okrog 53 milijard evrov, kar jo uvršča na peto mesto med največjimi italijanskimi podjetji: na prvem mestu je energetski velikan Eni, na drugem Agnellihev Exor, na tretjem elektro distributer Enel, na četrtem zavarovalnica Generali in na petem, kot rečeno, 'ndrangheta, ki ji sledijo Unicredit, Telecom, Unipol, Intesa Sanpaolo in Finmeccanica. Zanimivo je tudi mednarodna primerjava ekonomske moći kalabrijske mafije: ko bi 'ndrangheta bila neodvisna država, bi zasedala 68. mesto na svetovni lestvici bruto domačega proizvoda, in sicer takoj za Šri Lanko in tik pred Luksemburgom. Njen delež predstavlja 3,5 odstotka italijanskega BDP, zaposluje okrog 60 tisoč ljudi,

lovke hobotnice z juga Italije pa so prisotne v 30 tujih državah.

Le Figaro poroča o »skrajni osamljenosti protimafiskskega avtorja Roberta Saviana«. Pariški dnevnik izhaja iz razsodbe, s katero so oprostili dva predstavnika camorre in ob sodili njunega odvetnika na leto dni pogojno zaradi groženj avtorju znamenite knjige o kriminalnih združbah v Kampaniji Gomorra. Knjiga, ki je doma in po svetu prodala že deset milijonov izvodov, se je izkazala kot izredno orožje proti camorri, saj je seznanila širšo javnost z zločinskim delovanjem organizacije in z njenimi razpredelenimi interesimi. Tuji tokratna oprostilna razsodba pa dokazuje osamljenost Saviana, ki že več let živi pod stalnim varstvom sil javnega reda in se je že večkrat pritožil, da mu vodilni politični razred ni izkazal potrebne solidarnosti.

Poleg negativne ocene sodstva, francoski časopis navaja tudi kritike na račun same vlade, ki v polletju italijanskega predsedstva Evropske unije ni postavila v ospredje vprašanja boja proti mafiji na evropski ravni. Odd Stuff Magazine objavlja neneavadne informacije. Tokrat med drugim piše o malih mestih, ki se na prvi pogled zdijo pravljična. V seznamu 24 takih krajev z vsega sveta, jih je kar sedem z italijanskoga polotoka, in sicer otok Burano pri Benetkah na prvem mestu in San Marino na drugem, pa še mesteca Riomaggiore, Manarola in Portofino iz Ligurije, ter Desenzano pri Gardskem jezeru in toskanski griči s srednjeveškimi mesteci. Zanimivo je, da se na četrto mesto najbolj pravljičnih krajev na svetu uvršča Bled, točneje zasneženi blejski otok, ki res izpade kot prizor iz pravljične dežele.

ZLATO
(999,99 %) za kg
31.046,65 +62,25

SOD NAFTE
(159 litrov)
79,54\$ +0,26

EVRO
1,2422\$ -0,90

	evro (povprečni tečaj)
valute	21. 11. 20. 11.
ameriški dolar	1,2422 1,2539
japonski jen	146,46 148,25
bolgarski lev	1,9558 1,9558
češka korona	27,660 27,657
danska korona	7,4413 7,4437
britanski funt	0,79210 0,7989
madžarski forint	304,56 304,62
litovski litas	3,4528 3,4528
poljski zlot	4,2047 4,2140
romunski lev	4,4446 4,4426
švedska korona	9,2295 9,2790
švicarski frank	1,2024 1,2014
norveška korona	8,4020 8,4920
hrvaška kuna	7,6723 7,6755
ruski rubel	56,5081 58,2030
turska lira	2,7595 2,7954
avstralski dolar	1,4257 1,4565
brazilski real	3,1657 3,2002
kanadski dolar	1,3987 1,4200
kitajski juan	7,6113 7,6864
mehiški peso	16,9107 17,0584
južnoafriški rand	13,5636 13,7811



KIJEV - Ob prvi obletnici majdanskih protestov

V Ukrajini sestavili vladno koalicijo strank

KIJEV - V Ukrajini so včeraj obeležili prvo obletnico začetka protestov, ki so po nasilnem odzivu oblasti povedli do padca proruskega predsednika Viktorja Janukoviča. Medtem so prozahodne stranke, ki so slavile na oktobrahkih parlamentarnih volitvah, v Kijevu oblikovali parlamentarno koalicijo in podpisale koalično pogodbo. Ob prvi obletnici začetka protestov so v Kijevu predeli slovesnost, na kateri je ukrajinski predsednik Petro Poršenko položil venec žrtvam represije. A ob tem je več deset ljudi izvržigalo in verbalno napadlo Poršenka, ker odgovornih še niso kaznivali.

Na osrednjem kijevskem Trgu neodvisnosti, ki je bilo žarišče protestov, so se okoli sto žrtvam protestov sicer poklonile na desetine ljudi, ki so položili rože pred fotografije žrtev, križi in drugimi spominskimi obeležji. Poršenko je včerajšnji dan razglasil za dan dostenjanstva in svobode.

Množični proevropski protesti so se na Trgu neodvisnosti začeli pred letom dni, ko je Janukovič ustavljal priprave na podpis pridružitvenega sporazuma z EU. Proteste, ki so dobili ime majdanski protesti po osrednjem kijevskem trgu, so oblasti po več mesecih kravato zatle, ubitih je bilo skupno okoli sto protestnikov, a dogodki doslej še niso bili osvetljeni.

Februarja letos je zaradi protestov z oblasti odletel Janukovič, a je Ukrajina nato po referendumu marca izgubila polotok Krim z večinskim ruskim prebivalstvom, ki si ga je pripeljala Rusija. Sledil je oborožen upor proruskih separatistov na vzhodu države, ki kljub septembra sklenjeni prekiniti ognja še traja in je doslej zahteval že več kot 4100 življenj.

Odgovornost za to kravato vojno na vzhodu Ukrajine je sicer v pogovoru za moskovski mesečnik Zavtra Girkin-priznal nekdanji častnik ruske tajne službe in do avgusta obrambni minister samooklicane ljudske republike Doneck Igor Girkin-Strelkov.

»Sprožil sem vojno,« je dejal Girkin-Strelkov. Če njegove enote ne bi prekoracičile (rusko-ukrajinske) meje, bi se vse končalo kot v Odesi ali Harkovu, z nekaj deset mrtvimi in aretiranimi, je še dejal. »Na novo smo premešali karte. In vse od začetka smo vodili resno vojno,« je še dejal Moskovčan, ki se je s svojo enoto 12. aprila pojavit v Slavjanskemu na vzhodu Ukrajine ter zavzel policijsko postajo in skladische orožja.

Ukrajinska vojska je sicer včeraj obtožila Rusijo, da je prvič po podpisu prekinitev ognja pred dvema mesecema s topništvom napadla ukrajinsko ozemlje.

Tiskovni predstavnik ukrajinske vojske Andrij Lisenko je zatrdil, da so topniški izstrelki na obmejno postojanko v regiji Luhansk prileteli iz smeri vasi Manocki v ruski regiji Rostov. Lisenko je še dodal, da enote ruske vojske na ukrajinskem ozemljju in uporniški borci utrijevajo svoje položaje in da je močnejše topniško obstrelovovanje zaznati v smeri pristanišča Mariupol, ki je v rokah ukrajinskih sil. Moskva zanika vpletene v spopade na vzhodu Ukrajine, čeprav javno izraža politično podporo separatistom.

Rusko vlogo v ukrajinski krizi pa je kritiziral ameriški podpredsednik Joe Biden, ki se je mudil na obisku v Kijevu. Zaradi svoje »nesprejemljive agresije« na Ukrajino Rusija bo besedah Bidena tvega dodatno osamitev. »Nesprejemljivo je v 21. stoletju, da poskušajo države na novo narisati meje s silo, ker ne marajo odločitev, ki so jih sprejele njihove sosedje,« je dejal Biden po srečanju s Poršenkonom. Ob tem je opozoril, da Rusija ni izpolnila svojih zavez iz septembarskega sporazuma o prekiniti ognja na vzhodu Ukrajine. »Dokler se bo to nadaljevalo, se bo Rusija soočala z naraščajočimi stroški, večjo osamitvijo,« je dejal Biden.

Ukrajinsko vodstvo je upalo, da bo Biden izkoristil svoj obisk v Ukrajini za napo-

ved dodatne pomoči Kijevu v boju proti proruskim separatistom na vzhodu države. Američani so za zdaj svojo podporo omejili na nebojno pomoč, Kijev pa si želi, da bi jim dali tudi orožje in strelivo.

Biden v Kijevu ni omenil povečanja pomoči. V sporocilu za javnost iz njegovega urada so sicer navedli, da je Bela hiša obljubila dodatnih 20 milijonov dolarjev pomoči za reforme pravosodja in organov pregoni ter tri milijone za razseljene osebe.

V Kijevu je medtem prišlo do političnega napredka, saj so zmagovalke parlamentarnih volitev sestavile koalicijo, ki bo prvič v neodvisni Ukrajini imela zadostno večino za spremembo ustaw. Stranke so tudi podpisale koalično pogodbo. Po besedi-

dah ukrajinskega premierja Arsenija Jacenjuka bo v novi koaliciji 300 od skupno 450 poslancev. Poršenkov Blok in Ljudska fronta premiera Arsenija Jacenjuka sta osvojila okoli 22 odstotkov glasov. Na tretjem mestu je stranka Samopomoč župana Lova Adria Sadoviča, v parlament pa so se uvrstili še proruski Opozicijski blok, populistična Radikalna stranka in stranka Domovina nekdanje premierke Julije Timošenko.

Peterica strank, ki so se na volitvah uvrstile v parlament, je koalično pogodbu podpisala po več tednih pogajanj. Koalična pogodba kot cilje opredeljuje približevanje EU, članstvo v zvezi Nato ter predvideva odpravo imunitete za poslance in sodnike. (STA)



Včeraj so ljudje v Kijevu demonstrirali na ulicah

ANSA

WASHINGTON - Pomembna poteza ameriškega predsednika

Obama napovedal spremembe v imigracijskem sistemu Zadovoljstvo latino-Američanov, republikanci besni

WASHINGTON - Ameriški predsednik Barack Obama je v četrtek v neposrednem televizijskem nagovoru napovedal nekaj sprememb imigracijskega sistema. Republikanci v predstavninskem domu kongresa predloga celovite reforme, ki ga je senat podprt, niso dali na glasovanje, zato bo spremembe izpeljal z izvršnim ukazom, ki ga je podpisal včeraj v Las Vegasu. Bistvo Obamovih sprememb je, da imigracijske oblasti do konca njegovega mandata ne bodo zapravljale časa z ljudmi, ki so v ZDA sicer prišli nezakonito, vendar pa so tu že več let, pošteno delajo in ne kršijo zakonov.

Prioriteta za izgon bodo kriminalci. Reforma naj bi neposredno pomagala petim od skupaj 12 milijonov nezakonitih priseljencev v ZDA, med katerimi jih je velika večina latinskoameriškega izvora. Prav tako se je odločil, da ne bo razbijal družin nezakoni-



Barack Obama
ANSA

minalne preteklosti, začeti plačevati davke in dobili bodo delovno dovoljenje za tri leta.

Obamove spremembe zajemajo še vzpodbljanje zakonitega priseljevanja z odpravljanjem administrativnih birokratskih ovir ter zamud in celo bolj človeški odnos do upravičencev do državljanstva, ki si ne morejo privoščiti plačila stroškov. Podrobnosti tovrstnih »popustov« še niso povsem jasne. Bolj človeško se bodo obnašali tudi do imenikov poslovnih delovnih viz in sicer tako, da bodo zaposlitev v ZDA hitreje omogočili tudi njihovim zakoncem.

Republikanci so seveda zagnali strašanski vik in krik. Obama obtožujejo, da trga ustavo na kose, da se obnaša kot diktator ali cesar in grožijo s posledicami, kot je odpoved sodelovanja v zakonodajnem procesu, ki ga pa tako ni bilo in Obama ne bo veliko izgubil.

»Tistem članom kongresa, ki poslavljajo pod vprašaj moja pooblastila za izboljšanje imigracijskega sistema lahko povem le eno: Potrdite zakon,« je dejal Obama, ki je skoraj do kongresnih volitev 4. novembra zatrjeval, da nima ustavnih pooblastil za samostojno spremembo sistema.

Obama je ponovno obljubil, da njegovi ukazi ne bodo veljali takoj, ko bo kongres uvedel reformo z zakonom in glavni deli njegovih sprememb sistema ne bodo stopili v veljavo do po-mlađi prihodnjega leta, kar pomeni, da je kongres spet omogočil dovolj časa za potrditev zakona o reformi.

Reakcije republikancev so bile predvidljivo ostre. »Še žal mu bo,« je povedal bodoči vodja senatne večine Mitch McConnell iz Kentuckyja, ki se bo po republikanskem prevzemu večine v senatu prihodnje leto zaviti na položaj, ki ga sedaj zaseda demokrat iz Nevade Harry Reid.

Predsednik predstavnika doma John Boehner iz Ohia je dejal, da je Obama izgubil še tisto malo kreditibilnosti, ki jo je imel. Vendar je Obama slišal bolj vzpodbudne komentarje izpred Bele hiše, kjer so se zbrali podporniki reforme in so navdušeno ploskali. Obamova odločitev je politična zmaga za demokrate pred prihodnjimi volitvami leta 2016.

Volivci latinsko-ameriškega izvora, ki so bolj konservativni kot ne, volijo za demokrate zaradi reforme. Njihovo število narašča in kmalu brez njih več ne bo mogoče osvojiti Bele hiše, zato republikanci z napadi na reformo dolgoročno pljuvajo v lastno skledo. To je bil glavni razlog zakaj Boehner ni dal reforme na glasovanje. Če bi glasovali proti reformi, bi demokratom prepustili velik del volilnega telesa, če bi glasovali za reformo, bi izgubili lastno volilno bazo. Razen glasnih kritik Obama so zato njihove opcije za odgovor omejene.

Nekateri napovedujejo postopek za odstavitev predsednika oziroma impeachment, drugi zagovarjajo tožbe, tretji blokado dela zvezne vlade, četrti pa bolj prefinjen pristop zavračanja financiranja tistih delov vlade, ki imajo opravka z imigracijskimi spremembami. Obama in demokrati se tega spopada veselijo, kljub nekaj težavam, ki jih bodo imeli s sindikati.

Večina Američanov reformo imigracijskega sistema podpira, kmalu pa bo jasno, ali tudi Obamovo soliranje. (STA)

LONDON Cameronov svetovalec prišel iz zapora

LONDON - Bivšega medijskoga svetovalca britanskega premierja Davida Camerona in bivšega urednika tabloida News of the World Andyja Coulsona so včeraj po petih mesecih izpustili iz zapora. Sodišče ga je julija obsodilo na 18-mesečno zaporno kazeno zaradi načrtovanja prisluškovanja telefonom znanih osebnosti. 46-letni Coulson je včeraj zapustil zapor v Suffolku ne da bi medijem namenil kako besedo.

Pravosodno ministrstvo njegev primeru ni že zelo komentirati, je pa pojasnilo, da lahko po četrtini zaporne kazni obsojeni kazeni do konca prestajajo v hišnem priporu. Coulson bo tako moral nositi elektronsko zapestnico. Po osemnesečnem sojenju ga je sodišče 24. julija spoznalo za krivega načrtovanja prisluškovanja telefonom znanim osebnostim s strani sedaj že bivšega britanskega tabloida News of the World med letoma 2000 in 2006. Še tri novinarje tabloida je obsodilo na nižje kazni.

BARCELONA - Špansko državno tožilstvo

Artur Mas obtožen zaradi glasovanja o Kataloniji



KATALONSKI VOLDITELJ ARTUR MAS
ANSA

BARCELONA - Špansko državno tožilstvo je včeraj vložilo obtožnico proti predsedniku katalonske vlade Arturu Masu zaradi simboličnega glasovanja o neodvisnosti Katalonije 9. novembra. Obtožnica ga skupaj z njegovim namestnikom Joano Ortega in katalonsko ministrico za izobraževanje Irene Rigau bremenji državljanke neposlušnosti, malverzacij in zlorabe položaja. Tožilstvo je obtožnico vložilo na sodišču v Barceloni. Proti ministrici za izobraževanje so obtožnico vložili, ker so bila volišča na javnih srednjih šolah.

Če bodo Mas in soobtoženi spoznani za krive državljanke nepokorščine ali zlorabe položaja, po poročanju francoske tiskovne agencije AFP ne bodo smeli zasedati položajev voljenih javnih funkcionarjev. Za finančne malverzacije pa je predvidena kazneni položaji.

Mas, ki poudarja, da imajo Katalonci pravico do odločanja, je v četrtek dejal, da bi bila odločitev tožilstva, da ga kazensko preganja, ne le vredna ampak tudi veliko razočaranje.

Katalonske oblasti so o neodvisnosti Katalonije že zelele izvesti uradni referendum, a je ustavno sodišče septembra v presoju sprejelo pritožbo španske vlade in zadržalo izvedbo. Regionalna vlada v Barceloni je nato postopek spremenila v alternativno obliko glasovanja, ki pa ga je na ustavnem sodišču doletela enaka usoda kot referendum. Katalonske oblasti so glasovanje, ki je slonelo pretežno na prostovoljci, vseeno izvedle.

Na glasovanju je osamosvojitev te španske regije podprt 80,76 odstotka od skupno več kot dveh milijonov ljudi, ki so se udeležili glasovanja.



SLOVENIJA TA TEDEN

Hiter vzpon, še hitrejši zaton?

DARJA KOCBEK

Prepričljiva zmagovalka julijskih predčasnih parlamentarnih volitev Stranka Mira Cerarja (SMC), največja stranka nove levo-sredinske vladne koalicije, je po rezultatih merjenja javnega mnenja v štirih mesecih izgubila že okrog polovico volivcev. Tako hitrega padca podpore še ni imela nobena nova stranka doslej, a tudi tako hitrega vzpona ne, saj je samo tri tedne po ustavovitvi zmagala na volitvah.

Hiter padec podpore ni presenečenje, saj je SMC zmagala brez programa, zgorj z obljudbami o novi politiki. Večina volivcev, ki so naveličani starih političnih strank in so se udeležili volitev, so te obljuje kupili in v pravniku Miru Cerarju kot ustanovitelju stranke videali novega odrešenika, ki bo čez noč nadalil preobrat.

Po dveh mesecih, kolikor je ministro od začetka njenega dela, zdaj razočarano ugotavljajo, da Cerarjeva vlada ni nič drugačna od svojih predhodnic v času po izbruhu finančne in gospodarske krize leta 2008. Tudi te so se najprej lotile nastavljanja svojih kadrov in so državo takoj na novo zadolžile. Drugače kot predhodnice ima SMC večji problem, ker za položaje, kamor želi imenovati svoje ljudi, nima kadrov. Marsikdo, ki ima strokovne reference, za nobeno ceno noče v politiko, kajti še preden nekdo postane uradni kandidat, se že mora soočati z očitki o preteklih grehih. V največji meri zato, ker je SMC pred volitvami obljujbla, da bo na položaje imenovala neoporečne cadre z visokimi moralnimi in etičnimi načeli.

Cerar je tako ta teden moral začeti iskati že četrtega kandidata za ministra za gospodarstvo. Ervina Pfeifer je bil kot mandatar za sestavo vlade septembra prisiljen zamenjati le nekaj ur prej, preden je v državni zbor uradno vložil

seznam kandidatov za ministre. Ko so mediji objavili neuradni seznam ministrskih kandidatov, so o Pfeiferju zaokrožile informacije, da je bil do spomladi letos svetovalec za znižanje stroškov v drugi največji banki državnih Novih kreditnih bank Maribor (NKBM), ki jo je država dokapitalizirala z davkoplaćevalskim denarjem. V NKBM naj bi mu mesečno za to delo plačevali deset tisoč evrov. Očitali so mu tudi sporne posle v Bosni in Hercegovini, kjer je bil kot direktor centra za ekonomiko in razvoj organizacije v največji banki Novi ljubljanski banki (NLB), ki so jo prav tako dokapitalizirali davkoplaćevalci, odgovoren za gradnjo nove poslovne stavbe. Očitali so mu še povezave z gradbenimi lobiji.

Cerar je Pfeiferja zamenjal z Jožefom Petrovičem, ki pa je bil na položaju gospodarskega ministra le mesec dni. Oktobra je nepreklicno odstopil, ko je javna RTV razkrila, da je kot predstavnik družbe DZS sodeloval pri kartelnem dogovaranju o prodaji pisarniškega materiala državnim organom. Da je bilo to dogovaranje v neskladu s pravili konkurenčnosti, je ugotovila Agencija za varstvo konkurenčnosti.

Tretji kandidat za ministra za gospodarstvo je bil Gojko Koprivec, za katerega je Cerar pojasnil, da ima 40 let izkušenj z bančništvom, zavarovalništvo in naftno industrijo. Kot madež v njegovih dosedanjih karieri so kmalu, ko je postal kandidat za ministra, zaokrožile informacije, da naj bi ga nadzorni svet banke SKB, kjer je bil do marca 1999 član uprave, razrešil zaradi spornih nakazil na čudne račune, zaradi katerih naj bi bila s soprogo morala zapustiti SKB.

Koprivec ni bil kandidat niti teden dni. Miro Cerar je v začetku tega ted-



na njegovo kandidaturo zaradi zdravstvenih težav kandidata umaknil. Prejšnji petek, ko je bilo predvideno zaslisanje pred pristojnim parlamentarnim odborom, se je Koprivcu namreč nenačoma poslabšalo zdravstveno stanje, zato so ga morali odpeljati na urgenco.

Kot da umik že tretjega kandidata za gospodarskega ministra ni bil dovolj, je samo mesec dni po imenovanju s položaja direktorja Slovenske obvezčevalno-varnostne agencije Sova odstopil še Andrej Oček. Ta odstop je nemara za predsednika vlade še večja klofuta kot neuspešno iskanje gospodarskega ministra, saj naj bi bil Oček njegova osebna izbira. V odstopni izjavi je Oček pojasnil, da se je za odstop odločil zaradi »zunanjih pritiskov«, te trdite pa ni podrobnejne pojasnil.

Oček je že drugi Cerarjev človek, ki je moral zapustiti položaj. Konec septembra, samo dva tedna po imenovanju, je Jure Leben ponudil odstop z mesta državnega sekretarja na ministrstvu za okolje in prostor, ker se je predstavljal kot magister znanosti, čeprav tega naziva ni pridobil.

Miro Cerar obljujbla, da bo nova kandidata za gospodarskega ministra in za direktorja Sovje poskušati poiskati čim prej. Ni rečeno, da bo zaradi vse večjega vrenja v stranki, ki ga vse teže obvladuje, na koncu poiskal le kandidata za prvega moža Sovje, gospodarsko ministrstvo pa bo priključil k finančnemu. Nekateri so mu to predlagali že po odstopu Jožefa Petroviča, ko je vodenje gospodarskega ministrstva začasno prevzel finančni minister Dušan Mramor. Če v starih strankah SDS, SD in NSI ne bi bili sredi iskanja poti za prihodnost, bi volivci gotovo že poslušali razprave o novih (tretjih) predčasnih volitvah po letu 2011.

DUNAJ - Štirinajst let po odprtju

Slovenski znanstveni inštitut gre v stečaj

DUNAJ - Slovenski znanstveni inštitut (SZI) na Dunaju ([na posnetku vhod](#)) gre v stečaj. Sklep o nadzorovanem stečaju inštituta, ki je v avstrijski prestolnici deloval od oktobra 2000, je bil sprejet na sredini izredni seji občnega zbora Slovenskega znanstvenega inštituta, so za STA sporočili iz Društva SZI.

Kot so še pojasnili, so tak sklep sprejeli, ker tako bivša predsednica vlade Alenka Bratušek kot sedanji premier Miro Cerar nista izkazala interesa za podporo delu Slovenskega znanstvenega inštituta na Dunaju in potem, ko ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport niti v mandatu ministra Jerneja Pikalja in niti ministrici Stanke Setničar Cankar ni zagotovilo sredstev za delovanje, iz konzorcija pa sta tudi izstopili mariborska in ljubljanska univerza.

SZI je s svojim delovanjem predstavljal dodatno možnost uveljavljanja slovenske znanosti v Avstriji. Njegovo poslanstvo je bilo pospeševanje čezmejnega znanstvenega sodelovanja univerz in znanstvenih institucij v Sloveniji in Avstriji ter poglobitev sodelovanja z avstrijskimi knjižnicanami, arhivi in muzeji.

Na Dunaju od leta 2012 deluje še Slovenski kulturni in informacijski center (Skica), ki je hkrati prvi tovrstni slovenski center v tujini.



PISMA UREDNIŠTVU

Neresnične trditve!

Spoštovani dr. Jože Pirjevec!

Ni moj namen Vam razlagati, kaj pomeni, da je Slovenska konferanca Svetovnega slovenskega kongresa (SKSSK) samostojni pravni subjekt. Kot njen predsednik in dolgoletni aktiven sodelavec, te razumejte dobro poznam! Poznam tudi dolžnosti in odgovornosti! Saj le te že 20 let usklajujem z vodstvom Svetovnega slovenskega kongresa in me, v tem primeru, nihče ne bo prepričeval kaj je prav in kaj ne, ter kaj smem.

Se ne mislim spuščati v 'seciranje' besed in z njimi v moje takratne misli, ki jih lahko krojiva vsak po svoje. Vas imam namreč v lepem spominu, saj ste bili v naših prostorih celo gost Večera izza Kongresa. Tako dobro po-

znam vašo vpetost v številne organizacije in aktivnosti med Slovenci in Italijci. Za vse to Vam lahko izrečem samo hvala in se za besedo mlačnež iskreno opravičujem.

Še vedno pa trdim, da dr. Boris Pleškoč kot predsednik Svetovnega slovenskega kongresa ni odgovoren za moje pisanje. On zanj ni vedel. Veliko dela skupaj, se usklajujeva, pa vendar sem to napisal jaz in zato tudi odgovarjam sam!

Franci Feltrin

BANJA LUKA - Minister Žmavc

Prvi obisk pri slovenski narodni skupnosti v BiH



Minister Gorazd Žmavc bo še danes na obisku pri Slovencih v BiH FOTO DAMJ@N

BANJA LUKA - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc je včeraj začel svoj prvi obisk pri slovenski skupnosti v Bosni in Hercegovini. V Banja Luki se je s predstavniki vseh slovenskih društev pogovarjal o njihovem delu. Zagotovil jim je nadaljnjo podporo, napovedal pa poudarek na delu z mladimi.

V pogovoru s predsedniki vseh devetih slovenskih društev v BiH, ki imajo v več krajih skupno okoli 5000 članov, jim je izrazil zadovoljstvo, da tudi v teh težjih pogojih ohranjajo slovenski jezik in identitetno v tem prostoru. Izpostavil je tudi, da sta cilj in interes Slovenije, da se urad vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu tudi v bodoče aktivno vključuje v delo slovenskih skupnosti v BiH, da pa bodo dali poudarek predvsem na delo z mladimi in da iščejo nove vsebine. Kot je pojasnil, iščejo predvsem možnosti večjega in kakovostenjšega učenja slovenskega jezika, pa tudi študentskih iz-

menjav, nadaljnega študija, stipendijskie politike. Ta prostor pa bomo v prihodnosti povezovali tudi s kulturno-gospodarskimi dejavnostmi, je glede prihodnjih projektov povedal Žmavc.

Predstavniki društev so mu v pogovoru dejali, da jim urad veliko pomaga in da predstavlja predloga za njihovo delo. Dobro pa sodelujejo tudi z lokalno skupnostjo v svojih krajih.

V Banja Luki je minister včeraj tudi pozdravil udeležence vseslovenskega srečanja, na katerem je sodelovalo okoli 500 ljudi. Na srečanju so jim v sodelovanju z Mohorjevo družbo izročili slovenske knjige.

Minister Žmavc pa bo svoj obisk pri Slovencih v BiH danes končal v Slavini, kraju, ki leži 15 kilometrov od Banja Luke, kjer mu bodo predstavili življenje tamkajšnjih Slovencev. Gorazd Žmavc je še pojasnil, da do prvega obiska v BiH prihaja še sedaj, ker so ga morali zaradi majskih katastrofalnih poplav prestaviti.

STIČNA 2014 - Danes uradno odprtje

Začenja se festival glasbe, gledališča in likovne umetnosti



STIČNA - Kulturno društvo Stična je z glasbenim maratonom in natečajem Festivala Stična 2014 v tamkajšnjem Baru Jama včeraj neuradno začelo 15. festival Stična. Festival glasbe, gledališča in likovne umetnosti bo potekal do 6. decembra, prinesel pa bo široko paletu kulturnih dogodkov z mednarodno udeležbo. V glasbenem delu festivala bodo nastopili Vlado Kreslin in Mali bogovi, Nana Miličinski, Murat in Jose, DJ Jamirko ter Godalni orkester Stična.

Festival bodo uradno odprli danes z likovno razstavo Franceta in Roka Slane v štolski galeriji Muzeja krščanstva na Slovenskem ter koncertnim in plesnim nastopom Od resnih do plesnih Godalnega orkestra Kulturnega društva Stična in Plesne izbe Maribor ([na posnetku](#)).

Za ljubitelje gledališča bodo v Kulturnem domu Stična pripravili otroško gledališko predstavo Škrat Kuzma dobri nagrado Gledališča Toneta Čufarja z Jesenic in predstavo za odrasle George Dandin ali pretentanti soprog gledališča Sklonište u teatru iz Batajnice v Srbiji.

Festival Stična prireja od leta 2000, od začetne zamisli o štirih celovečernih prireditvah pa se je razvil v štirinajstdnevno manifestacijo kulture in z njou povezanih dogodkov. V okviru festivala želijo organizatorji predstaviti tri temeljne poti izražanja - gledališče, glasbo in likovno umetnost in na omenjeni trikotnik pripenjati bolj intimne sfere ustvarjanja, izobraževanje ter spodbujanje k delu na omenjenih področjih. Podrobni program je na spletni strani www.festival-sticna.si.



**RAI3bis**

SLOVENSKI PROGRAM - Na kanalu 103
18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.30 Deželni Tv dnevnik, sledi Utrip evangelija **20.55** Iz naših arhivov, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

RAI1

7.00 8.00, 9.00, 13.30, 17.00, 20.00 Dnevnik, vreme in šport **8.25** Show: UnoMatti na famiglia **10.50** Line verde orizzonti **11.45** Talent show: La prova del cuoco **14.00** Linea Blu **15.35** Nad: Legami **16.25** Leader. Femminile singolare **17.15** A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'Eredità **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Show: Ballando con le stelle **0.30** Talk show: S'è fatta notte

RAI2

7.00 Serija: Lassie **8.15** Serija: Il nostro amico Charly **9.00** Sulla Via di Damasco **9.30** 18.00, 22.55, 23.50 Rubrike **9.55** 18.03 Vreme **10.00** Dok.: Tanzania – I leoni e i Masai **10.45** Cronache animali **11.30** Show: Mezzogiorno in famiglia **13.00** 20.30, 22.40 Dnevnik **13.25** Šport: Dribbling **13.45** Pit Lane **13.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Abu Dabija, kvalifikacije **15.30** Fattore A.L.F.A. **16.25** Serija: Squadra Speciale Stoccarda **17.10** Sereno variabile **18.05** 90° minuto – Serie B **18.50** Serija: Sea Patrol **19.35** Serija: Squadra Speciale Cobra 11 **21.05** Serija: Castello **23.00** Šport: Sabato Sprint

RAI3

7.15 Nad: Ai confini dell'Arizona **8.05** Cineama d'oggi **8.20** Film: F.B.I. Operazione gatto **10.15** Nad: Ponderosa **11.00** 12.25, 14.45, 18.00 Rubrike **12.00** 14.00, 18.55, 23.15 Dnevnik, vreme in šport **14.55** Tv Talk **16.30** Rai Player **16.30** Report **18.10** Serija: Squadra Speciale Vienna **20.00** Blob **20.10** Che fuori tempo che fa **21.30** Che fuori tempo che fa presenta Futura **22.00** Dok. film: La donna delle stelle – Missione futura **23.35** Un giorno in preturna

RAI4

12.05 Film: Overheard 2 (akc.) **14.15** 19.30 Rai Player **14.20** Film: Carjacked (triler) **15.50** Aktualno: Wonderland 2014 **16.15** Serija: Continuum **17.45** Novice **17.50** Nad: Haven **19.35** Serija: C'era una volta **21.10** Serija: Ghost Whisperer



22.50 Film: London Boulevard (krim., '10, i. C. Farrell, K. Knightley)

RAI5

12.45 Glasba: Il barbiere di Siviglia **13.15** Ples **14.10** 20.30 Rai Player **14.20** Wild Italy **15.15** Acqua – Un pianeta che ha sete **16.20** 5 buoni motivi **16.25** 21.15 Gledališče: Natale in casa Cupiello **18.15** Novice **18.20** 0.10 David Letterman Show **19.10** Don Q **20.40** Cult Book **23.35** Prima della prima Tosca

RAI MOVIE

13.30 17.05 Rai Player **13.40** Film: Switch (triler) **15.25** Film: Sperduti a Manhattan (kom.) **17.00** Novice **17.10** Film: Appuntamento per... tre (kom.) **19.30** Film: Se fossi in te (kom.)



21.15 Film: Windtalkers (voj., '02, i. N. Cage) **23.40** Film: McLintock (western)

RAI PREMIUM

12.45 18.15 Rai Player **12.50** Nad: Terra nostra **13.50** Serija: Raccontami **15.35** Aktualno: Anica – Appuntamento al cinema **15.40** Nad: Storia di guerra e di amicizia **17.20** Novice **17.25** Autoritratti **18.25** Serija: Un caso di coscienza **20.15** Serija: Il capitano **21.15** Serija: Don Bosco **23.15** Nad: L'ispettore Coliandro

RETE4

7.40 Serija: Hunter **9.40** Serija: Carabinieri **10.45** Ricette all'italiana **11.30** 18.55 Dnevnik in vreme **12.00** Serija: Detective in corsia **13.00** Serija: La signora in giallo **14.00** Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia Celebrity **16.10** Ieri e oggi in Tv **16.40** Film: Poirot – Assassini in Mesopotamia (krim.) **19.35** Nad: Tempesta d'amore **21.30** Film: Accerchiato (triler, '93)



23.25 Film: Potere assoluto (triler, '97, r. in i. C. Eastwood)

CANALE5

6.00 8.00, 13.00, 19.55 Dnevnik in vreme **7.55** Prometne informacije **9.30** Dok: La vita dei mammiferi **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.40** Nad: Beautiful **14.10** Show: Amici **16.00** Nad: Il Segreto **16.30** Show: Verissimo **18.45** Kviz: Avanti un altro! **20.40** Show: Striscia la notizia – La voce dell'indecentia **21.10** Tu si que vales

ITALIA1

6.45 Serija: Supercar **8.35** Serija: A-Team **10.30** Film: Beethoven 3 (kom.) **12.25** 18.30 Dnevnik in vreme **13.00** 22.55 Šport **14.00** Film: Land of the Lost (pust.) **15.55** Film: Captain Zoom (fant.) **17.40** Nad: Mike & Molly **18.05** Risanka: Tom & Jerry



19.00 Film: Scemo & più scemo (kom., '94, i. J. Carrey) **21.10** Film: Le cinque leggende (anim.)

IRIS

12.25 Film: 36 Quai des Orfèvres (det.) **14.35** Film: Sotto falso nome (triler) **16.40** Adesso cinema! **17.05** Film: Un'estreame fra di noi (dram.) **19.10** Film: La banda del gobbo (dram.) **21.00** Film: Missione eroica – I pompieri 2 (kom., It., '87) **22.50** Film: Scuola di ladri – Parte seconda (kom., It.)

LA7

7.30 13.30, 20.00, 0.30 Dnevnik **7.55** Omibus **9.55** Coffee break **11.15** Mode & Modi **12.30** Serija: Moonlighting **13.55** Kronika **14.40** Atlantide **16.30** Film: Wyatt Earp – La leggenda **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Jesse Stone – Trappola di fuoco (dram.) **23.00** Film: Nel centro del mistero (triler)

LA7D

6.30 I menù di Benedetta – Ricetta Sprint **7.40** The Dr. Oz Show **8.30** 12.55, 18.55 Dnevnik **8.50** 12.00, 16.20 I menù di Benedetta **10.00** 19.00, 20.05 Chef per un giorno **11.00** 13.05 Cuochi e fiamme **14.05** Dottori in prima linea **18.20** Talk show: Le invasioni barbariche **21.10** Serija: Sex and the City **23.30** Crozza nel Paese delle Meraviglie

TELEQUATTRO

6.30 Le ricette di Giorgia **7.00** Sveglia Trieste! **8.30** Dok.: Luoghi magici **11.00** Rotocalco Adnkronos **11.15** Ring **13.20** 17.30, 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **18.00** 21.00 Qui studio a voi studio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

LAEFFE

11.15 Serija: Jamie – Ricette a cinque euro **14.10** Serija: Bourdain – Senza penotazioni **16.00** Serija: Omicidi tra i fiori **17.45** Nad: The Paradise **18.50** Nad: Emma **19.50** Dalla A a LaEffe **20.20** Serija: Racconti dalle città di mare **22.15** Film: Another Year **0.25** Dok.: Come il sesso ha cambiato il mondo

CIELO

14.00 15.15 MasterChef Italia **15.00** Novice **16.15** Junior MasterChef USA **18.15** Serija: Cucine da incubo **20.15** Serija: Affari di famiglia **21.10** Film: L'iniziazione **23.00** Serija: Cowboys in paradise

DMAX

11.30 Affari a tutti i costi **12.25** Storage Wars **13.15** 20.15 Banco dei pugni **15.00** Cariparma Test Match 2014: Italija – Južna Afrika **17.10** 21.10 River Monsters **18.05** Dynamo: magie impossibili **18.55** Affare fatto! **19.20** I re della griglia **22.00** Addestramento estremo **22.50** Moonshiners **23.40** Affari a quattro ruote

SLOVENIJA1

6.05 Kultura **6.15** Odmevi **7.00** Otroški program: OP! **7.20** 18.40 Risanke **9.15** Kviz: Male sive celice **10.00** Infodrom **10.15** Nad: Izjemne dogodivščine Sama Foxa **10.50** Dok. serija: Razkrivanje preteklosti **11.30** 17.40 Dok. serija: Zgodovina sveta **12.20** Avtomobilnost **13.00** 17.00, 18.55, 23.15 Poročila, šport in vreme **13.20** Tednik **14.25** Prava ideja! **14.50** Dok. odd.: Vodni krog Planinskega polja **15.30** O živalih in ljudeh **16.00** Proslava ob dnevu generala Rudolfa Maistra, prenos **17.15** Na vrtu **18.30** Ozare **19.25** Utrop **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.40** Film: Tudi to je ljubezen (kom., '08, i. J. Aniston) **23.40** Nad: Skrivnost jezera

SLOVENIJA2

8.10 Tarča **9.50** Slovenci in Italiji **10.35** Kaj govorijo? **11.00** Osmi dan **11.30** Opus **12.00** Polnočni klub **13.55** Avtomobilizem: Formula 1, VN Abu Dabija, kvalifikacije **15.05** Športni iziv **15.45** Nordinjsko smučanje: SP, smučarski skoki, ekipna tekma (m), prenos **17.55** Nogomet: Prva liga, Olimpija – Domžale, prenos **20.00** Dok. odd.: Hitrost – iskanje izgubljenega časa **21.40** Aritmija **22.10** Aritmični koncert **23.15** Odd.: Bleščica **23.45** Na lepše

KOPER

14.00 Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Euronovice **14.30** Boben **15.30** Dok.: K2 **16.00** Folkest 2014 **16.40** Iz arhiva po vasih željah **17.25** 23.40 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.05 Vsedanes – Dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes – Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Rebus **22.20** Il giardino dei sogni **23.05** Dok. odd.

POP TV

7.00 Risanke in otroške serije **10.45** 12.45 Tv prodaja **11.00** Film: Hčerina smrt **13.00** Nad: Downton Abbey **14.00** Slovenija ima talent **16.00** Film: Bingo **17.45** Serija: Virtičkanje **18.20** Serija: Gorazdova slaćiščarna **18.55** Vreme in novice **20.00** Serija: Goština išče šefu



21.20 Film: Oceanovih 13 (krim., '07, i. G. Clooney, B. Pitt) **23.40** Film: Lov na čarownice (dram., '96)

Rai Sobota, 22. novembra
Rai 4, ob 00.37

Munich

ZDA 2005

Režija: Steven Spielberg

Igrači: Eric Bana, Daniel Craig, Omar Metwally, Ben O'Brien, Ori Pfeffer, Dov Reiser in Jean Smart

VREDNO OGLEDA

Leta 1972, ko ves svet spremlja olimpijske igre in Münchenu, skupina palestinskih skrajnežev, Črni september, vdve v olimpijsko vas in ubije dva izraelska športnika ter ugrabi devet drugih.

Drama spremlja devet milijonov televizijskih gledalcev, dogodki pa se v pičilih enaindvajsetih urah



V Sočiju sta remizirala

SOČI - Včerajšnja deseta partija za naslov svetovnega prvaka v šahu v ruskem Sočiju med branilcem naslova, Norvežanom Magnusom Carlsenom (na sliki ANSA), in izvajalcem Indijcem Viswanathanom Anandom se je po 32 potezah končala z remijem, 23-letni Skandinavec pa v skupnem seštevku vodi s 5:5;4:5. Šahovska tekme se bosta po dnevu premora znova pomerila jutri, Carlsen, ki bo imel bele figure, pa za končno zmago v črnomorskem mestu, ki je letos po zimi gostilo zimske olimpijske igre, potrebuje le še točko.



Williamsova najboljša

NEW YORK - Ameriška teniška igralka Serena Williams je bila s strani ženskega združenja profesionalk WTA izbrana za najboljšo leta 2014. Mlajša od sester Williams si je prestižni naslov priborila že šestič v karieri in tako na najboljši način končala uspešno leto, ko je med drugim v New Yorku osvojila že 18. naslov za grand slam. V izboru so sodelovali predstavniki medijev in ljubitelji tenisa, Williamsova pa je zbrane prepričala kljub slabšemu začetku sezone.

FORMULA ENA - Kandidata za zmago člana Mercedesa, Britanec Hamilton in Nemec Rosberg

Katera srebrna bo zlata?

ABU DABI - Če bi v formuli 1 podeljevali medalje za prva mesta, bi se na zadnji dirki za zlato spopadla dva srebrna dirkača. A nagrada, čeprav ne zlata, bo kljub vsemu mikavna - naslov svetovnega prvaka za sezono 2014. Kandidata pa sta le dva, oba člana Mercedesa, Britanec Lewis Hamilton in Nemec Nico Rosberg. Sezona formule 1 2014 se izteka v znamenju srebrnih puščic. Le malo so tekmem prepustili v nemški ekipi: od dosedanjih 18 dirk so se le tri končale z zmagovaljem nekoga, ki ni član Mercedesa (vse tri je dobil Avstralec Daniel Ricciardo v Red Bullu), dirkača nemškega avtomobilističnega giganta pa imata pet (Rosberg) oziroma deset (Hamilton) zmag.

Odločitev o prvaku bo tako povsem interna zadeva Mercedesove ekipe. Zaradi novih pravil, prvič doslej bodo na zadnji dirki sezone delili podvajene točke, pa se obeta še zanimiv dvobojo. Kako nekoli tehnične težave ali napaka enega od dirkačev lahko v trenutku spremenijo izhodiščni položaj. Ta je sicer boljši za Hamiltona. Svetovni prvak iz leta 2008 ima po predzadnji dirki 17 točk prednosti. Toda v Abu Dabiju bodo za zmago podelili 50 namesto običajnih 25 točk, drugo mesto bo vredno 34 točk, tretje 24 ...

Matematika o naslovu prvaka je tako povsem jasna: Hamilton bo na koncu sezone na prvem mestu, če bo na dirki v Abu Dabiju zmagal ali končal na dru-

V taboru
Mercedesa bo na
jutrišnji zadnji dirki
letašnje sezone
Yas Marina Circuit
v Abu Dhabiju
kar napeto

ANSA



gem mestu, ali pa, če bo končal pred Rosbergom ne glede na njuni uvrstitti. Prvak bo tudi, če bo ostal brez točk in Rosberg ne bo boljši kot šesti, pa tudi v primeru, če bosta oba odstopila ali končala brez točk.

Rosberg ima slabše izhodišče, saj mora nadoknadiť zaostanek. To mu lahko uspe, če bo zmagal in bo Hamilton tretji ali slabši, če bo drugi, Hamilton pa šesti ali slabši, če bo tretji, Hamilton pa sedmi ali slabši, če bo četrtri, Hamilton pa deveti ali slabši, zadnja možnost pa je Rosbergovo peto mesto in Hamiltonovo deseto ali slabše. Nemec mora torej računati na pomoč vsaj enega tekmeča, ki bi se vrnil med oboj Mercedesova dirkača, medtem ko lahko Britanec mirno

vozi tudi tik za njim in se ne spušča v tvegane prehitelne manevre.

Prizorišče v Abu Dabiju je razmeroma mlado v koledarju formule 1, prvič so tam dirko izvedli leta 2009, a je že postal ena od najbolj zanimivih in zahtevnih, tudi zaradi vročine in slabše vidljivosti ob umetni svetlobi. Največ izkušenj in dobrih dosežkov ima na njej sicer dirkač, ki ga tokrat ne bo v boju za naslov: štirkratni svetovni prvak Sebastian Vettel je zmagal v letih 2009, 2010 in lani. Leta 2011 pa je bil prvi Hamilton.

O tem, komu in če bodo v moštvu Mercedesi dalji prednost jutri (*start ob 14.00, Rai 1 in Slo 2*), Nemci ne želijo javno govoriti. Po številu zmag bi bil lahko v prednosti Hamilton, Rosberg pa se

je izkazal z bolj stalnim nabiranjem točk in večjo zanesljivostjo. »*Kot moštvo smo lahko le veseli, da imamo takšen par vozников. Zame sta oba enako pomembna,*« je bil diplomatski vodja ekipe Toto Wolff.

Med številnimi razburljivimi konci sezona je karavana formule 1 odločitev na zadnji dirki enkrat že doživelu tudi v Abu Dabiju. Leta 2010 so imeli pred zadnjo dirko možnost za naslov še štirje dirkači. Na koncu je Fernando Alonso (Ferrari), ki bi mu za naslov zadoščalo že četrto mesto, končal le na sedmem. Ker je bil Sebastian Vettel prvi, je Nemec tudi postal takrat najmlajši svetovni prvak ter začel niz, ki je trajal do lani. Zdaj bo Vettel na istem prizorišču dobil naslednika.

SMUČ. SKOKI Štirje Slovenci, toda brez Primorca Hvale

KLINGENTHAL - Na uvodni posamični tekmi nove sezone svetovnega pokala v smučarskih skokih, ki bo jutri v nemškem Klingenthalu, bodo nastopili štirje Slovenci. Najboljši slovenski skakalec Peter Prevc je imel nastop kot lanj skupno drugi v svetovnem pokalu zagotovljen, ob njem so bili v kvalifikacijah uspešni štirje Jernej Damjan, Jurij Tepeš in Matjaž Pungertar. Kvalifikacije je sicer dobil Čeh Roman Koudelka, ki je pristal pri 142 metrih (144,3 točke). Damjan (118,6) je bil 14., Tepeš (115,2) 19., Pungertar (104,7) pa 38.

Glavni trener reprezentance Goran Janus je sicer v Nemčijo poleg Prevca, Damjana, Tepeša in Pungertarja odpeljal še Anžeta Laniška, Roberta Kranjca in Jaka Hvala, a so vsi trije izpadli v včerajšnjih kvalifikacijah. Primorec Hvala je bil 46.

Uvodni vikend svetovnega pokala se bo začel danes z moštveno tekmo, jutri bo sledila še prva posamična tekma sezone 2014/15.

ODBOJKA - V moški državni B2-ligi Olympia in Sloga Tabor Televita v gosteh

Previdno in zbrano

Goriška združena ekipa pri starem znancu Diegu Polettu - V D-ligi drevi vse tri moške ekipe naših društev

ekipe ravnotežje v polju. Za slogašje je zmaga že skoraj imperativ, da ne zdrinkejo v spodnjo polovico lestvice in ne naredijo svojo sezono že na začetku povprečno, čeprav je liga takšna, da bo najbrž v njej pestro do konca.

Za tiste, ki ob sobotah ne morejo brez ogleda tekem, je na voljo še D-liga. Druga ekipa Sloga Tabor bo danes na Općinah (18.00) gostila Lauzacco, ki je njen zaledovalec na lestvici. Če želijo slogaši tudi letos odigrati v ligi vidno vlogo, je zmaga nujna. Olympia ima proti oslabljenemu Cordenonu mu je treba štetiti v časti uspeh s 3:2 proti kotiranemu Bibionu. Villafranca je bila tudi zanj, kot za Olympia, pretrd oreh. Proti Povolaru, ki ga je Olympia gladko premagala, je nepričakovano izgubil po petih setih, doslej ne ravno uspešno Carbonero pa je s tem izidom premagal. Skratka, zelo nepredvidljiv nasprotnik za Goričane. Majhna prednost je v tem, da ne bodo igrali v veliki športni dvorani v Bassanu (je zasedena), temveč v manjši telovadnici v bližnjem kraju Bussolente. Trener Marchesini se bo najbrž spet opredelil za postavo, v kateri je korektor Tržičan Gaštrold. Ker so vsi zdravi, ima na voljo še druge rešitve.

SlogaTabor Televita bo spet igrala v gosteh. Jutri se bo podala v Carbonero pri Trevisu. Gostitelji so doslej zmagali le enkrat (proti Povolaru), a njihov spored ni billahkem (doma so s 3:0 izgubili tudi že proti Olympii). A pastorki v ligi letos ni. Ta ekipa je na primer, navkljub porazu s 3:1, nudila močan odpor zdaj visoko postavljenemu Bibionu in se je za nastop v ligi tudi primereno okreplila z izkušenimi igralci iz drugih klubov. Trener Jerončič še ne ve, ali bo lahko računal na libera Privileggija, ki daje



Ambrož Peterlin in Marco Bolognesi

Izpiti za Zalet Slogo

Za žensko združeno ekipo Zalet Sloga je današnje gostovanje v kraju San Giovanni al Natisone eno ključnih v tem prvem delu sezone. Pomerili se bodo z ekipo Estvolley, ki je tudi letos med boljšimi v ligi, trener naše ekipe Edi Bosich jo po moči uvršča na drugo mesto. Furlanke imajo za sabo že dva neposredna dvoboja proti ekipam z vrha lestvice. V uvodnem krogu jih je prvi favorit za napredovanje Vivil premagal s 3:0, z enakim izidom pa so odpravile Rizzi. Tako Estvolley kot Zalet Sloga imata na lestvici enako število točk, a za združeno ekipo je to prva «prava» preizkušnja v letošnji sezoni. Naše odbojkarice imajo vse možnosti, da se vmešajo v boj za vrh, a je potrebno, da igrajo vedno s polno paro in doprinosom celotne šesterke. Žal na tem pomembnem srečanju najbrž ne bo igrala Tania Babudri, ki so se ji med tednom obhovile bolečine v hrbitu. Njena naravna zamenjava je mlada Costantini, a glede na težavnost tekme razmišlja tudi o tem, da bi na mestu korektorice tokrat igrala kapetanka Jessica Štoka, ki je med tolkačicami združene ekipe zdaj najbolj v formi.

Proti ekipi z istim imenom, a v Čedadu, bodo dobri dve uri prej igrale tudi odbojkarice Zaleta Kontovel v D-ligi. Obe ekipi sta doslej zmagali dvakrat, a izidi kažejo, da je treba Estvolley spoštovati, saj je točko odvzel tudi visoko postavljenemu Roveredu, premagal pa je doslej solidni San Vito. Nekako lahko zapisemo, da je ta tekma za Kontovelko zelo pomembna, saj bi lahko odgovorila na vprašanje, ali imajo kaj možnosti za uvrstitev v skupino za napredovanje, v katero gre šest najboljših ekip po prvem delu.



NOGOMET - »Big-match« 12. kroga elitne lige

V Križu za sladokusce

Začetek ob 15.30 - Zanuttig proti Zorattiju, Alen (Carli) proti Edvinu

»Vesna, kot pravijo, igra najlepši nogomet. Sem radoven,« je v televizijski oddaji A Tutto Campo izjavil trener tržiške ekipe Ufm Giuliano Zoratti, ki se dobro zaveda, da bo današnja zgodba povsem drugačna, kot tista izpred tremi meseci, ko je tržiška ekipa v državnem pokalu v Križu zmagal kar s 5:0. Trener Vesne Zanuttig danes (začetek ob 15.30) ne bo imel na razpolago diskvalificiranega Gorana Kerpana. Pod vprašajem je tudi glavni adut plavih Saša Božičič, ki še ni v celoti saniral poškodbe. »Zanj, ali bo igrал ali ne, se bomo odločili danes pred tekmo,« je dejal športni vodja Vesne Paolo Soavi. Zanuttigovi fantje so še sinocni naredili lažji trening. Neposredni prenos si boste lahko ogledali tudi po televizijskem kanalu (113) FvgSport channel oziroma po spletni televiziji www.fvgsportchannel.com. Sodil bo Aly iz Lodijs. Cjarlins bo

jutri gostil Lumignacco. O tekmi v Križu bomo sproti poročali tudi na naši spletni strani www.primorski.eu.

Sovodnje in Mladost

V 1. amaterski ligi so Sovodnje v zadnjih treh krogih vsaki izgubile z 2:0. »Med drugim smo precej nerodno naredili cel kup napak in tri avtogle,« je dodal predsednik Zdravko Custrin, ki upa, da bodo danes proti Pro Romansu Medei prekinili negativno serijo. Trener Sambo ne bo imel na razpolago Stergulza, Černeja, Visintina, Dal Canta in Trampusa. Pod vprašajem je tudi nastop Maurenciga. V 2. AL bo Mladost v Mošu igrala proti Pro Gorizii. Odsoten bo Silvertri. Pri Pro Gorizii pa Mitja Marchi in Plazzi.

NOGOMET - V D-ligi bo Kras Repen gostoval na Tridentinskem

Začetek preporoda?

Kras jutri pod taktirko Gulič-Bombač - Novi trener? Kocman: »Ne izključujem presenečenja«

KOŠARKA - C-liga Bor na 1. maju, Breg čaka tržaški derbi

V devetem krogu deželne C-lige bo Bor Radenska spet nastopil doma. Danes se bo ob 18.30 na Prvem maju v Trstu pomeril z Latisano, ki ima tako kot borovci 6 točk na lestvici. Zanimiv tržaški derbi pa se drevi ob 20.30 obeta v tržaški športni palači na Judovcu (Altura), kjer bo dolinski Breg gostoval pri Servolani (8 točk).

Bor ne bo imel lahkega dela. Glavni aduti tokratnih nasprotnikov so branilci Galli, Maran, Moschioni in Rubin, krilo Infantini, pod koščema pa Cargnelutti in Cruz. V Borovih vrstah bosta še naprej odsotna Meden in Doz.

Težka naloga čaka tudi košarkarje Brega pod taktirko Tomá Krašovca. Bregov trener mora ne bo imel na razpolago le Marca Grimaldija. »Vsi ostali so čili in zdravi. Dobro smo se pripravili na to srečanje, saj vemo, da ima Servolana odlično ekipo, čeprav imajo le osem točk na lestvici. Tržačani imajo odličnega režiserja (Palombito) in dva zelo spretna centra,« je opozoril Krašovec.

V deželni D-ligi bosta drevi skušala osvojiti novi točki oba naša D-ligaša. Kontovel bo že ob 18.00 pri Briščikih gostil Cbu, ki ima enako število točk kot varovanci trenerja Marka Švaba. Uro kasneje pa bo Sokol v tržaški športni palači PalaCalvola igral proti San Vitu, ki ima prav tako enako število točk na lestvici (6).

V goriški skupini promocijske lige bo Dom Mark v domači telovadnici Kulturnega doma gostil Don Bosco, ki je še brez točke na lestvici.

V državni B-ligi bo Jadran ta konec tedna prost.

Krasov bočni igralec
Sebastjan Komel
bo tokrat
miroval zaradi
diskvalifikacije

FOTODAMJON



Pri Krasu se začenja novo poglavje, ki pa ima trenutno le obrise, za popolno vsebino bo treba še počakati. Po hudem domačem spodrsljaju in posledični ponedeljkovi odslovlitvi trenerja Predraga Arčabe so si namreč v taboru Repencev vzel čas za razmislek in še čakamo na ime novega trenerja. Med tednom je nekaj možnih imen že pronicalo (med kandidati je tudi bivši trener Triestine Maurizio Constantini), a iz repenskega tabora ni še prišlo do nobene uradne odločitve.

Z imenovanjem novega trenerja želijo pri Krasu počakati, kar je pravilna izbira, saj bo od te odločitve najbrž odvisna bodočnost ekipe v D-ligi. Tako razmišlja tudi predsednik Goran Kocman, ki je iz službenih razlogov v Belorusiji: »Nov trener bo znan prihodnji teden. Jaz sem delovno zaseden in vzeli smo si čas, ker pred odločitvijo o zamenjavi se nismo še z nikomer pogovarjali. Ime novega trenerja ne izključujem, da bi lahko marsikoga prese netilo. Medtem je na treningih ekipo vodil Bojan Gulič, ki bo tudi sedel na klop jutri (pričetek tekme ob 14.30), saj ima mednarodno treneresco izkaznico.«

Kras bo igral v Mezzocoroni proti pepelki prvenstva, a Kocman svari pred nasprotniki: »V resnici ima Mezzocorona enako število točk kot mi, le da so oni prvenstvo začeli s štirim točkami odbitka. Gre za žilavo ekipo, ki ni prodorna, a tudi prejema malo golov. Na gostovanje bomo odpotovali že jutri (danes, op. ur.), saj gre za najdaljše gostovanje sezone in takoj bomo v nedeljo bolj spočiti. Ekipa je vsekakor dobro reagirala na zamenjavo na klopi. Trenirali so dobro in vzdušje na treningih je bilo primereno, žal pa bomo tokrat štetni. Vrača se Ranič, a en krog prevedi igranja sta prejela Komel in Borod.

Pri Triestini si medtem stalno ogledujejo nove igralce, ki bi lahko okreplili moštvo, ki je po enajstih odigranih krogih še brez zmage. Trener Ferazzoli mora tako po eni strani biti pozoren na nove obraze in preveriti, če bi lahko ekipi koristili v na-

daljevanju prvenstva, po drugi pa pripravljati ekipo na jutrišnji domači dvoboj proti Unionu Pro, ki ima na lestvici pet točk več kot Triestina. Zmaga na Roccu (pričetek tekme ob 14.30) je torej za Tržačane bistvenega pomena, saj bi se s tremi točkami polopravno vključili v boj za obstanek. Poraz pa bi verjetno pomenil, da bi moral pri Triestini začeti kvečjemu razmišljati o obstanku preko dodatnih tekem ob koncu rednega dela. V postavi je severa potrijen Milicevič, kaznovanega Piscada pa bo nadomeščal Giannetti. (I.F.)

DERBI V REPNU - Ob 14.30 bo danes v Repnu derbi državni mladincev med Krasom in Triestino.

Za osmo zmago

V promocijski ligi bo Juventina igrala v gosteh v Špetru Slovenovem, kjer bo skušala osvojiti osmo zaporedno zmag. S tem bi si izborili odličen izhodiščni položaj pred zadnjimi tremi (težkimi) nastopi v prvem delu: Trieste Calcio, Torviscosa in San Luigi. V 1. AL bo Breg prost, Primorec bo v Trebčah gostil Terzo. V 2. AL čaka bazovsko Zarjo pomembna tekma v Gorici. Igrali bodo proti Audaxu, ki ima dve točki zaostanka. Na domači Rouni bo Primorje brez Nettisa in Cavallinija (ter trenerja Ravalica) gostil Opicina. V 3. AL bo Gaja pred domaćim občinstvom na Padričah igrala proti zadnjeuvrščeni Malisani.

ŠK Kras uspešen v Ljubljani

Prejšnjo nedeljo je bil v slovenski prestolnici mednarodni namiznoteški turnir Memorial Franca Usenika-Frica, veljavni kot druga preizkušnja Trofeje Alpe Adria. Udeležilo se ga je nekaj tekmovalcev ŠK Kras. Kar nekaj jih je stopilo na zmagovalni oder. V kategoriji under 10 je bil Luca Ceppa »srebrn«, Matteo Parenzan pa je zasedel 3. mesto. V isti kategoriji je med deklicami izstopala Nikita Koren iz osvojenega bronasto kolajno, Darshika Brunni pa se je ustavila v četrfinalu. Ista usoda je doletela Alessia Stibiela med kadeti. Med under 19 se je Katarina Milič prebila do najboljše osmerice, Claudia Miclaucich pa je bila na koncu druga. (R)



Rezultati naših ekip v realnem času

Dobiš jih na www.primorski.eu 

ali tudi preko  [twitterja](#) [primorski_sport](#)

Domači šport

DANES

Sobota, 22. novembra 2014

NOGOMET

ELITNA LIGA - 15.30 v Križu: Vesna - Ufm
1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Romans Medea
2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Mošu: Pro Gorizia - Mladost
DRŽAVNI MLADINCI - 14.30 v Repnu: Kras Repen - Triestina

HOCKEY IN LINE

MOŠKA A1-LIGA - 21.00 v Rimu: Mammuth - Polet ZKB Kvins

ODOBJKA

MOŠKA B2-LIGA - 20.30 v Bussolente: Bassano - Olympia

ŽENSKA C-LIGA - 20.30 v San Giovanniju al Natisone: Estvolley - Zalet Sloga

MOŠKA D-LIGA - 18.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Lauzacca; 20.30 v Sovodnjah: Olympia - Altura; 20.30 v Reani: Reana - Soča

ŽENSKA D-LIGA - 18.00 v San Giovanniju al Natisone: Estvolley - Zalet Kontovel

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 20.00 v Turjaku: Turriaco - Val

UNDER 16 ŽENSKE - 18.00 v Nabrežini: Zalet Sokol - Zalet Breg

UNDER 14 ŽENSKE - 11.30 v Trstu, Ul. Veronesse: OMA - Kontovel

KOŠARKA

MOŠKA C-LIGA - 18.30 v Trstu, 1. maj: Bor Radenska - Latisana; 20.30 v Trstu, Judovec: Servolana - Breg

MOŠKA D-LIGA - 18.00 pri Briščikih: Kontovel - CBU; 19.00 v Trstu, Calvola: San Vito - Sokol

PROMOCIJSKA LIGA - 18.30 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Villesse

UNDER 15 DEŽELNI - 16.30 v Gorici, Kulturni dom: Dom Mark - Don Bosco; 16.30 v Dolini: Breg - Goriziana

JUTRI

Nedelja, 23. novembra 2014

NOGOMET

D-LIGA - 14.30 v Mezzocoroni: Mezzocorona - Kras Repen

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Špetru Slovenovem: Valnatisone - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Trstu, Judovec: Primorec - Terzo

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Gorici: Audax Sanrocchese - Zarja; 14.30 na Proseku, Rouna: Primorje - Opicina

3. AMATERSKA LIGA - 14.30 na Padričah: Gaja - Malisana

NARAŠČAJNIKI - 8.45 v Trstu, Ul. Petracco: Cgs - Kras; 10.30 v Medeji: Pro Romans Medea - Juventina

NAJMLAJŠI - 10.30 v Trebčah: Kras - Opicina; 10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Pro Staranzano; 10.30 v Štandrežu: Juventina - Audax Sanrocchese

ODOBJKA

MOŠKA B2-LIGA - 17.00 v Carboneri (TV): Carbonera - Sloga Tabor Televita

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.00 v Trstu, Ul. Forlanini: Killjoy - Zalet Sokol

UNDER 19 MOŠKI - 11.00 na Opčinah: Sloga Tabor - Aurora

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča Lokanda debetak - Torriana giallo

UNDER 15 MOŠKI - 11.00 v Štandrežu: Val - Rojalese

KOŠARKA

UNDER 17 DEŽELNI - 18.00 v Trstu, Morpуро: Starenergy - Jadran ZKB; 18.00 v Trstu, Fabiani: Starenergy B - Sokol

UNDER 15 ŽENSKE - 16.00 pri Briščikih: Polet - Lignano

UNDER 14 MOŠKI - 11.00 pri Briščikih: Kontovel - Basket 4

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA A2-LIGA - 11.00 v Traminu: Tramin A - Kras; 14.00 Kras - Norbello

ŽENSKA B-LIGA - 9.30 v Guminu: Kras - Sarmeola; 12.00 Duomo folgore Treviso - Kras; 17.00 Gemona - Kras

Pojutrišnjem

Ponedeljek, 24. novembra 2014

NOGOMET

DEŽELNI MLADINCI - 18.30 v Trstu, Ul. Petracco: Costalunga - Vesna

KOŠARKA

UNDER 19 ELITE - 19.30 pri Briščikih: Jadran - Falconstar

UNDER 19 DEŽELNI - 20.30 v Miljah: Muggia - Breg

ODOBJKA

UNDER 19 MOŠKI - 20.00 v Pasianu: Pasiano - Olympia

Obvestila

AŠD MLADINA vabi svoje člane, simpatizerje in predstavnike vaških organizacij na športni večer, na katerem bomo praznovali zaključek rokarske in začetek smučarske sezone naših atletov v nedeljo, 23. novembra, ob 18. uri v prostorih Ljudskega doma v Križu.

AŠD MLADINA organizira teč

**VREMENSKA SЛИKA**

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.



DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.13 in zatone ob 16.28
Dolžina dneva 9.15

LJUNINE MENE
Luna vzide ob 6.49 in zatone ob 16.48

NA DANŠNJI DAN 1978 – Nad južno polovico je bilo obsežno območje visokega zračnega tlaka, v Sloveniji so bile izmerjene nenavadno visoke vrednosti. V Ljubljani je čez dan tlak, preračunan na morski nivo, dosegel 1042 hPa, v Novem mestu in na Letališču Maribor 1041 hPa ter v Portorožu 1036 hPa.

Nad srednjo Evropo in Alpami je območje visokega zračnega tlaka. S severozahodnim višinskim vetrom doteka nad naše kraje hladen in razmeroma suh zrak.

Jasno bo z občasno oblačnostjo. Proti večeru se bo ohladilo in ponekod po nižinah bo predvidena megla.

Na Primorskem in v višjih leghah bo še povečini jasno, po nižinah v notranjosti Slovenije se bo zadrževala megla ali nizka oblačnost. Najnižje temperature bodo od 0 do 5, v alpskih dolinah do -2, najvišje dnevne od 5 do 10, na Primorskem do okoli 15 stopinj C.

Spremenljivo bo s kratkotrajno oblačnostjo. Ponekod bo še meleglo, v hribovitem svetu nad 3000 metri, bo temperatura padla pod ničlo.

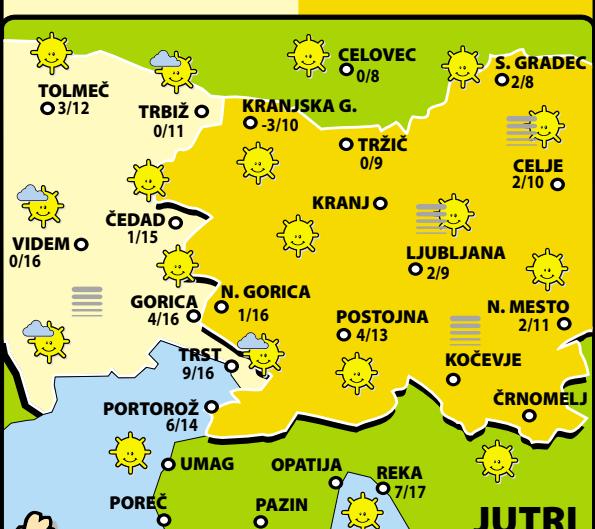
Tudi jutri bo precej jasno. Po nižinah v notranjosti Slovenije bo dolgotrajna megla.



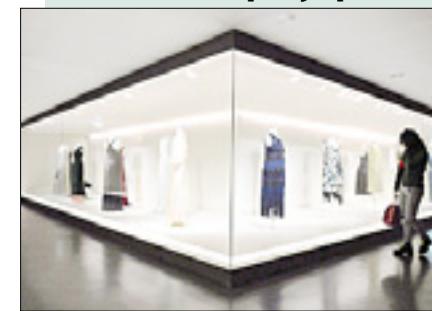
PLIMOVANJE
Danes: ob 3.05 najnižje -25 cm, ob 8.55 najvišje 49 cm, ob 15.36 najnižje -60 cm, ob 22.06 najvišje 36 cm.
Jutri: ob 3.40 najnižje -23 cm, ob 9.31 najvišje 49 cm, ob 16.10 najnižje -60 cm, ob 22.41 najvišje 36 cm.

MORJE
Morje je rahlo razgiban, temperatura morja 16,1 stopinje C.

TEMPERATURE °C V GORAH
500 m 9 2000 m 1
1000 m 6 2500 m 0
1500 m 3 2864 m -3
UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah dosegže vrednost 1,5.

**Vojna napoved hrupnim kovčkom v Benetkah**

BENETKE - Benetke, ki jih letno obišče 27 milijonov turistov, so napovedale vojno hrupu. Od prihodnjega leta bodo turiste, ki bodo s svojimi kovčki na kolescih povzročili hrup po kamnitih ulicah, oglobili z do 500 evri kazni. Kazni bodo doletole tudi vozički, ki jih delavci uporabljajo pri prevozu blaga do mestnih trgovcev. Turisti si bodo tako morali v tem mestu brez avtomobilov omisliti kovčke z gumijastimi kolesci ali kolesci, poljenimi z zrakom, ali pa bodo morali enostavno svoje kovčke prenašati. Za prebivalce mesta prepoved ne bi veljala, kako bodo utemeljili to pravno sporno odločitev, pa niso pojasnili. Mestne oblasti so sporočile, da so se za ukrep odločili po številnih pritožbah prebivalcev

V Berlinu odpirajo prvo stalno razstavo o zgodovini mode

BERLIN - Berlin bo s ponovnim odprtjem Muzeja umetnosti obrti dobil prvo stalno razstavo, ki se bo ukvarjala z zgodovino mode. Po tri leta trajajoči prenovi bo muzej, ki deluje pod okriljem Berlinskih državnih muzejev, vrata za obiskovalce odpr了解nes, piše nemška tiskovna agencija dpa. Postavitev bo vključevala obleke, klobuke, čevlje, torbice, rokavice ter modne dodatke in bo zajela obdobje od 18. do 21. stoletja. Temelj za vzpostavitev nove stalne razstave je leta 2009 pridobljena mednarodna zbirka Martina Kamerja in Wolfganga Rufu, še piše dpa.

LJUBLJANA - Strokovno srečanje**Moške med seksom pogosteje boli glava**

LJUBLJANA - Glavobol v povezavi s seksom je največkrat predmet različnih šal, a hud glavobol, ki se pojavi med samim spolnim aktom, dejansko doleti okoli odstotek prebivalstva. V nasprotju s splošnim prepričanjem, da je glavobol v povezavi s spolnostjo bolj stvar žensk, pa primarni glavobol med spolnostjo trikrat pogosteje doleti moške.

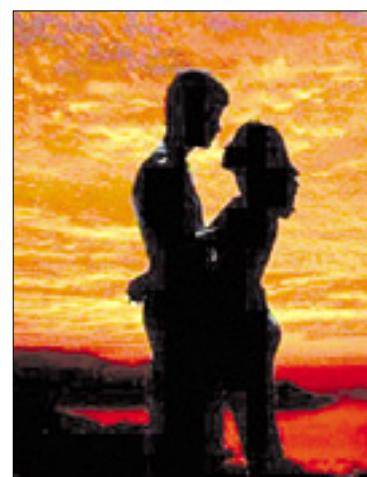
Primarni glavobol med spolnostjo je med drugim bila tudi tema letosnjega strokovnega srečanja Glavobol in nevropatična bolečina, ki včeraj potekal v Ljubljani. Organizirala sta ga Sekcija za glavobol - Združenje nevrologov pri Slovenskem zdravniškem društvu in Društvo za preprečevanje možganskih in žilnih bolezni.

Nevrologinja Bojana Žvan je za STA pojasnila, da je pri primarnem seksualnem glavobolu bolečina v glavi izjemno huda, utripajoča in se stopnjuje z intenzivnostjo orgazma. »Za moške je to zelo zastrašujoče in se potem bojijo naslednjega odnosa. Zato je takšen glavobol treba vzeti resno in bolnika zdraviti,« je dejala.

Moške ta oblika glavobola doleti trikrat pogosteje kot ženske, kar je po mnenju Žvanove zanimivo, saj ima migreno trikrat več žensk. Pojavlji se med 25. in 64. letom starosti, povprečna starost je 35 let, pravi Žvanova, ki je v svoji klinični praksi imela pet takšnih bolnikov. Bolečina se pojavi med seksom in mine takoj po odnosu, ko se vzdrženost konča, pravi Žvanova. »Nekateri priporočajo, da bi bili moški zaradi tega manj seksualno aktivni, vendar pa jaz predlagam združenje. Zdravila so namreč učinkovita,« je dodala. Tako pravi, da je dobro vzeti zdravilo preventivno.

Zakaj nastane seksualni glavobol, ni popolnoma jasno. »Vzdraži se živčni in žilni sistem v možganih. Prav tako pride do intenzivnega krčenja vseh mišic, tudi vratnih in spodnjih čeljusti. Torej na glavobol vpliva ta hipervzburjenost med spolnim odnosom. Mechanizem je podoben kot pri migreni,« pravi. Omenila je tudi izkušnjo njenega kolega, ki je imel bolnico, ki je v prvi fazi migrene, torej še pred začetkom bolečine, imela izrazito spolno slo. »Eni so pred migreno bolj sitni in utrujeni, ona pa je po hiperseksualnosti lahko sklepala, da bo prihodnji dan dobila migreno,« je pojasnila Žvanova.

Strokovno srečanje je ponudilo še druge zanimive teme, med drugim so govorili tudi o psihološki obravnavi bolnikov s kroničnim glavobolom, zdravemu živiljenjskemu slogu pri premagovanju glavobola in akupunkturi pri obravnavi glavobolov. (STA)

**SALZBURG - Festivalski program 2015****Kljud neizbežnemu varčevanju še vedno zavidljive številke**

SALZBURG - Od 1. septembra je Alexander Pereira intendant milanske Scale. Po njegovem odhodu sta na čelu salzburškega poletnega festivala ostala »zelezna« predsednica Helga Rabl-Stadler in umetniški vodja gledališkega programa Sven-Eric Bechtolf, ki sta pred nekaj dnevi predstavila festivalski program za leto 2015. Okrnjeno vodstvo se mora v tej delikatni, prehodni dobi očitno soočati tudi z znatno finančno stisko, kar se zrcali v umetniških izbirah. Varčevanje, predvsem pri razkošnih, vedno novih opernih uprizoritvah, je bilo napovedano in se je letos udejanjilo: program obsega namreč tri nove uprizoritve, štiri reprize in tri koncertne izvedbe. Kljud temu bodo številke še zmeraj zavidljive: 44 dnevov festivalskega dogajanja in 188 dogodkov v 12. lokacijah.

Gospodarji in sluge, zatiranje in protest bodo vodilne teme letošnjega festivala. Operni program se bo pričel s sodobno opero o sopotu dveh svetov Die Eroberung von Mexico (Osvajitev Mehike) Wolfganga Rihma na besedilo Antonina Artauda in z režijo Luca Bondyja. Dan Ettinger pa bo vodil Figarovovo svatbo, s katero bo režiser Sven-Eric Bechtolf zaključil svojo Mozartovo trilogijo. Ni dvomov, da bodo vstopnice najprej pošle za Beethovenov Fidelio z radi režije Clausa Guttha in nastopa Jona Kaufmanna v vlogi Florestana (dirigiral pa bo Franz Welser-Möst).

Cecilia Bartoli bo tudi v prihodnji izvedbi festivala nadpovprečno delovna, saj bo pela tako v reprizi uspešne uprizoritve Bellinije Norme kot tudi v reprizi Gluckove opere Ifigenija na Tavridi, ki bo debitirala pod vodstvom Diega Fasolisa na Binkoštnem festivalu 2015. Iz letošnje izvedbe bo festival ohra-

Na fotografiji
desno posnetek s
festivala, spodaj
Helga Rabl-Stadler
in Sven-Erich
Bechtolf



nil do naslednje še uprizoritvi oper Trubadur in Kavalir z rožo z zvezdniki zasedbami, ki so zagotovile uspeh teh dveh predstav. V koncertni izvedbi pa bo publiko lahko poslušala opere Werthera Julesa Masseneta (z Elino Garančo v vlogi Charlotte), Dido and Aeneas Henryja Purcella, Ernani Giuseppa Verdija pod vodstvom Riccarda Mutija.

V pričakovanju vrnitve odličnega Markusa Hinterhäuserja v vlogi intendant-a in vodje glasbenega programa (funkcijo bo prevzel leta 2016), je Florian Wiegand sestavil program koncertov. Koncertna »duhovna uvertura« bo letos

posvečena hinduizmu. Niz Dunajskih Filharmonikov se bo pod vodstvom različnih, znamenitih dirigentov osredotočil na skladbe, ki jih je orkester krstil ali so vezane na njegovo zgodovino. Veza nit koncertov sodobne glasbe bo počastitev 90. rojstnega dneva Pierra Bouleza. Bogat program bo obsegal še koncerty gostujučih orkestrov, matineje, komorne koncerne, solistične recitale, natečaj za mlade dirigente, delavnico za solopevce, pobude za otroke in mlade.

Dramski program obsega Komedijske zmešnjave Williama Shakespearja v režiji Henryja Mason, Kimmigovo uprizoritev Goethejeve mladostne drame Clavigo, adaptacijo Opere za tri groše Bertolta Brechta in Kurta Weilla (za to predstavo bo operni oder stare jahalne šole Felsenreitschule po dvajsetih letih, ponovno prizorišče dramske predstave) in še nepogrešljivega Slehernika. Predprodaja je seveda že odprta; kot običajno, bo festival do 7. januarja lahko zagotovil upoštevanje prošenj, od aprila pa bodo na voljo le preostale vstopnice.

ROP